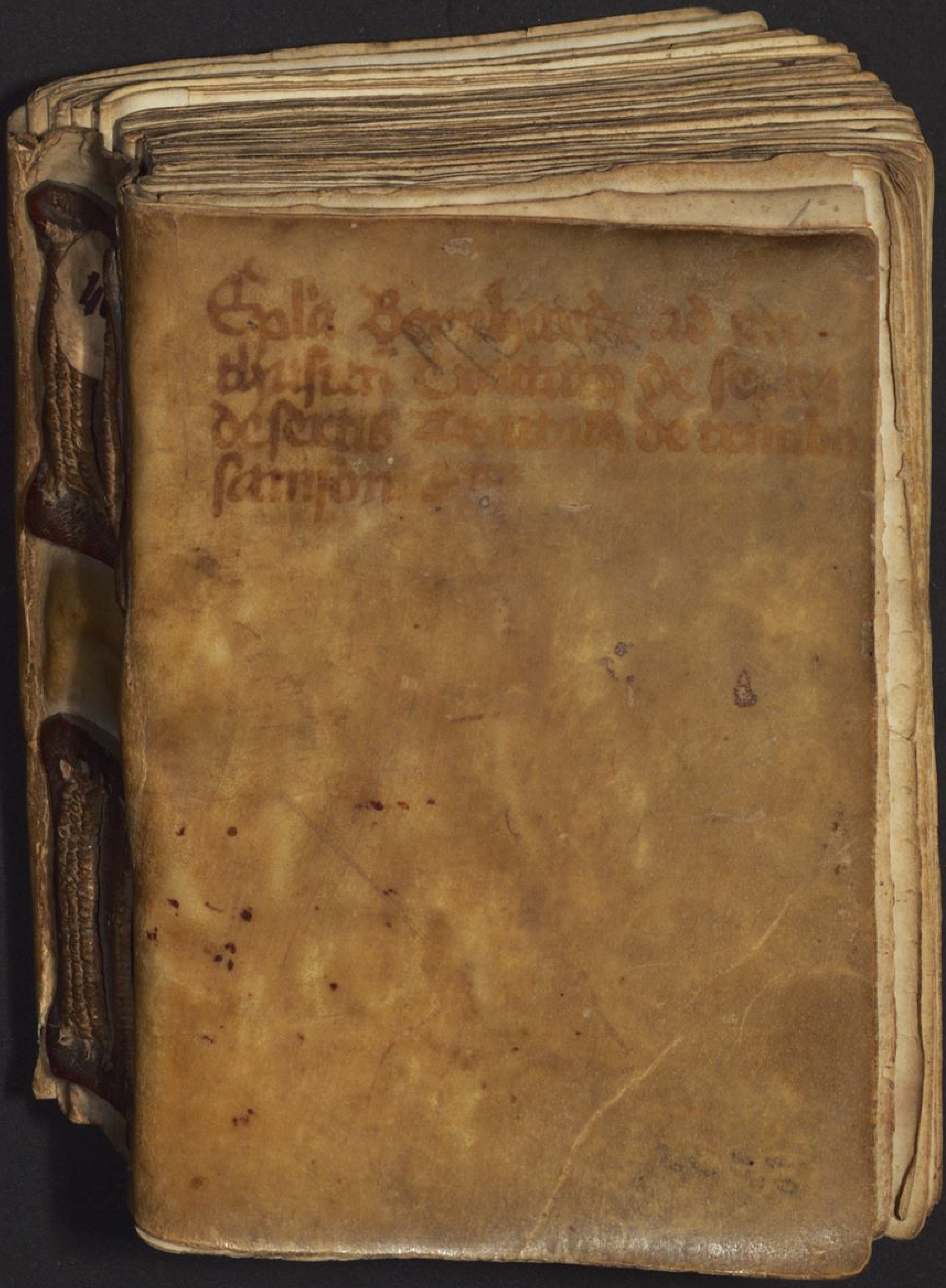
Epl'a Bernhardi ad

41
Mss

Fol. 179.

28725

Kodak
KODAK Color Control Patches
© Eastman Kodak Company, 1995
Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black
Inches
Centimetres

lauxem manu recta

quam bonus israel deus
his qui recto recto sunt
corde ti mei autem pene moti
sunt pedes pene effusi sunt
gressus mei

K K
LYCEAL
BIBLIOTHEK
ZU
LAIBACH

K K
LYCEAL
BIBLIOTHEK
ZU
LAIBACH

CARTVSIAE VALLIS IOCISE IN FREIDN:

P(ri)m(u)m ep(isto)l(a)s ad fr(atr)es de mo(n)te

Incipit prolog(us) v(e)n(erabi)lis Bernhardi abb(atis) i(n) lib(rum) de vita solitaria

Dominis
et fr(atr)ib(us). h. priori
et his q(ui) secu(m) sabbatu(m)
dedicatu(m). pene inpudent(er)
et plusq(uam) decebat. os meu(m)
patet ad vos fr(atr)es in xp(ist)o
fr(atr)es: no(n) possu(m) d(eu)s scit. igno
scite. q(uia) cor meu(m) dilatatu(m) e(st);
dilatamini et vos obsec(ro) i(n) visce
rib(us) n(ost)ris? et capite nos q(ui)a
totus v(este)r su(m): in eo in cui(us) vis
cerib(us). invice(m) cupim(us) nos.
Ideo ex q(u)o recessi a vobis usq(ue)
nu(n)c. qualecu(m)q(ue) labore(m) meu(m)
cottidianu(m) statu(m) dedicare no(n)

P(r)imus

vobis qui nō īdigetis. s; fr̄i
stephano. ⁊ fr̄ib; socijs eiꝰ in
morib;. ⁊ nouicijs venīētib;
ad vos. q̄r doctor solus d̄s est.
vt habeāt ⁊ legant si forte
aliquid ibi inuenerit sibi
vtile ad solaciū solitudinis
sue. ⁊ sci ꝓpositi incitamtū;
Offo q posiū bonā volūtatē;
ipā; qz a uob repeto cū fruc
tib; suis; Dauid saltādo pla
cuit d̄o nō ꝓpt saltū. s; ꝓpt
affcū; Similit ⁊ mulier
que vnxit pedes domini
laudata ē a dn̄o. nō quia

vnxit· sz qui amauit: pro quo
huit hic fecit· et in eo iustifi
cata e; Deinde vob in arbitri
sui dedicandum· quia in consolacione
sua· et in adiutorium fidei fa
ce me copulit sinuz quidam
plus anxia quam periculosa ne
cessitas: quia tristicia plurimum
solz in face gaudium· in quo co
tristatos eos vidi non possum? per
multitudinem quae non solum fidei·
sz et amoris exosum adeo hunc
quasi esse videt contra fide· vt si vel
ad modicum seu ex spiritu blas
phemie· sev ex ipso sensu car

nis sup ls fuint / attēpta
ti uł pulsati q̄si ex solo au
ditu uł attactu lesā omnio
ī se ipīs estimēt / ɔsciēcie pi
etatē : ⁊ miserabił' defleāt
semetipōs : q̄ī repbos ēca si
dē ; ɔluib; ī ɔtingit a scī
tenebris ad purioris vite
gracia ueniētib; : q̄ cōtingē
solz repēte p̄deūtib; ad lucē
a diutinis tenebris : vt sic
in ill' lux ipā quia cetera ui
denda ē · p̄mo irruēs ī infirmis
ocul' sit molesta : sic ⁊ isti ad
p̄mū fidei lumē cecuciant

Explicit prologus

[N]on insolitos noue lucis radi-
os possint sustinere: donec ipso
lucis amore assuescant

Fratribus de Incipit liber
de monte dei de vita soli-
orientale lumen et taria ad
antiquum illum in religi fratres de monte
one egipti feruorem: tenebris dei:
occiduis. et gallicanis frigori-
bus inferentibus vite scilicet solitarie
exemplaria et celestis forma
conuersacionis. occurrere et concurrere ani-
mam in gaudio sancti spiritus. et in visu cor-
dis in feruore pietatis: et in omni
obsequio deuote voluntatis: Ad

ni ꝛ enim epulari in dn̄o ꝛ gau
dere oportet: q̄ꝛ xp̄iane religionis
speciosissima porcio q̄ celos appi
quasi tangere videbatur: mortua
erat ꝛ reuixit: perierat de
mundo ꝛ inventa est. Auditu
auris audiebamus: credebamus.
legebamus in libris ꝛ miraba
mur de antiqua vite solitarie
gloria ꝛ magis in ea gloria dei. Cum
subito invenimus eam in campis
silve: in monte dei in monte pin
gui: ubi iam de ea pinguescunt
speciosa deserti: ꝛ exultacione
colles accingunt. Ibi enim iam per

vos se offert omnibus. et in vobis
se demonstrat: et ignota actenus
innotescit: in paucis simpli
cibus ipso nobis ea ingerente. qui
in paucis simplicibus totum mun
dum sibi subiecit ipso mundo
mirante. Licet enim magna et
diuina plane fuerint miracula
que dominus gessit in terris: hoc tamen
unum super omnia alia emicuit et
cetera cuncta illustrauit: quod sicut
dictum est in paucis simplicibus
totum mundum. et omnem sapientie
altitudinem sibi subiugauit:
Quod et nunc cepit operari in vobis;

Ita ita pr' qm̄ sic placitū est
añ te: Absc̄ondisti enī h a sa
pientib3 z prudētib3 h' scli: z
reuelasti ea puul': Nolite ġ
timere pusill' grex ait dñs:
h̄ oīs ɔfidite: qm̄ ɔplacuit ðo
pr̄i uob dare regnū: Videte
enī vocacionē vrā frēs: Ubi
sapiēs int' uos: Ubi scba: Ubi
conquisitor h' seculi: Nam z
si sit aliq int' uos sapiētes: p
simplices tn̄ sapiētes aggg'
uit? qui reges olim z phos
mūdi h': p piscatores sibi
subiecit: Sinite ġ sinite

sapientes sc͡ti ꝺ ſpũ mũdi huꝰ
tumẽtes: alta sapiẽtes. ⁊ t̃ra
lingentes. sapiet' ascendere
ĩ infernũ. nos aut' dũ fodit
peccatori fouea. sic cepistis stul
ti fr̃i ꝓpt' dm̃. ꝓ stultũ ꝺi quo
sapiencie ẽ oĩb; hoĩb; xͦ duce
humilẽ apphẽdite disciplinã:
ascendendi in celũ; Vr̃a em̃
simplicitas iã m̃ltos ꝓuocat
ad emulacõne. vr̃a sufficien
cia ⁊ altissiã paupertas. iã m̃l
torꝫ cõfudit cupiditatẽ. vr̃m
sectũ iã carꝫ rex que tum̃l
tũ facẽ vident. plurib; icutit

homie; Si q̄ ḡ consolo ix̄ si q̄
solaciū caritatis. si q̄ societas
sp̄c. si q̄ viscera mīe : i(m)plete
gaudiū nō meū tm̄: s(ed) oīu(m)
diligenciū nom̄ dn̄i ! vt i va
rietate vestitu daurati . d auro
sapiēcie di regie assistētis a
dextris sponsi . vr̄o studio vr̄a
istancia . ad di gl(ori)am . i magnu
corona vr̄am ! i gaudiū oīu(m)
honore : h(ec) sc̄e nouitatis istau
ret ornamētu . d cauillatoib(us) no-
-uitatū Nouitate io dico ap̄ls linguas
neq(ua)m a q(ua)r cotdiccione absco
dat vos d̄s . i abscondito faci

ei sic hominu impior . q cu ma-
nifestu lumen veritatis obnubi-
lare no queunt d solo nouita-
tis noie cauillant. vetes ipi
& inveti mete nescietes no-
ua meditari. vtres veteres no
capietes vinu nouu q si eis i
funderet rumperet. Sz h nouitas
no e nouella nouitas; Res n.
e antiq religionis. pfectio fu-
date i xo pietatis. antiq hedita
ecce dei. a tpe pphaz pmonstra
iaq nove gre sole exorto. in
Iohe baptista instaurata & in
nouata ab ipo dno familiaris

sime celebrata · ab ei⁹ discipu
lis ipo pñte ꝯcupita · Cui⁹ trās
figacois glaz cū vidisset q
cū eo in mōte sco erat / ꝯtin
uo petrus ī eo sibi abreptus q̄d e
ꝛ nesciēs q̄d diceret · qꝛ uisa dñi
maiestate diue bonū ē · ꝑua
tū sibi visus ē ꝯclusisse · ī eo
aut ꝑntissim⁹ sibi ꝛ scīetissi⁹
q̄d diceret / qꝛ gustata ei⁹ sua
uitate optimū sibi iudicauit
ī h sp ee · vita hanc in cōtub⁹
nio dni ꝛ ciuiū supnoꝝ quos
cū eo uiderat / cocupiuit di
cēs · Dñe · bonū ē nos h esse

faciamus hic tria tabernacula tibi unum
moysi vnum et helye vnum; In
quo si auditus fuisset factus procul
dubio postmodum erat/ alia tria
sibi vnum · jacobo vnum et iohanni
vnum · Post passionem uero domini ca
lente adhuc in cordibus fidelium
effusi eius sanguis recenti memo
ria · solitariam hanc uitam profi
tentibus paupertatem spiritus sectantibus
et in spiritualibus exerciciis et contempla
tione dei pingue ocium alto in alto
zelantibus; deserta repleta sunt
· Quod fuit primus heremitice vite · Ex quibus
legimus paulus macharios

Quod fuit primus heremitice vite

antoniū· arseniū ? ⁊ alios q̄
plures: ī sc̄e hi° cōusacōis re
publica· ɔsulares viros: eggr̄a·
noīa ī ciuitate dī nobiles et
tūphales titulos hn̄cia: ɔ uic
toria sc̄li · ⁊ p̄ncipis hui° mū
di ⁊ corpis sui· ɔ cultu aīmi
⁊ dn̄i dī sui· Sileat g° q̄ itene
bris ɔ luce iudicātes uos ar
guūt nouitatis: ex habūdā
cia male uolūtatis· ipi p̄cia
arguēdi uetustatis ⁊ uani
tatis· Sʒ ⁊ laudatores ⁊ de
tractores sp̄ estis hn̄tūi: sicut
nō ⁊ dn̄s· Laudatores p̄tite: et

q̄ bonū in nob amāt / : hi ī eis
amate. Detractores dissimula
te ⁊ p eis orate : ⁊ obliti que
ret sc̄ ꝑtgressis scandal' que
iux̄ it̄ nob ⁊ a dextris ⁊ a sinis
tris posita sc̄ : in anteriora vr̄a
uos extendite. Si eni̅ ad sin
gl'a uolueritis ul' laudatorib;
r̄ndere ⁊ cū detractorib' litigare :
tp̄e pditis : cui' in proposito sc̄o
nō leuis iactura ē. Atrs n̄.
ad celos festinatē q̄ morat̄ :
⁊ si nō dtin; : plurimū tn̄ noc;
Nolite neglige' : nolite tarda
re. Grandis eni̅ uob' restat /

q̃ altissiã sit pfessio hẽm ca

ua· Altissiã enĩ ẽ pfessio ura
celos transit/ et par anglis. e. an-
glice simil' puritati· Hoc enĩ
solũ nouistis omẽz scitatẽ: sz
ois scitatis pfectionẽ· et ois
consumatois finẽ· Hoc ẽ virm
languore ꝯtra comuĩa pcepta:
neqꝫ h' solũ attende qđ pcipiat
ds: sz qđ uelit/ pbantes que
sit uolũtas di bona· et bñ pla
cens et pfcã Aliud ẽ do sẽruire
virm ẽ adhere· Aliud ẽ dm ẽ
de: scire: amare: et reueri:
virm ẽ sape· itellige· cognos

ce: tui: magnū ē et arduū
ē hoc qȝ oīpt̄ et bon⁹ ē q in uo
bis e- pius pmissor: fidelis red
ditor: īdefessus adiutor: q
magno ei⁹ amore mag phi
tentibȝ: et in fide et in spe g
tie ei⁹ maiora viribȝ suis ag
gdientibȝ: et voluntatē et de
siderium suggit ipūi: et q g
ciam volūtatis progauit.
subrogabit ad ūtutē ad piē
tū. Cui cū fidelit fecit hō qd hō
potuit- calūpniatē calūpni
atore: ipse miseicordit pau
pi suo iudiciū faciet et causā:

q2 q huit· h9 fecit· Absit tn̄ fr̄es
a cōsciēcie vr̄e estimacōne a p
uitate ⁊ humilitate vr̄a: ⁊ ab
ore vr̄o· oīs altitudo? q2 altū
sape mors ē· ⁊ facile ē in alto
se contuēte obstupescere ⁊ dāna
ta pcipitari / Nom̄ aliud pfes
sioni vr̄e imponite· aliū titu
lū opi vr̄o inscribite; feras
vos pocius indomitas ⁊ inca
ueatas· ⁊ bestias que alit
⁊ diu hom̄ more domari nō
potuerunt estimate· ⁊ appellate·
longe sup nos virtute eoꝝ sus
picientes? ⁊ glaꝝ admiran

tes: qui ambidextri fortissimi
sicut aoth ille iudex israel qui ut
raque manu utebatur pro dextera. Ita quo
dam licet deuotissime intus uacare
amant caritati contemplande ue
ritatis. et cum necessitas uocat per
officium tamen. promptissime se foris
mutuant pro ueritate implende
caritatis. Caue ergo sine dei ne
quoscumque imitari non vis dampnare
videaris. Volo ergo facias
in egritudine adhuc tua quod
cum sanissimus esset faciebat. qui
dicebat: venit christus in hunc mundum peccatores
saluos facere: quorum primus ego sum;

Neq enī h dicebat paulꝰ me
ciendi p̄sumpcōne: s estimandi
affectōne. Qui n pfc̄e exami
nando semetipm intelligit suo
pcō nulliꝰ pcc̄ꝰ par ēē estimit.
q nō sic suū itelligit. Nolo
g ut nusq arbitreris lucē so
lem. Quēm diei n in cella tu
nusq ēē serenū n penes te
nusq opari gciā dei: n in cōscia
tua. Sin solitaioꝝ dās tuū: Im
mo ꝛ oīuz. Conseret enī oīuz
dās ꝛ nichil odit eoꝝ q fecit;
Malo te cogitare ubiq serenū
ēē n apud te ꝛ peius te d te.

d te.

qm̄ d aliquo estimate; Cū tim-
re pocius ⁊ timore vr̄az ipor̄
salutē optami? n° q̄les sint
alij· s; quales ex uob̄ fiant·
qn̄tū i uob̄ ē cogitate? non
solūmō q̄ nr̄i s̄t· s; ⁊ q̄ post uos
futuri· s̄t: q̄s i sc̄o ꝓposito imi
tatores estis habitu᷉· Ex uo
bis n· ex uro ex°: ex auctẽ ue
stra in regione hac pendere
h̄t ōīs posteritas ordis hi⁹ Sci-
vos in eo p̄t̄s! uos ĩ eo istitu
tores· cū debita ĩmitacōis re-
uencia appellabim̄ a succes
soribus ur̄is Quid q̄d a uobis

statutum quodque nob tenentibz ꝛ
seruantibz in consuetudine fuit
missum absque omni retractacione a po
stis viris tenendum erit ꝛ ser
uandum. nec fas erit ab aliquo
immutari. Sic enim de nob erit
apud eos. sicut de immutabilibz
legibz summe ꝛ eterne ueritatis
est apud nos quas scrutari omnibus ex
pedit ꝛ scire. non autem licet ali
cui diiudicare. Deo autem gracias.
quia nec indignum nob nec inuti
le erit posteris. si pie si fortiter ꝛ
vos tenueritis. ꝛ ipsi in nob
fideliter imitentur. quia item tene

tis. Et si quid aliud adhuc sapere
oportuerit: hoc vobis deus revelabit
Salva enim per omnia cartusie sanc-
tatis debita. et cum omni laude pre-
dicanda reverencia. multa in al-
pinis illis horridis. et continuis
frigoribus necessaria sunt: que fruga-
lem sufficienciam et fine volun-
tariam paupertatem sectantibus
in hiis duntaxat regionibus:
non adeo videntur necessaria: Intelli-
gitis que dico. Dabit enim dominus
vobis intellectum: Gaudeo autem in vobis:
et licet absens corpore. sed presens
spiritu: et videns ordinem vestrum et

feruore spiritus. et habundancia pacis.
et gracia simplicitatis. in proposi
to rigore. in dileccione mutua
ipsius sancti spiritus suauitate. et ple
na omnino in conuersacione vera forma
pietatis. in recordacione montis
dei totus exulto. et primicias
sancti spiritus. et pignus gracie in spe cre
scentis in eo religionis deuotus
adoro. Vere et ipsum montis dei
nomen bone spei profert ome
omen; ex sicut psalmus dicit
de monte domini futura sit in eo ge
neracio querencium dominum. queren
cium faciem dei iacob. innocens ma

nibꝫ ꝛ mūdo cord᷑. ꝛ q̄ nō acce
pit in uano animā suā; Ipa
enī ē ꝑfessio vrā q̄re dm iacob
nō ꝯiū oīū more! sꝫ q̄re ipāꝫ
facie dī q̄m uidit iacob: qui
dixit. vidi dꝰ. facie ad facie
ꝛ salua fcā ē anima mea. Fa
cie .n. dī hē ꝯgnicōne eꝰ quē
re. facie ad facie q̄m uidit ia
cob: ꝛ d q̄ dicit apls: Tūc ꝯg
scam sic ꝛ ꝯgnitꝰ sū: ꝛ nūc
videmꝰ p speclm ꝛ ī enigma
te! tūc aūt facie ad faciem
ꝛ sicuti ē; Hanc ī hac vita q̄
re ꝑ p innocēciā manuum

qd sit que
re facie
di iacob

7 mūdiciā cordis : ipā ē pietas
que sicut Job· cultus dei ē· q
qui nō ħt ī uano accepit ani
mā suā· ħ e· frustra vivit· l'omo
nō vivit· dū nō vivit ea ui
ta pp'ter quā vivit / ut in ea vi
uet : accepit / aīaz suā· Pie
tas enī ħ· iugis ē dei memoria
continua intencionis actio ad
intelligenciā : infessa affectio
ī amore ei9 : ut nulla unquā servum
dī inueniat· nō dicā dies sed
hora : ṅ l' in exercicij labore l' pfi
ciendi studio : l' in experiencie
dulcedine· 7 fruendi gaudio

l' pietate

He e pietas d qua apl's discim dis-
ciplin admon3 dices; Exce te
ni3 ipm ad pietate; Nam corpo
ral' excitacio ad modicu util' e:
pietas u° ad omne opus bonu
util' e hns pmissione vite que
nunc e & future: Pietatis n no no
solum forma. s3 & uitate i oib3
& p oib3 hitus vir· repmittit:
Positiu vrm reqrit; Nam sic
ide dicit apls. Sr aliq forma q
dem pietatis hntes. vtutem
aut ei9 abnegantes. Hanc q
cumq3 vrm no ht i oscia no exi
b3 in uita: no ext3 in cella!

nō solitari⁹ ƺ solus dicēd⁹ ē nec
cella ei cella: ƺ reclusio ɫ carcer
ē ve. n. solus ē. cū q̄ ds nō ē; ve
reclusus ē. q̄ i dō lib' nō ē. Soli-
tudo. n. ɫ reclusio. noīa miserie
st

q̄ cella nō sit reclusio necitatis

Cella aūt neq̄q̄ ee deb3 reclusio
necitatis: ƺ domiciliū pacis
ostiū clausū nō latebre. ƺ secre
tū. Cū q̄ eni ds ē nūq̄ min⁹
ē solus. qm̄ cū solus ē; Tūc n.
libe fruit gaudio suo: tūc
ipse suus sibi ē. ad fruēdū deo i
se: ɫ se in dō; Tūc in luce ue
ritatis. i sereno mūdi cordis:

ult° patet sibi pura osciā · et libe
se infundit affecta d̄ dō memo
ria · et l'illuīat intllectus · et bono
suo fruit affectus · l' libe se ipm̄
deflet humane fragilitatis de
fectus Propt̄ h̄ secūdū posi
uīi tenorē hitantes ī celis p̄
cius qm̄ ī cellis · exclusio auo
bis toto seculo : totos uos ītu
sistis cū dō · Celle siqdm · et celi
hitacio cognate st̄ : q̄ sicut ce
lū ac cella ad īuicē vident hr̄e
aliqm̄ cogtionē nōis : sic et pi
etatis : A celando .n. et celū et cel
la : nom hr̄e videntur : Et q̄ nō

celatur in celis · hoc et in cellis
agitur in celis hoc et in cellis
Quid nostra hec est? vacare deo · frui
in deo: Quod cum secundum ordi
ne pie et fideliter celebratur in
cellis · audeo dicere · sancti angeli
nota dei cellas habent pro celis et eque
delectantur in cellis ac in celis:
Nam cum in cella iugiter cele
stia actitantur · celum celle et sa
cramenti similitudine et pietatis
affectu? et similis operis effectu
proximum efficitur: nec iam spiritui
orati · sed et a corpore exeunti a
cella in celum: longa vel diffi

cal' nia inuenit: q̄ a cella i ce
lū sepe ascēdat; A cella eni in
celū sepe ascendit. / vix aut
nūq̄ a cella in īfnū descēdit.
Vn̄ sic dic̄ psalm9. Descendant
viuentes. ne descēdāt mori
entes: hoc .n. in cellar in ce
le. sepe descendūt i infnū; Si
cut .n. assidue cōtemplando
reuise amant gaudia cele
stia & ut ardencius ea appetāt:
sicq̄ & dolores īfni ut horreāt
& refugiāt; Et hoc ē q̄ īpca
tur īimicis suis orator: ut d̄
scendant īifnū viuētes: mori

ens aut̄ vix umq̄ aliq̄s a cella
in infernū descendit: q̄r vix umq̄
aliq̄s n̄ celo p̄destinat᷒ i ea us
q̄ ad morte p̄sistit. filiū gr̄e fo
uz cella. filiū .n. gr̄e fructū ue
ts sui. cella fouz. ⁊ nutrit ⁊ am
plectit: ⁊ ad plenitudinē p
fc̄ōis usq̄ p̄ducit: ⁊ colloq̄o dei
dignū efficit: Alienū uo l' sb
positū abdicat a se potius ⁊
p̄icit. vn̄ solue ait dn̄s ad mo
ysen calciamētū pedū tuoꝝ:
locus enī in quo stas. t̄ra sc̄a
ē. calciamētū .n. mortuaꝝ aff
ectionū .l' hoīez mortuū a cord

21

locus sanctus. et terra sancta nequaquam
diu patitur. Cella terra sancta et lo-
cus sanctus est: inquit quidam. ubi servus
eius sepe colloquitur: sic vir ad
amicum suum: in qua cum deo fidelis
anima verbo dei coniungitur. sponsa
sponso sociatur: terrenis celestia.
humanis divina uniuntur. Siqui-
dem sicut templum sanctum dei: sic
cella est servi dei; Et in templo
enim et in cella divina tractantur.
sed crebrius in cella; In templo vi-
sibiliter et figuratiue aliquando xp-
iane pietatis sacramenta dispen-
santur: in cellis vero sicut in celis ipsa

veritate ipo ordie / et si no diu
ipa puritatis maiestate / vel et
nitatis securitate : res ipa om
nium sacramentor fidi nre assidue
celebrat. Alienu pcit cella
a se :- Ideo sicut dictu e Alie
nu qui no e filius ciccus a se pi
cit. et qui abortiuu euomit.
tamqz inutile ac noxiu cibu.
.n. diu tem pati pt i uiscei
bz suis : officina pietatis. Ve
nitqz pes supbie. et asportat
eu. man peccatoris et mouet
eu : et expulsus no pt stare.
sz fugit miser. nudus et tme

alienu pcit cella a se

bundus / sic Cayn a facie do
mini: expositus viciis et demo
nibus. ut qui prior invenerit e
um: morte anime occidat eum.
Vel si aliquamdiu duraverit in ea
non virtutis constancia / sed pertina
cia miseria: sic ei cella est / quasi
carcer: aut sic viventi sepultura
Pestilente vero flagellato. sa
piens sapientior erit. et lavabit
iustus manus suas in sanguine
peccatoris **De perfecta conversione** Hoc
quod dicit propheta. si converteris usque ad
convertere / hoc est perfecte conversionis cul
men apprehendere; Multi enim in

eodem statu diu ee ocedit. Quo
di sz aut pficiendu aut deficie
du e· aut sursu nitit ex adiss
no ora vrget. Ab oibz aut uob p
fecto exigit· lic3 no uniformis
sz si incipis icipe pfice· si ia in
pfectu es· & hoc ipm iam pfice
age· si ia pfcois aliqd attigisti
te ipm i temetipo metire· et
dic cu aplo: no q ia cophende
rim· aut pfcus sim· sequor aut
si forte cophenda· in q & cophe
sus su; unu aut que quidem
Oim retro sunt oblitus· & ad ea que
sunt priora extendens meipm· ad

destinatum prosequor ad bravium super-
ne vocacionis in christo ihesu Deinde
addit Quodque ergo perfecti sumus
hoc sapiamus; In quo manifeste
apostolo docente declaratur, quod perfecta e-
orum que retro sunt oblivio: et perfecta
in anteriora extensio. ipsa est ho-
minis iusti in hac vita perfectio;
et perfectio huius perfectionis ibi erit
ubi erit bravium superne perfectio-
nis vocacionis perfecta apprehensio:
Hoc autem modo: sic stella a stella
distat in claritate? sic cella a
cella in consolacione? incipien-
cium. proficiencium: et perfectorum

spūali
D̄ statu animali · r̄ōali · ꝛ

Incipientiū status dici pt̄ alis.
Proficiētiū r̄ōnal'. pfcōꝝ spūal'.
Ignoscendū aliquid aliqb; ē
eis qui adhuc sꝫ qͣsi anima
les ! ī qb; ignosci nō deb; eis
qui iā hn̄t · qͥ r̄ōnales : ꝛ ūsū
qꝫ r̄ōnalib; ī qbusdā ignoscit
in quib' nō ignoscit spūalib;
quoꝝ oīa debent ēē pfcā · ꝛ ī
mitaciōe ꝛ laude poci' qͣ re
phensione digna : Et cū ex hiis
trib; hoīm gnib; constet oīs
status religiōis ! que sicut p̄
is nōib; distinguit' sic ꝛ diuo

sciunt ex suorum proprietate studio
etc. debent omnes filii dei in die
qui est diligenter sibi prospicere quid de
sit sibi unde venerint: quales per
venerint: et in quo proficiendi
statu singulis diebus vel horis: sua
a se estimatio deprehendat. **Disti**
ctio horum trium Sunt etenim anima
les qui per se non ratione aguntur nec
trahuntur affectu: et tamen vel auctoritate
permoti vel doctrina commoti vel exem
plo provocati: approbant bonum
ubi invenerint: et quasi ceci secundum ad
manum ducti secuntur: hii sunt imitatores.
Sunt rationales qui per rationis iudi

distinctio horum trium

ciū ⁊ nat' sciē discrecionē: hii
hn̄t ⁊ cognicōz boni ⁊ appeti
tū: s; nō diū hn̄t affcm; Quidā
pfci qui spū agūtᵃ q̄ a spū sc̄o
pleniᵒ illuiantᵃ: ⁊ qm̄ sapit
eis bonū cuᵒ tn̄tᵃ affcū: sa
piētes vocantᵃ: qr vō indu
it eos spc̄ sc̄s· sic induit oliz
gedeonē: sicut spc̄ sc̄i indu
mtū: spūales appellātᵃ; Pimᵒ
stat ᵒcͣ corpus se hʒ; Sc̄d's
cͣ a'imū se ex̄tz; Tcius nō
nisi in deo reqem hʒ; Quor
singli sic hn̄t ēciam pficien
di rōnē: sic in gn̄e suo ēcaz

hnt/ pfcōis mēsurā· d̄ u
cio animal' ī cōfusione·
Jniciū boni ī cōfusione ei̅
mali pfcā obediā ē; Pfcus
subige' corp⁹ suū· ⁊ in suī
tutē redige'· pfcio vsus bo
ni· cōsuetudinē vtilis ī de
lectacōne; ·Jniciū vō rōna
l' ē intellige' que ī doctrīa
fidei apponūt' ei· pfcus ta
lia pparare q̄lia apponūt'·
pfcio cū in affcm mētis
tn̄sit/ iudiciū rōnis; pfcio
vō rōnal'· iciū ē spūal'· p
fect⁹ ei⁹ reuelata facie

speculari gl'am di; p̄fcīo
vō trāsformari ī eandē ym-
aginē a claritate in clari
tatē. sicut a dnī spū; Ut
p̄mū p̄sequi. d̄ p̄mo Ani-
malitas ē vite modꝰ sensi
bus corporis seruiēs. s. cū
aīa qñ ext̄ se p sensus cor
poris cīca d'lctoꝝ d'lectaci
ones corporū affecta eoꝝ
fruicōe pascit' l' nut̄t sen
sualitatē suā. seu cū int̄
se regrediens. ⁊ corpora
quibz forti glutino amo
ris ⁊ ꝯsuetudīs adhesit. ī

locum corporee nec secum ferre non
p(ro)uales: eorum illuc secum co
trahit ymagines. et amicabi
liter ibi cum eis conuersatur. Quibus
assuefacta cum nil putat esse
nisi uel quale foris reliquit:
uel quale intus contraxit. quam
diu licet iocundum sit secundum
delectaciones corporis viuere:
cum autem ab eis auertitur: nes-
cit nisi corpora imaginando
cogitare. Cum vero ad cogitan-
da spiritualia uel diuina se eri-
git non aliud de eis quam de
corporibus uel corporalibus potest esti-

mare· hec causa a deo· fit stulticia· cum nimium in semet ipsum fuit remissa· et tam ube regita· ut vel nolit vel non possit; Cum vero ipsa sibi extra se per superbiam nimium fuit abrepta· fit prudencia carnis· et ipsa sibi sapientia esse videtur· cum stulticia sit dicente apostolo; Dicentes se esse sapientes· stulti facti sunt. **De simplicitate**· Porro ad deum conversa fit sancta simplicitas hec est eadem semper erga idem voluntas. sicut Job vir simplex et rectus ac timens deum;

Ipe enī ē simplicitas pfecta
ad dm̄ iusa voluntas: vna
petens a dn̄o hanc requirēs:
nō ambiēs mltiplicari ī sclo;
Vl' ē simplicitas. ī cōuersatiōe
vera hūilitas. s; vtutis ma-
gis cōsciām amplectēs qm̄ fa-
mā: cū nō refugit vir sim-
plex videri stultus ī hoc sclo
vt sapiēs sit in dō; Vl' sim-
plicitas sola ē ad dm̄ volu-
tas. s; nō dū rōne formata
vt amor sit. i. formata volūtas:
nō dū illūiata: vt sit cari-
tas. h ē amoris iocūditas

Siplicitas q° uiciū aliq's i se
ipa hn̄s caritatē di. hē uo
luntatē simplicē & bonā:
q̄i fictitiū boni hoīs informe
matiaz: in p̄mordio cōu'si
onis sue auctori suo eā
offert formādā; Jam enī cū
bona voluntate. hn̄s ecia
uiciū sapiencie .i. timore
dn̄i / ex ipo colligit n' p se
eam formari posse: n' q̄d
qm̄ tā expedie' stulto: q̄m
servire sapienti; Itaq3 hoi
se p't deū sbiciēs: ipāz ei
bonā volūtatē cōmittit / i

deo formandā: in sensu et spū
humili: iam timore dī incipi
ente opari omēz v̄tutū ple-
nitudinē: dū p iusticia dēt
maiori. p prudēciaz nō cedit
se sibi: p tempācia refugit
discne: p fortitudinē totū
obediēcie se subdit: nō dis-
cuiēde: s; adimplende; Hec
ē vxor: cui a dn̄o p̄cipit. Et
ad virū tuū erit cōu̇sio tua
Vir eius id ē spc̄ ē: sinus l.
altius; Huic .n. viro recte
obedit/ vir simplex ac rc̄us
i semetipō: rectius aūt sepe

ac tunc° in alto· quam in seme
ipso; Ex precepto quoque dei et ipso
ordine nature· hec debet uxor ad
virum· animalitas ad spiritum·
spiritum suum vel spirituale aliquem vi-
rum· divisione legitima hoc est
obediencia prelatorum De prelato o
bediencia· prelata vero obedien
cia est maxime in incipiente in
discreta; hoc est non discernere quod
vel quare precipiatur sed ad hoc tantum ni
ti· ut fideliter et humiliter fiat
quod amore precipitur· Lignum er-
sciencie boni et mali in paradiso·
censura discrecionis est in causa

cione religionis penes pa-
trem spiritualem: qui diiudicat
omnia. ipse vero a nemine diiudi
catur. Ipsius est discrecionis. aliorum est
obediencie. Adam enim gustavit
in malum suum de ligno vetito:
edoctus ab eo qui suggerendo
ait Quare precepit vobis deus?
Ut de ligno non comederetis:
Ecce discrecio cur preceptum sit
Et addidit. Sciebat enim quod
qua die comederitis aperientur
oculi vestri: et eritis sicut dii. Ec-
ce quid preceptum sit. sed quod vos fi-
eri non sinat. Discunt come

dit / inobediens fctus ē · v d
padiso eiectus ē · d nouicio v
discreto v prudente · Sic v anima
lem discretū nouiciū prudete
incipiente sapiente · in cella
posse diu consiste · i cogitaci
one diuinae · impossibile ē · Stu
ltus fiat · ut sit sapiēs · Et
h ois sit ei discrecio · ut in h
nulla ei sit discrecio · h ois
sapia ei sit · ut in hac pte
nulla ei sit · In eo uero in quo se
sibi aialitas · roc cotminat
i na anime huiane · relictus
ē a creatore bono intellectus · v

ingeniū. ⁊ ingenio ars. i
quo constituit deus homine
sup opa manuū suax. ⁊ oīa
scēaia ista subiecit sub pedi
bz ei⁹ aīali supbo. in testimo
niū nāl' dignitatis. ⁊ simi
litudīs dī amisse. simplici
vo ⁊ humili ī auxiliū recu
pande ⁊ ɔseruande. In h q
notū ē dī manifestū ē illis
ī illis: in h estimat de catiā
cator. ī h ɔgnoscit iusticia dī.
⁊ q qui bn agūt digni sēt vi
ta. q uo alit digni sēt mor
te; In h catiā que sponte

hoi sunt ad naz: subiciat̃ et cap
tat: ut seruat ad eã que ex
pcō ē nccitate: et ad volun
tatē et ad voluptatē. Hincq
et qñta vite huic nccia. rō
nis et mal' utilia. et ingnie
suo pulcherrima. et a bonis et
a mal' hoibz fcã sint: v'iat
oibz manifestū ē. Hinc eu
i littis l' opificijs l' edificijs
p innumabili multiplices hoiꝰ
ad inuēciones. tot pcessert
modi studior. tot gña pfes-
sionū: subtilitates exquisi
te scie. artes eloquēcie: dig

nitatum officiorumque varietates:
et immutabiles condiciones huius
seculi: quibus homines illi et qui
dicuntur sapientes huius mundi cum
eis qui sunt simplices filii dei:
pariter utuntur ad necessitatem et utili
tatem. Sed illi abutuntur eis ad
curiositatem: et voluptatem et su
perbiam. Hii autem serviunt et eis
propter necessitatem alibi habentes suam
suavitatem; Ideo illos servos
sensuum suorum et corporum suorum se
cuntur fructus carnis sue: que
sunt fornicacio, immundicia, luxu
ria, inimicicie, contentiones,

emulacões / ire / rixe / dis
sensiones / inuidie / comessa
cões / ebrietates / et hijs simi
lia · que quicu[m]q[ue] agu[n]t / reg[num]
dei no[n] co[n]sequu[n]tur; Hos aut[em] fruc
tus sp[iritu]s q[ui] s[un]t caritas / gaudi
u[m] / pax / pacia / benig[ni]tas /
longanimitas / bonitas ma
suetudo / fides / modestia / cas
titas / continencia / et pietas / p
missione h[abe]n[te]s vite que nu[n]c
e[st] et future; Hij vero q[ua]m diu
simul in actu s[un]t · homines vident
similes actiones / d[eu]s aut[em] vo
luntates discernit et intenciones;

Cū enī vnusquisq₃ redit in
sua : vnūquieq₃ ex fructib₃
intencōis sue : pascit con
sciā sua · Nec tū abuix₃ e
que ad cōsciēciaz redit : q̃
nemo ad eam redire ama
post actionē : q̃ recta inten
cōne ad agendū in ea nō
p̃ficiscit̃ Qui tū redit ad
conscienciā : si nō dn̄ vicit
cōcupiāz suaz : inuenit ibi
dipā concupiscēcia suā : ul
suaues dlectacōnes suas
l' g̃ues corrosiones : ⁊ inde
mltiplicat̃ cogitacōnes

Qui uero iam concupiscen-
ciam vicit: quam diu tamen veri
boni maior concupiscentia vel ma-
ior delectacio mentem eius non ob-
tinuerit cum exosa quadam
voluptate gestorum visorum
auditorum: patitur ymagina-
ciones. Unde utique lumbi im-
plentur illusionibus delectacio-
num: et ad cogitanda spiritua-
lia vel divina lumen oculorum
suorum: et ipsum non est secum. Cum
qui pugnat contra concupiscentias:
molestias patitur quas vin-
cere adhuc non prevalet ad p-

scm̄ affectōnes: Qui uō
iā ad libertatē aspirat: ex
cute a se nō pt affectōnū
imaginacōes · ꝛ noxias ꝉ
occupatorias ꝉ ociosas · que
exinde passim oriūtᷓ cogi
tationes De cogitacionibꝫ q̄
oriūtᷓ infra psalmodiā · Hic
in tp̄e psalmodie ꝛ orōnis
ceteroꝝ qꝫ exercicioꝝ spūaliū
in corde sui di · ꝛ · nolentis
ꝛ reluctantis imaginacō
nes voluūtᷓ · ꝛ fantasmā
ta cogitacōꝰ visantᷓ · a q̄bꝫ
uelud auibꝫ īmūdis īsīde

tibz circu[m]uolantibz sacrifi
cium deuocionis ? & omnino tedi
recipit d manu tenentis : &
sepe polluit usq[ue] ad lacrimis
offentis ; Fit q[ue] miserabil[is]
& iniqua misere a[n]i[m]e diui
sio . sp[irit]u & bone voluntate
cordis & intencione & corpo
ris p[ro]ntitu[m] obsequiu[m] sibi
defendente . animali u[er]o
inprobitate affectu[m] sibi p[ri]ncipi
ente & intellectum mente sepe
sine fructu remanente . Hic
in infirmioribz animis et
in quibz concupiscencie carnis

ꝛ scti nᵒ diū pfcē mortifica
te sꝫ· passim vicia curi
ositatis ebulliūt. Hinc
solitudīs ꝛ silencij que
rūt̃ iordinate ꝛ ꝓposito
īmice ꝯsolōnes: in via
regia ꝯmuniū institu
tionū· furtiua ꝓpe volun
tatis diuiticula· solutoꝝ fasti
diū ꝑsumpcō nouitatū:
q̄ quidē egri animi pru
ritū ꝛ tediū q̄si cōfricā
do vident̃· ad horā lenie
bꝫ calefaciūt ꝛ accendūt
ꝛ vt postmodū nequi⁹

fueat: ⁊ amplius p̃riat
efficiunt; Hinc enī cottidi-
fiunt noue occupatōnes.
noue actōnū. l' laborꝝ ad
inuētōnes. lectōnes diu
se: nō ad edificādū ani
mū. sȝ ad fallēdū tarda
tis diei tediū. ut cū dam
pnauit solitarius om̄ia
vetera. oīa solita. ⁊ defe
cerint noua! nō restet
n̄ odiū celle: ⁊ fuga ma
tura. Ut q̄ pia simplici
tas. ⁊ in pfessione religi
onis ⁊ solitudīs nouus

ho qui nō h̄t l' rōne ducen-
tem l' affcm̄ ɔ̄hēte l' discre-
cione moderante: ſʒ ui q̄-
dam vtit' in se m̄ ʒ ipm̄ tāq̄
a figulo figmtū: lege qui-
dam mandator̄ quasi ma-
nibʒ alienis faciendus ē
ꝛ formandus. ī omī paciē-
cia ꝛ in rota volubil' ob
obediēcie: ꝛ in igne pba-
tionis sue. plasmatoris et
formatoris sui volūtati ꝛ
arbito subdend⁹. Jam ꝛ si
callz ingenio. si vigz arte.
si p̄minz intellcū! istmeta

iiij⁹

ce/ ꝫ· tam vicioꝝ q̄ virtutū
ſlō g° refugiat/ doceri uti eo
ī bono· q̊· ꝛ in malo uti pt·
q̄ ipſū virtutis opus ē; In
geniū corp⁹ adaptet/· ars
nāꝫ īformꝫ· intellc⁹ nō e
latū faciat animū· ſꝫ doci
lem· Ingeniū quippe ars
ꝉ intellc⁹· ꝛ alia huiuſmodi
gratuito hn̄t· alit̄ virtus; Do
ceri vult cū humilitate· q̄
ri cū labore· hrī cū amo
re: cū oībꝫ hijs digna ſit/
nec alit̄ ꝉ doceri· ꝉ queri· ꝉ
hrī poſſit· Qualit̄ docēd⁹ ſit noui
· cius :—

Primu itaq docendus e rudi-
incola hemi, scdm aplica pa
uli institucone. ut exhibe
at corpus suu hostia viuen-
tem et scam deo placente. roa
bile obsequiu suu; Qui et
compescens i nouicio furorem
animal hois. qui no diu
pcepit ea que dei sunt. tca spu
alia ac diuina ppera et cu
riosam iqsicone subiunxit di
cens. Dico eni p gram que
data e m oibz q sut int uos
no plus sape qm oportz sa
pe. sz sape ad sobrietatem

Quia eni͞ oi͞s · l' p͞cipue aial'
hoi͞s institutio c͞tra corp⁹ e͞·
⁊ extioris hoi͞s compositio͞e.
li docendus e͞ rōabit mortifi-
care membra sua que s͞t sup
t͞ra · ⁊ int' carne͞ ac sp͞m q
inuice͞ iugit' aduisu͞ se oci-
piscu͞t · iustu͞ ro͞nis ac disc'
c͞onis lr͞e iuditiu͞ : n' alic⁹
eo͞ꝝ ī iuditio accipe͞ p͞sonaꝝ
Corp⁹ h͞nd͞u sic medic⁹ egru͞
Docend⁹ e͞ sic lr͞e corp⁹ suu͞
sic egru͞ c͞omedatu͞ · cui ecia͞
multu͞ uole͞ti ī utilia s͞t ne-
ganda · utilia u͞o ī uole͞ti

ingēnda: sic d eo agē. sic
d nō suo. sz ei9 aq° pcio ma
gno empti sum9: ut glifi
cem9 eū ī corpore nrō. Ru
sūqz dotendu9 ē caue. q pcori
iplo p phaz d9 imperat p
iecistis inquiens me post
corp9 vrm: multuqz ēē caue
dū. ne pnecessairs vite hi9
l comodis. appositi rectitu
dine. l dignitate nē. ī ho
norē. l amorē corpis sui.
sinat in aliq° aliqn d gna
re. spm sui. Ideoqz durius
quidē tractandu ē corp9 ne.

rebell3· ne insolescat· sic tn̄
vt s'uire sufficiat· qr ad s'uiē-
dū spūi datū ē· Nec sic hn̄-
dū ē tamq̄· pp̄· ꝗ viuamus·
ꝫ tanq̄ sine quo viuere nō pos
sim⁹· Fedus enī qđ hēmus cū
corpe· nō quandocūq3 volumus
possim⁹ abrūpe· ꝫ legitti-
mā ei⁹ resolucōnē pacien-
t' nos expectare oportet·
ꝗ interim que legitimi fe-
deris st̄ obseruare· Sic ḡ
nob cū eo ē conueniēdū
quasi nō diu nobis sit cū
eo manendū cōmorādū·

sicque ut si aliter euenerit non
urgeamur ad eximendum. Jnquo
multum et scrupulose laboran-
dum et periculose sepe fuerat er-
randum: nam lex obediencie et cel-
le. plena omnis institucionis
formam semper tradens ingredien-
ti: de victu et vestitu. de la-
bore et quiete: de silencio et
solitudine: et omnibus que ad ex-
teriorem hominis cultum vel necessitatem
spectant: fratrem obedientem et
pacientem et quietum: in re-
liquum cautum reddet et secu-
rum; Jnquibus sic semel se car

cōcisa oīa ł pcisa sc̄ oīa
supflua· sic int' congŭe suf
ficiēcie t'minos· ł gnial' cō
tinēcie limites cōscpta ne
ccāria ū sit/ ł q' fortes cupi
ant/ ? ł īfimi nō refugiant/
·sz· ulti' qn̄titas concessoꝝ
sedare possit/ in aliquo ute
ciū cū gr̄aꝝ actione ɔsciaꝝ.
·n̄c· que sc̄ amputata teptare
aliqn̄ten' debeant/ in s'uio dei
corpis bn̄ morigerati· ł rec
te educati sufficiēciā; Jn q̄bz
sic salomō dic̄· Qui ambu
e[illegible]lat/ simplicit' ambulat/

confident. Qui nō mentis
ē dure: corruet in maluz
De necessarijs; Licz eni necci-
tas sic sit ordinata ut nec
quele ultius locus sit ul-
lus. et omīs sit superfluitas
amputata. siqd tn̄ vel pub-
lice vel priuati addend ē ul
minuend! hoc in prioris ē
arbitrio. Absqz oī scrupulo
obedientiū subditorum ul' pi-
culo. De contemptu sui ipius
Instituend ē g nouus he-
mita ad comunis institutio-
nis normaz. concupiās car

nis sue · p̄ritatẽ cꝫ culparũ
vicia · p̄mia continua domi
re · ꝯ ad ꝯtēpnēda ceta ad
sui ip̄iꝰ contēptū veniē; De
temtacoīb; que acius in
pugnāt nouiciū · P̄mu
niendꝰ assidue ꝯt̄ tempta
ciones · actiꝰ insolitariũ no
uiciū d̄seruētes : cū sūt · di
gētis d̄i suiente nō cessant
solicitare vicia : mcede ob
late delectacoīs : diabolo
suggēnte : carne concupi
scente : sc̄lo concupiscenda
ĩgerente · Temptat ꝯ nos dn̄s

nō

deus nr' utiq diligam' eū
an nō: nō ut ipe quasi nes
ciens agnoscat· ꝫ ut ħ plei
in ipa nob temptacione in
notescat; ꝫ ille temptacō
nes facile vincūt· ɫ facile
a mne eis occurrūt: que ꝉ sub
pecte sūt uꝉ pima facie ma
le innotescūt· Que nō sub
spē boni se ingerūt: ɫ diffi
cili' discernūt: ɫ piculosi' ad
mittūt: sic cū difficillie te
net modus· in eo qꝫ bonuz
ēē credit· ɫ cū nō sp bonꝰ tūt
ē oīs boni appetit' Oracio nō

Omnium autem temptacionum
et cogitacionum malarum et inuti-
lium sentina ocium est; Summa n.
malicia est: ocium iners; Nunquam
ociosus sit seruus dei: quamuis ad
diem feriatus sit. Nomen quippe tam
suspectum: et uanum et molle.
rei tam certe. tam sancte. tam seuere.
imponendum non est. Ociosum est uaca
re deo. immo negocium negoci
orum hoc est. Qui quicumque in cella non
agit fideliter et feruenter. quod cumque
agat: quod iubetur non agit: ociatur.
non Vbi pro uitando ocio ociosa sec-
tari: ridiculum est. Ociosum

41

aut est qui vel necessitatem habet utilita
tem vel utilitatis intencio
nem. Non autem hic tantummodo agendum
est. ut cum aliqua delectacione
vel sine grandi nausea ocii
dies transigatur. sed ut etiam de peracta
ta dieta ad perfectum mentis semper
aliquid in consciencia resideat. aliquid
cottidie in thesaurum cordis congeratur. Nec ea die bona celli -nota-
ta se vixisse debet estimare in
qua nil se eorum egisse recolit. Propter quod in cella vivis. Que
ris quid agas. in quo te occu
pes. De discussione proprie consciencie.

Primū ext̄ cottidianū orōnū
sacrificiū. uel lcōis studiū cotti-
diane ɔsciē discussiōi: emē-
dacōni ɔposicōni. ps sua diei
neganda nō ē. Diū opand9
ē ī manib9 aliqd q iungit.
nō tam q animū delcādo
ad hora detineat. qm̄ q spu-
alibz studijs delcacōm ɔseruz
ī emutat. īq remittat ad
hora aīm9 nō resoluat. un
se facile mox ut sibi ad se
ipm̄ redeūdū ēē visū fuit
expediat. absqz cōtiīua ihn-
tis uolūtatis. absqz cōtagio

cōtīte delcācōnis l' memo
rie imaginātis. Nō .n. vir ꝓ
mulierē. s; mlr ꝓ virū nō
spūalia exēticia sꝫ ꝓ corpa
lia: s; corporalia ꝓ spūali nō
Ꝓptēa sicut viro creato col
latū .l' ꝯpatū ē adiutoriū
simile sibi. ex ipa hoīs sub
stancia: sic cū in adiutoriꝰ
spūal' studij nccīa sint nō
tū ī h' sp ciue ꝯueniē vide
t. oīa corpalia exēticia. s;
q̄ cū spūalibꝫ ꝓxīorē hrē vi
dent similitudinē: ꝗ affi
nitatē ꝓiorē. sic ad edifi

cacõm spūale meditari q
scbat᷑ vl scbe q legat᷑. De
nõ labore Corporalia eni extra-
ɬ opa. sic sensus distrahut sic
sepe ɬ spm exhauriut : n cū
grauiore ruraliū labore opm
sit mag cotrico corpis : usq
ad cotcõm ɬ humliacõm cordi
ɬ fatigacõis sue plura exp-
miut sepe vehemcõis affc-
duocõis : q ɬ in labore ie-
iunior vigiliar ɬ oīuz ī qbz
afflicco corpis ē : ẽbro fieri
manifestū ē; Ger' tn aīm
ɬ prudes : ad omez se 9pat

laborē nᶜ in eo dissolut⁹ ē
p̲ eū mag̃ i se ip̃m colligit̃
q̃ sp̄ p̄ocul̃ hnīs nō tam q̄
agit· q̄ua· q̄ ageo itendit
oīs ōsūmacōnis attēdit fi-
nē· q̄ iqntū ver⁹ nitit̃· i
tm̄ ē fuēnci⁹ & fidel⁹ ma
nib₃ opat̃· toci⁹ sibi corp̃i
sui i hoc subiciens seruitu
tem· Cogit̃ eni iunū seć
a disciplina bone volūtati
nō lasciuie eis vacat a p̄o
de laboris: & subacti & hu-
miliati i obsequ spū· doce
t ōformari ei· & i laboris

pticipacōe: ꝰ in expectatōne
ꝯsolōnis. Exorbitata enī
nã p pcc̄ꝰ ꝰ a cōdicōnis sue
rectitudine exorbitãs: si ad
deū fuīt ꝯūsa. recupat cito
p modo timoris ꝰ amoris.
quē ħt ad dm̄. q̄ꝰcūqꝫ pdidit
cāusa: ꝰ vbi cepit spc̄ refor
mari ad ymaginē cōditoīs
sui: mox ꝰ refloresctēs caro
ex uolūtate sua. īcipit ꝯfor
mari reformato spūi Nā ꝯ
ꝯtra sensū suū īcipit eā de
lcāre quidqd delectat spm̄
illū ꝰ p multiplici defcū suo

ex pena pcci multiplicat' sia-
ens ad deu: nonnuq̃ i con
fedit pcede' rcore suu. Dilca-
cones .n. no pdim' s; mu-
tam'. a corpe ad aiu: a
sensibz ad oscacz. De refectione
simplici. Panis furfure' et
simplex aqua. olera l' legu-
mina simplicia neq̃ res d-
lectabil' e. s; i amore xpi et no
desiderio interne dilc' dilcacio-
nis venit bn morigerato
gstant' ex hijs satisface pos-
se: valde delectabile e. Ce-
milia pauprm ex hijs l' ex

aliq hoꝝ dlcabit satisfaci
unt nre; Facillim⁹ quippe
delcabile eet: adiuncto amo
ris dei condimento. scdm naẽ
viue: si insania nra nos p
mittet; Qua sanata. stati
nalibz na arridz. Eodm m
de labore. Rustic⁹ duros ht
nuos. fortes lacertos: exercita
cõ h fecit; Sine eni torpore
mollescit. Voluntas facit
vsū. vsus exercitiū. exercicium
vires i omi labore submist
Sz redeam⁹ ad positū Ut nu
q ociosi sim⁹ Hoc omibus

modis agat⁊ labor ⁊ ocium
nrm̄ : ut nūq̄ sim⁹ ociosi:
h̄ sp̄ sit negocium nostrū: ut
pfcē ↄsūmet̄ ī nob. q̄ dicit
apl's. aīalibȝ ⁊ incipiētibȝ h̄
manū inq̄t dico: pp̄ īfirmita
tē carnis urē. Sicut enī ex
hibuistis sue mēbra ura in
mūdicie ⁊ īiquitati ad īiq̄ta
te: ita nūc exhibete mēb
ura s'uire iusticie in sc̄ificatio
nē. Audiat h̄ hacten⁹ amicū no
corpis sui inacipiū. aīal' ho
qui iam īcipit corp⁹ s'bdē spi
ritui: ⁊ adaptare s'ernire ipm

ad ea que dei sunt percipienda et
ad exuendam fede servitutis
necessitatem: et carnis sive dominan-
tem consuetudinem se accingat.
necessitatem sibi faciat contra necessita-
tem. et consuetudinem contra consuetudinem. con-
suetudinem. et affectum sibi for-
met contra affectum. donum plenum ac-
cipere mereatur. delectatione contra
delectationem. ut delectationibus se-
culi ac carnis secundum consilium apostoli.
saltem tantum eum delectet carere. quan-
tum primum eum delectabat eas ha-
bere. tantum delectet eum de membris
sui corporis sive iusticie in

delectabatur
scificatōm· qntū pus fuire
īmūdicie ⁊ īiquitati ad īiq
tatē· Que sit pfcō hoīs ai
mal'· R· ȝ· n· pfectio hoīs ani
mal' in suo statu· l' nouicij
incipientis· Qui cū ɔsūma
uit ħ aīmale· l' hūanū· si nō
respexit ret° si fidelit' ī anti
ora se extenderit· cito pueniet
ad· i° diuinū· ubi incipiat
apphēde' sicut apphēsus est·
⁊ ɔgnoscē sic̄ ⁊ ɔgnit° ē· Hoc
aūt op° nō ī vno fit momēto
ɔuisionis· nō ē vni° diei· ſʒ
mlti tp̄is ē· ⁊ mlti laboris

meriti sidoris; secundum gratiam dei mi-
serentis · et studium hominis uolen-
tis et currentis. Quod omnium bono-
rum officina sit cella · Omnium uero
bonorum horum officina cella est.
et stabilis perseuerancia in ea; In
qua cuicumque cum paupertate sua
bene conuenit diues est · quicumque
bonam voluntatem habuerit secum habet
quidquid ei ad bene viuendum opus
est; Quamuis bone uoluntati
non semper cedi expediat · sed frenan-
da est sed regenda est: et maxime
incipiente · Regatur sancte obedi-
encie regula · bonam voluntat-

tem: illa vō corp⁹ De assidui
tate ī cella manēdi. Doceat nō
.i. posse ɔsistē in loco: cellam
pati: seculiq3 morari: q īp
ficiēte bone ɔposicōis īiciū
ē. et ctū bone spei argumētū.
Inpossibile n ē hoīez fideliter
figē ī uno aīmū suū. q nō p
us alicui loco pseuerāt affi
xit corp⁹ suū; sicut q egritudi
nē migrādo de loco ad locū ef
fugē nitit: sic ē sicut q fugere
vmbrā corporis sui. Seipm fu- nō
git. seipm ēcuit: locū muta
nō animū. eundēq3 se ubiq3.

inuenit. n q' dtiore facit
ipa mobilitas. sic lede solet
infirmu q ccutiendo cocutit.
Egru em se sciat: et iacet
circa causatias ptes egritu
dinis sue. Si no intrupit
quies remedia continua
ta cito pficient. et sanat ai
m' ab alienacoibz. et captiui
tatibz suis: totus suus i ct
efficiet. Cura em eget non
modica: no iquinata: sz p
fecta na. Qualetudinariu
di dom' in qua curati sunt
incubat. Et imobiliter uale

tudinario suo. Sic enim appella
re solent medici ualetudi
num curandarum officinarum. Re
medij suscepti presentis usum. usus
ad sanitatis exprimitur. Va · non ·
letudinarium tuum o egrote o
languide cella tua est. reme
dium in quo curari cepisti o-
bediencia est. obediencia uera.
Scito quod remedia crebro mu
tata nocent et naturam turbant.
egrum disteminant. Via et qui
aliquo tendit. si uiam et rectam
tenuerit via cito peruenit
quo tendit. et itineris et la

bouis facit fine̅· Si u̅o in ꝑ
tas aggͣdit̄ uias errat· ꝗ
laboris aliq̄n fine̅ facit·
q̄ error no̅ h̄t fine̅ Nog̊
te mutes ꝗ aliud ꝑ alio
accipias· ꝫ usqꝫ ad t̄minu̅
ꝑfc̄e sanitatis medicinal'
obediie remedio ute̅; Nec
abicies ea̅ ut ingͣtus· cu̅
fc̄us fu̅is san᷒· ꝫ tu̅ i reliq̄u
alio ea ni̅ uti ꝑmittēis De con
fessione· Si g̊ ad sanitatez
festinas· uide ut nil ꝑ mo
dicu̅ ꝺ temꝫ ip̄o age̅ ꝑlum
as medico ī ꝺ īco̅sulto· a· c·

si opaz medicātis expectas ne
cesse ē ut vlcus sp tuū dete
ge ei nō erubescas. Erubes
ce sz tū reuela totū n̄ abscō
das. Sūt eni q cōfitēdo sic
fabulā enarrāt pcco suoz
historia & egtudines anim
sue sine cōfusione dimittāt.
& pene sine pnīa: & sine af
fcū doloris. Cito n lacrimas
īuenit & resoluit in gemi
tu: q doloris hēt sensū. Si
uo male egtudini desperabi
lior stupor accessit. hic in eo
q nō dolz. qnto sanitati vi

deo propinquior. tanto ab ea sit
nota remocior. Quod si medicus quidem
clemencior fuit. ut quasi un-
gentis et emplastris lenioribus
omnia curare voluit. tu age pro
te ipso et remedii forcioris
et celerioris avidus sanitatis
finem require. cautum exposce
Medicus spiritus est. pisto est. pater est;

De tribus custodibus in cella. Ne
enim horrori tibi sit solitudo tua
et ut tutus in cella habites. tres
tibi deputati sunt custodes. Deus.
consciencia. spiritualis pater. Deo debes
pietatem. cui totum te impendas

Consciē tue honorē. corā q̄
peccare erubescas; Pri spū
ali. obedienciā caritatis. ad
quē de oībz recurras; Insup
ut totū me habeas. addam
et quartū. ut quīa diu puul
es. et dum plenus etas: diui
nā cogitatē pnciaz. pedagogū
tibi pcurabo. Elige tibi tu ipse con- -nō
silio meo hoiēz. cuius uite ex
emplar. sic cordi tuo insederit.
reuerencia inheserit. ut quotiēs
eius recordatus fueris. ad reuen
ciā cogitati assurgas. et temz
ipm ordines et cōponas. q.

cogitat᷒ ac si p̄ns sit magi-
tri mutue caritatis. emēdē
uite oīa emēdanda. ꝛ tn̄ nul
lū paciat᷑ dampnū decēti sin:
solitudo tua. Hic p̄ns t̄ assit
qn̄docūꝫ uolu'is. occ̄rrat sepe
ꝛ cū nolu'is. Increpacōnes ei᷒
desc̄bꝫ ꝫ cogitata scā ei᷒ seu'i
tas. ꝯsolōnes pietas ꝛ benig
nitas. exemplū scē uite sin
citas; Illa ꝫ oms cogitacō
nes tuas. cū ab eo uideri co
gitab'. ac si uideat᷑. ac si ar
guat᷑: emēdare cogeris. Sol
·m· liate nos ipōs ꝯsiderarē nō ali
os.

Sic secundū pceptū apli
ē osti sollicite temetipm cus
todi. Et ut temetipm sp
aspicias: ab omībz oclos aute
Egregiū corporis instrumentū ocls
si sic cetera sic et vide posset se
metipm. Que cū interiori oculo
concessū sit. si ad exteriores ex
emplū semetipm neglīens.
vacat certa certa ali
ena. cū multū vult nō suffi
cit redire ad seipm. Tibi va
ca multa tu ipse tibi sollicitu
dinis materia es: Exclude te
ab oculis exterioribz quos deservisti

videre· ab interioribus quam amare
quia nil tam facile rec[illegible]dit
descit quam amor· mas[illegible]te· [illegible]
tenerioribus et recencioribus ani-
mis· Aude et nonnumquam sape-
et emulari carismata melio-
ra et tu ipse tibi esto parabola edi-
ficacionis· De cella exteriori et in-
teriori· Alia cella tua exteri-
or· alia i[illegible]terior
Exterior est domus in qua habi-
tat anima tua cum corpore
tuo· Interior est consciencia tua quam
inhabitare debet omnium interio-
rum tuorum interior deus· cum spiritu tuo· Osti-

n̄ clausure exterioris· signū
ē ostij custancie interioris·
ut sicut sensus corporis per exterio
rē clausuram foris uagari
nō permittitur· sic interiores
sensus ad suū spiritū intus cohi
beantur· Dilige ergo interiorē cel
lam tuā· dilige et exteriorē: et
vnicuique suū impende cultū
Tegat te exterior· nō abscondat
nō ut pecces occultius· sed ut
tucius viuas. Nō enim scis o ru nō
dis incola· quid celle debeas·
si nō cogitas quomodo in ea nō so
lum curaris a vicijs tuis·

s3 ē nō hs rixari cū alienis.
Nescis ē quē cōsciē tue d̄bea
honorē q̄cūq3 ē ea nō expurgās
gr̄am sp̄c sc̄i ↄ intne suauita
tis dulcedinē. Da g°ūtq3 cel
le honorē suū: ↄ tu t̄ vēdica
p̄matū tuū. Disce in ea s3m
iuris īstituti leges. tu t̄ p̄ee.
vita ordinare. mores ↄponē.
temz ip̄m iudicare. teip̄m ap̄
teip̄m accusare. sepe ē ↄ con
dempnare. n° ip̄m tū dimit
tes. Qualit nos met ip̄os debem⁹
iudicare. Sedeat iudicās iu
sticia. stet rea ↄ semetip̄az

accusans conscia; Nemo te plus
te diligit: nemo fidelius iudi
cabit. Mane primitie noctis fac
a te metipso exactionem. Et uentu
re diei tibi indicito canonem
Vespere primitie diei rationem exige.
Et superuenientis noctis fac in
dictionem. Sic districto: nequaquam ali
quando tibi lasciuie uacabit. Singulis
horis secundum conuersus instituti cano
nem. sua distribue exercicia. cui
spiritualia spiritualia. cui corpora
lia. in quibus sic exsoluatur omne debitum corpora-lia
bitum deo spiritus spiritui corporis. ut siquid
fuerit intermissum. si quid neglectum

si qd ipsum suo mo suo loco suo
tpe: nō hāt ipunitū l' ireco
pensatū. Inqbz ext illas ho
ras d quibz dic pph'a Septies
indie laudē dixi ti. d matutis
 vesptis noctnis vigilijs
Matutinū ac vesptinū sacfi
ciū ac medie noctis maxie
ē obsuandū; Nō enī frustra ait
pph'a: Mane astabo tibi ui
debo. qr tūc a curis extiorib;
adhuc sumus ieiuni. dicit
oro mea sic incēsu i cō tuo e
leuacō. ma. mē. sac. vesptinū
qr tūc ab huiusmodi ipedim

tis iam quodam̄ inuenim̄
digesti. Qui ē in nocturnis
vigiq vigiliis noctis quibz
media nocte surgim⁹ ad
ꝯfitendū nomini dnī cōfe-
sionis eiusdem ordinē con
texens. ī die inqt tribulacō
nis mee. d. ex. m. m. n. corā
eo. l'ꝯtī eū. ꝰ nō sit. d. ꝰ cetera
que secunt̄. Istis enī horis
potissim⁹ corā dō. nosmz.
ipōs debem⁹ cōstituere. q. fa
cie ad faciē. ꝰ in lumine vult⁹
eius pspicē. tribulacōne ꝛ do
lore nob̄ d nobis ipis in

ueniẽ · ⁊ noĩm dñi inuoca
re scobendo spm̃ nostrm̃ do
nec incalescat · ambiendo
ad memoriã habũdancie
suauitatis dñi · donc ipe i
cordibz nostris dilucescat
Et tũc maxie agendũ no
bis · est q apls dicat · Malo in
eccã · v · vba loqui sensu meo
q̃m · x · milia uboꝝ sine in
tellectu · Et · i · psallã spũ · p
s psallã ⁊ mẽte · Orabo spũ ·
orabo ⁊ mente · Tũc enĩ
mẽti ⁊ spũi aggꝰgãdi sꝰ
fructus sui · ut ex inde ul

v ·

in habundancia benediccionis
dei in quiete noctis rela
xemur. et surgentibus nobis ad
laudes dei. omnis exinde tenor o
peris nostri in ipsis laudibus dei
formetur. ac vivificetur. Ideo non
in prenominatis nocturnis vigi
liis non expedit multitudine
psalmorum obruere intellectum
vel exhaurire spiritum et extinguere.
sed quamdiu sobrietas invenitur
pietate afficiendus est vel sui oti
ne diligendus ad arram do
mini dilatato corde currere incipi
atur. usque ad finem operis dei. post

.vj.a

modū fuoris sui tenore hi
tus. n. k. magna itidat ne
gliencia. ul' obmittat uolū
taria miseria; Qd sit spūali
manducare corp' x. Scit. n.
quicūqz hīt sensū x. qm̄tū sa
ne pietati expediat. qm̄tū
sivm dī. sium redēpcōnis x.
deceat. & utile ei sit. vna sal
tē aliqua diei hora. passio
nis xpi' ac redempcōis at
tencī' recollige bn̄ficia. ad
fruendū suauit'. in oscia. &
recondendū fidelit' in me
moria. q' ē spūalit' madu

care corp⁹ dn̄i · ⁊ bibē eius
sanguine̅ · ī memoriaz ip̄i⁹
q̊ omn̄ibz ī se c̄dentibz p̄cepit
dicens Hoc facite ī meā c̄
m̄ie; In quo ē p̄t p̄c̄ in
obedie · qm̄ ip̄iū sit hoiem
tante di pretatis ee̅ ī memo
rie̅ palā omn̄ibz ē · cū ēēt ho
m̄is abeuntis · sub quolibz ·
sig̊ īmedatā meōriaz : ne
fas sit obliuisci · Siquidē sc̄e
hui⁹ ac reuerende memora
nis misteriū · suo m̄ · suo loco
suo tp̄e celebrarē licz pau
cis homn̄ibz · qbz h̄ c̄ditū est

mīstiū· rē vō mīstij· ⁊ omī
tpe· ⁊ i omī loco dñacionis
dei mq̃· tditū ē· h̄ ē debite pi
etatis affcū· age ⁊ tctare· ⁊
sume sibi insalutē· oībȝ in
pmitū ē; quibȝ dr· Vos aūt
genus electū· regale sacdo
ciū· gens scā· ppls ac· ut ūtu
tes an· eiꝰ q̄ de tenebris vos
vocauit in ad mirabile lum
siū· de sacramto ⁊ re sacramti
Nam ⁊ sacramentū sic accipit ad
vitā dignꝰ sic ad mortē sūa no
⁊ iudiciū temare pt idignꝰ
no Rem vo sacramti nemo pap·

n̄ dign⁹ ꝛ ydone⁹. Sacm̄tuꝫ
enī sine re sacm̄ti sumē. Su-
mn̄ti mors ē; Res vo sacm̄ti
ī pt sacm̄tū sumn̄ti vita etna
ē; Si aut̄ vis ꝛ ue vis omibꝫ
horis tā diei quā noctis. hȝ
tibi in cella tua p̄sto ē. Quo
ciens ī ōmemorne ei⁹ q̄ p te
passus ē. hūc fcō ei⁹ pie ac
fidelit̄ tuis affcūs. corp⁹ eius
manducas. ꝛ sanguinē bi
bis. qm̄ diu in eo manes p
amore. ipe uo inte. p sācta
tis ꝛ iusticie opom: ī ei⁹ cor
pore ꝛ in membris ei⁹ ōpu

taris **De leccione.** Dm̄ ī cer-
tis horis c̃te lccōni uacandū
ē; Fortuita enī ꝛ varia lec-
cio. ꝛ quasi casu repta. non
edificat. ſꝫ reddit aīm̄ū ista
bilem. ꝛ leuit admissa. le-
uius recedit a memoria. Sed
c̃tis ingenijs īmorandū ē;
ꝛ assuefaciēdꝰ ē animꝰ. Qꝛ
.n. spū sc̃ptūe fc̄e st̄ eo spū le-
gi desiderant. eo ꝛ ꝛ intellige-
nō de st̄. Nūq̄ ingredieris ī sen
sū pauli. donᵉ vsu bone ītē
cionis ī lectōe eiꝰ ꝛ studio
assidue meditacōnis spiritꝰ

eius ibiberis Augꝰ intel
liges · dd · donec ipa experiencia
ipos psalmoꝝ affectus indu
eris · Sicque de reliquis · Et in nō
omni sc̄ptura tantū distat stu
diū a leccōne quantū amicicia
ab hospicio · sola socialis affec
cio : a fortuita salutacione ·
Sed et de cottidiana lecciōe ali
quid cottidie in ventrē me
morie demittēdū ē quod fideliꝰ
digeratur · et sursū reuocatum
crebrius ruminetur quod proposi
to conueniat · quod intencōm
proficiat · quod detineat animū

vt aliena cogitare nō libe
at; Hauriendꝰ ē sepe ꝺ lcō
nis serie affcus· ⁊ formāda
orō· que lectionē ītrūpat
·nͤ tm̄ impediat/ ītrūpendo
q̄ puriore ꝯtinuo animū
ad intelligēciā lectionis re
stituat· Intencōni enī suꝰ
nō lcō· Si uē in lcōne dm̄ quit/
qui legit/ oīa que legit/ occu
pant ei ml̄ ipm ⁊ captiuū
sensus legentis· ⁊ seruitu
tē redigit/ omēz lcōnis ī
tellectū· in obsequiū x̄; Si
ī aliud declinat sensus legē

tis omnia tenet post semetipsum
nichilque tam sanum tam purum
invenit in scripturis quod seu per
vanam gloriam seu per distortum sen-
sum seu per pravum intellectum
non applicet vel malicie sue
vel vanitati. In omnibus enim
scripturis legenti inicium sapiencie
debet esse timor domini ut in eo per-
solidetur intencio legentis et ex
eo exurgat et ordinetur tocius
lectionis intellectus vel sensus
A spiritualibus vero exterius in corpora- nō
lia numquam longe vel in totum
recedat. Sed facile ad ea pos-

se redire animus assuescat. et cum
ille se mutuat istis semper inhe-
at. Sicut enim iam supra dictum est non
vir propter mulierem sed mulier propter virum.
non spiritualia propter carnalia sed car-
nalia propter spiritualia. Corporalia no-
mine exercicia dicimus que ma-
nuali opere corporaliter exercentur.

Exercicia corporis

Nam sunt et alia corporis exercicia
in quibus necesse est corpus laborare
sicut sunt vigilie ieiunia et alia
huiusmodi que spiritualia non
impediunt sed adiuvant sicut
ratione et discretione fiat Vicium
indiscrecionis. Que si ex in

discrecionis iudicio sic agant ut
vel deficiente spiritu vel langwen-
te corpore spiritualia impediant
qui sic est corpori suo tulit bo-
ni operis effectum spiritui affectum ex-
primo honore deo sacrilegus est
et horum omnium indicio reus non
quod secundum apostoli sensum non videat hu-
manum eciam sed et non decreat et
iustum non sit. caput aliquando do-
let in servicio dei quod olim sepe
usque ad dolorem laboravit in va-
nitate seculi. esurire ventrem
usque ad rugitum quod sepe alias
suppletum est usque ad vomitum

nō

·sz modꝰ in oībz lydus ē. Af
fligendū aliū corpꝰ ē: sz con
tendū·sīlā ī corpal' excitacō
ad modicū quidem·sz tñ uti
lis ē; Pe ꝗ ad modicū·sz
ē nō incupiscēciis·sz tñ cu
ra carnis agenda ē·Age
da uō ē sobrie·ꝗ cū spūali
quadā disciplina·ut neqz ī
modo eiꝰ neqz ī qualitate·
neqz in qñtitate appareat
aliquid: ꝗ nō deceat/sicut dī
Eis enī que in honesta sc̄t
nostr̄a habūdanciore honorē
circūdare debemꝰ. Honesta:

uo nr̄a nulli⁹ egent· Isto
solū autē· s3 ⁊ omēz vitā no-
strā· qm̄uis hoībȝ occultā ex
hibē deo debem⁹ scāz ⁊ hone
stā· omēz conūsacoēz nr̄am
scīs anglis ꝯspicabilem age
⁊ delectabilē: qm̄uis īt dome
sticos pietes inclusam· De ho
nestate in cella ꝯsuanda
Omīa ur̄a inqt apl̄s· honeste
fiant· Grata deo res ē honest
as· ⁊ scōz amica anglorꝫ· Pp
q ī iubȝ apl̄s: velari muli
eres ppt anglos· Qui cū paul
dubio tam die q̄ nocte ubicū

sint in cell' vr̄is. uos custodi
entes. ⁊ studijs vr̄is ꝯgaudē
tes. ⁊ coopantes. Placz eis
ē. si nll'o homine vidēte. oīa
vr̄a honeste fiant/ Siue ergo
manducatis. siue bibitis. oīa
in nomīe dn̄i facite. pie. scē.
religiose. De Refeccione Si
manducas. mensā tuā psc
satis sob'am. sobrietas tua p
derit. Et cū manducas. ne
quaq̄ totus manduces. sed
corpore tuo suā refectionē
pcurante. mēs nō oīo suā
negligat/ s3 de memoria.

suauitatis dm̄i: ł sc̄ptuarꝫ ali-
quid q̄ eam pascat meditā-
do ł saltē meorādo secū ru-
minꝫ ꝛ digerat. Sꝫ ꝛ ipa ne-
cessitas nō sciat nō carna-
lit explea' sꝫ sicut decꝫ mōa-
chū. sic ꝯuenit suo dī; Nam
ē ad sanitatē corporis. cibus
q̄nto honesti' ꝛ ordinaci' in-
gerit: tanto facili' ꝛ salubri'
digerit. Obseruandꝰ ē q̄ sum-
di modꝰ ꝛ tempꝰ. cibi q̄litas
ꝛ q̄ntitas fugienda sup̄flua
ꝛ adulterina condimēta. Ob-
seruandus ē modus. ut nō

effundat/ qui comedit/ ani
mā suā sup omēz cibū/. te-
pus. ne an hora. qualitas.
qualibz utit͛ cōmunitas fimi-
tatis: excepta cā manifeste
nō īfirmitatis. Q̄ cōdimētis nō su-
fficit/ obsec͛. ut/ comestibiles
fiant/ cibi nr̄i. nō ī cōcupisci-
biles ul' delectabiles. Suffic͛
.n. cōcupiē: malicia sua Que-
cū uix aut/ nullo m̄ p̄tinie͛
possit/ ad finē explende neci-
tatis. n̄ p uiam qn̄tecūq3
delcacōis. si cepit/ accipe͛ in-
citamēta ab eis q̄ ꝑpetūtz

63

suscepe bellu adusus eius ob
lectamita. fuit duo ot vmu
et pciitat otinencia. Dm
sicut d cibo dictu e: sic d de
sompno. D dormicione. Ca
ue inqntu potes sue di ne
totus aliqn dormias. ut sit
sompnus tuus no reques
lassi. s sepultura tua corpis
suffocati. no repacio: s ex
tinccio sps tui; Suspecta re
e sompnus: d ex mag ptee
bruetati simil: Exceptis n
viciis quibz in dormiente
cu corpore dormitate rone

nō ē qui ɔ̄dicat· qn̄t⁹ ad de
bitū ɔtinui pfectus nil te
poris tam depīẏt/ de uita nr̄a
qm̄ qꝫ sompno deputat̄; Itu
rus g̊ in sompnū· sp aliqd
defer· tecū ī memoria ł co
gitacōne· ī quo placide ob
dormias· qꝫ nō nūq̄ ī somp
niare [illegible] uiuet· qꝫ ī eui
gilantē te excipies· in statū
hesterne intencōnis te resti
tuat/· Sic tibi nox sicut/ di
es illūinabr̄:· ꝛ nox illūīa
cio tua ī delicijs tuis· Pla
cide obdormies· ī pace req̄

esces· facile euigilab· & sur-
gens facil' & agil' eris ad re-
deundū in id· vn nō totus
discessisti· Sobu·n·cibū sobū
qz sensū: sequit^r sobius sopn^s
Carnal' u^o ille & brutus et
sic dr· ille letheus· abhomi-
nand^s ē suo dei· De quo u^o
post ogam quetē facile est
sensus & corpis & mentis e-
uocare & quasi suos domus
prisfamilias ad opa nccia
spuū suscitare & remittē hu^s
modi sompn^s tpe suo· ī suo
aspnad^s nō ē; Sic enī pres

& deo deditus anim⁹ habere
se debz in cella sua. & in ɔsciā
sua: sicut prudens prfamilias
ī domo sua; Non habeat sic
salomō dicit in domo sua mul-
ierē litigiosam carnē suā;
sȝ ad sobrietatē morigeratā
& assuefcā; ad obedienciā; &
laborē pacatā; iuxta instituta
& esurire & saciari. & habū-
dare. & penuria pati. habe-
at sensus extiores nō ducē
sȝ suientes. interiores sob-
os & efficaces. habeat omēz
omnino domū. l' familiā;

cogitacionum suarum sic ordina-
tam et disciplinatam. ut dicat
huic vade et vadat. et alio
veni et veniat. et servo suo
corpori suo: fac hoc et absque con-
tradictione faciat. Qui sic se-
metipsum regit et ordinat in
consciencia sua. optime sibi credendus
et committendus est; in cella sua. Sed
hoc perfectorum est. vel perfecte iam profi-
cientium. quod ideo ponimus inci-
pientibus et noviciis ut sciant
quid desit sibi. et quo extendere
habeant intencionem studii sui
Sciendum vero est. quod cum de carnali

li vl' de animali sensu· vl' d'
rōnali sciā· l' de spūali sapīa
differimus· ꝛ vnū homiez de-
scribimus· in quo sc̄m diuisos
pfectus· ꝛ pfectuū pu̇entus
ꝛ intencionis affectus. Hec
omīa diuisis tpibꝫ possibile
ē īuenīri ꝛ tria homiuꝫ gnā
singl'a secūdꝫ statuū hoꝝ p-
pietates· ī pfessione religio
nis· ī cellis militancia· q̄
celle dignitas ꝛ solitudo nō
n̄ pfcīs conueniat/ Qua
lis celle dignitas· ꝛ scē· soli
tudinis secttū· ꝛ solitarie p-

fessionis titulus. non in perfectis
conuenire videtur. quorum sicut apostolus
dicit est solidus cibus. et qui pro consu-
etudine exercitatos habent sensus
ad discretionem boni et mali. In
quo et si romanus qui primus
est sapienti. ut cuique videtur esse
tolerandus. sed certe animalis
qui non percipit ea que dei sunt.
penitus putaretur arcendus. sed oc-
currit petrus apostolus dicens de quibus-
dam. Si spiritum sanctum sicut et nos acce-
perunt. sicut et nos. ego quis eram
ut prohiberem deum. Scriptum enim
scis. bona voluntas est.

Non enim sine grandi scrupulo mentis a conuersionis professi-
onis altitudine altitudine arcendus est. cum
testis intuemur et fatemur spiritum bonam voluntatem.

Qui admittendi sint vel repellendi. Siquidem ex duobus hominum generibus cellarum habitacio supplenda est vel de simplicibus qui sensu et voluntate ad esse quedam religiosam prescienciam fuentes apparuerint et habiles vel de prudentibus quos religiose et sancte simplicitatis constiterit esse emulatores. Stulta nam superbia vel superba stulticia a tabernaculis nostris procul sit. Est autem omnis superbia stulta quamvis non omnis stulticia superba. Stulticia enim sine superbi-

nō nūq̄ simplicitas inueit[ur]
qua si ignorat[ur]. forsitā ē doci
bil[is]. si nequit doceri. forsitan ē
tēctabil[is]. Et ip̄a ē ciuitas re
fugij simplicitati. cohitacio
religionis. n̄ sit talis q̄ nolit
humiliari: v[el] tam bruta. ut nō
possit regi. v[el] tēctari. Bona
tn̄ uolūtas. [et] si in ktū sit b[ru]
ta. nō ē tn̄ deserenda. s[ed] salu
tari [con]silio ad laboriosam et
actuosam vitā trāsmittēda
superba aūt quantū uis p̄dens
sibi videat[ur]: dimittēda sibi
ē v[el] abigenda. Si n. admit

tit' sicpbz · pma die q̃ ingdit'
habitac̃ icipit' leges dare · ni
miu͂ n̄o stultus disce n̄o pt
q̃s invenit' Sollicite g' ⁊ p
dent' ppendendu͂ ē · q̃s admit
tat' ad habitandu͂ secu͂ · oza
lus g' hō nuq̃ tute secu͂ hi
tat · q̃ cu͂ malo hoie habitat
⁊ nemo molestior ei ē · q̃m
ip̃e sibi · ſtam ⁊ insani · ⁊ ni
miu͂ dolentes · ⁊ qui n̄o sat'
q̃ciu͂t de cā mētis sue sue cō
ptes sint custodiri solent · r̄
sibi relinqui ul' omitti ne
solitudine sua male abuta

nō

q̃ n habitat' secu͂ nō n se ipm · q̃ ipe ē ist' secu͂

tq; Admittant^r q^o animales
humiles paupes spū· ad coha
bitacōne cellar· s3 ut fiant
ipi rōnales ac spūales· nō
ut p^t eos ipi qui hoc iam
eē meruerit· cōutant^r ret^o
& efficiant^r animales· Sus
cipiant^r in omi bniuolēcia
caritatis· portent^r in oī pa
ciā benignitatis· s3 qui eis
cōpaciūt^r· nō cōformet^r n· sic
querant eor pfectū· ut pp
eos cogant^r incīre ~ psiti
ī religione rigoris defcm;

De ambiciosa edificatione cellar

Inde .n. subintrauit. iam de ere
aheno sumptuosa. vel quatenus pu-
dore sinit. ambitiosa cellarum e-
dificatio. vel abiecta sancta rusti-
citate. sicut salomon dicit ab
altissimo creata. qui religiosas
quasdam nobis creauimus habitatio-
num honestates. in quibus com-
passum est animalibus: ut pene q
omnes in hoc effecti simus anima-
les. Dimissam .n. nobis a patri-
bus iure hereditario formam pau-
pertatis. vel sancte simplicitatis
speciem. uerum decore domus
dei alienantes a nobis et

a cell' nost's. pman' artifi
cu exquisitor. cellas no tahe
miticas. qm aromaticas e
dificam' nob i titulo. c. soli
dor. ocupias octor mior. de
elemosinis paupm. Ampu
ta dne obpbru. c. solidor. et cel
lis paupm tuor. Cur no po
cius. c. denarior? Cur no po
cius nullor? Cur no pocius
fris sibi gre ipi sibi edificat?
Quid rnsu e moysi. cu co
sumarz tabnaclm? vide i
qt oia facito sm exemplar
qd ostensu e tibi i mote. Slu

et scti homibz decz fieri tab
naclm di cu hoibz: Ipi ipi ?
quibz i altitudine mtis o-
stendit exemplar ueri de-
coris dom9 dei: ipi edificat
sibi. Ipi ipi ? quibz solicitu-
do itior suor cotemptu et
neglicciaz indicit omniz
extior; Ipi edificant sibi
forma pauptatis. 7 specie
sce simplicitatis. 7 liniam
ta pne frugalitatis. nlla
sic aptabit artificu idusta:
sic eor negliecia. Ergo ob
secro in pegrinacione hui9

scti · in milicia hac sup t'ram ·
edificem9 nobis · nō domos ad
habitandū · s3 tab'nacula ad de-
serendū · ut pote cito inde e-
uocandi · ⁊ migraturi in patri-
am · ⁊ ciuitatē nr̄am · ⁊ i domū ·
eternitatis nostre · In castris
quippe sumus · ⁊ i alieno mili
tam9 · Facile ē q'd n̄ale ē
ī alieno laborat · Nunq't non nō
facile ē solitario ⁊ sufficiēs
nr̄e · ⁊ congruū 9sciē · ip̄m sibi
cellam de virgis texere de luto
plasmare · vnicuiq3 operire ·
⁊ decentissime inhabitare ·

Et q̄d ampli⁹ requirēdū:
Credite n. fr̄es. ⁊ utinā uob
nō ɔtingat; qr pulchitudīes
iste ⁊ forenses honestates
cito virile ꝓpositū enuant;
⁊ masculin⁹ aīmū effemi
nāt. ſtā ⁊ si tp̄o sepe usu so
piūt᷑ eaꝝ delcacōnes. ⁊ si sīt
aliq̄ qui utūt᷑ hui⁹modi q̄i
nō utentes. tn̄ ɔtemptu
meli⁹ qm̄ usu extenūt ⁊ vi
cūt᷑ hui⁹modi affectiones.
Conferūt ⁊ nō modicū i
teriorib; nr̄is. exteriora nr̄a
ad similitudinē mētis ap

tata & composita. & bono pro=
sito suo modo respondencia;
Paupior enim cultus in aliis
firenat concupiscentiam. in aliis certa
amorem paupertatis affectat con=
sciam. Sed & intentum interioribus
suis animum. magis decent
inculta omnia. & neglecta ex=
tiora. quibus incola domus ani=
mus ipse sepius alibi conversari
dinoscitur. seque alibi magis oc=
cupatam intencio sancta denunci=
at. & efficaciter bone consciencie con=
ciliat interiora. cui omnia ex=
tiora viluisse renunciat;

Obsecro quod ut remaneant cel
le ille delicacacciones sicut
fecerit sed non cessat nimis ex
cessus sintque in valetudinaria
fratribus animalibus et infirmio
ribus donec convalescant. Et cum
incipiant desiderare non va
letudinaria infirmorum sed taberna
cula militacium in castris domini
Maneant et in exemplum po
sitis vestris: quia tales huiustis
et spiritistis. Vos autem qui spiri
tuales estis sic hebrei id est trans
euntes non habentes hic manen
tem civitatem sed futuram inquire

tes· edificate uob' sic cepisti
casulas in quibz habitetis· In
casul' .n. habitauerunt pres nri
hitantes in tra repmissiois
qsi i aliena· cu hedibz repmis-
sionis· expectantes fundam-
ta hntez ciuitate· cui' artifex
et conditor ds· no acceptis re
pmissionibz· s; a longe eas
aspicientes· et salutantes et
ofitentes qr hospites et pegri
sunt sup tram· Qui .n. h dicunt
sigficant se patam inqre me
liore· i· celeste; De patribz i egip-
to et thebaida; Ideo pres nri·

in egypto et thebaida sce̅ hu^i^
vite ardentissimi emulato-
res. in solitudinibz degentes
angustati. afflicti. quibz dig-
nus n̄o erat mu̅dꝰ. ipi sibi
cellas fabricabant. i̅ quibz
tecti tanti. et circu̅septi a frigore
et a pluuia tutaba̅t. i̅ quibz
h'emitice frugalitatis d'liciis
affluentes: locupletaba̅t mul-
tos ipi egentes. Ipi quos q̄
nomine digni⁹ appellem nes-
cio. hoi̅es celestes an angl'os
t'restes. d'gentes in t'ris. s; co̅-
u'satione̅ h̄ntes i̅ cel'. labora-

bant manibus suis & de labore
suo pauperes pascebant. esurien-
tes ipsi. & de uastitate heremi ur-
bium carceres alebant. & infirmos
& in quibuslibet necessitatibus positos
sustentabant: uiuentes de labo-
re manuum suarum; Quid ad hec
nos dicemus? non animales sed anima-
lia terrena. adherentes terre & sen-
sibus carnis nostre. in sensu carnis
ambulantes: ex alienis ma-
nibus pendentes; Quamuis conso-
latur nos in hoc ipsum aliquatenus ille.
qui cum diues esset. pauper pro no-
bis factus est. & qui uoluntarie

pauptatis dedit exemplū. ipe
eiusdē pauptatis in semetipo.
nob formā dignat⁹ ē demō
strāre. Vt. n. sciant ewangelici
paupēs. qd eis faciendū sit
ipē ā fidelibz pasci uoluit
nōnūqᵃ ī ab infidelibz. sz ut
fideles faceret. vite hui⁹ necīa
accipē nō recusauit. Qᵉ pau
pes in pmitiua ecclīa fuerit
Sz ī in pmitiua ecclīa pau-
pes illos scōs. qui p̄ rapinā
bonoꝝ suoꝝ ꝑpessi fuerūt. ul
scdm pfectōis pceptū oīa
reliquerāt. l' vendiderant

et fratribus fidelibus communia effece-
rant. quanta sollicitudine quan-
ta pietate. sancti apostoli alendos
a fidelibus procurabant. et liber ac-
tuum apostolorum. et paulus in epistolis su-
is manifeste demonstrat. Quod et si
concedit liberius hoc ipsum domino
precipiente et ordinante euangelium an-
nunciantibus. ex apostolorum tamen auc-
toritate non negatur et euangeli-
ce viuentibus sicut sanctis illis paupери-
bus qui tunc erant in iherusalem. Qui
et ob hoc pauperes sancti vocantur quia
in professione sanctitatis et omnis
vite nomen dederant. et semet ipsos

in h̄ ip̄m sponte paupes effe-
cerant; Quid n. apl's seueris-
sima auctoritate quibdā de-
nūciat. ut q̄ nō vult opari nō
manducet ꝯtinuo ostendēs d̄
quibꝫ dicēt: subiūxit dicēs
Audim⁹ n. quosdā ambulā-
tes int' nos inq̄ete nichil
opantes. sꝫ curiose agentes;
hijs aūt qui eiusmodi sūt de-
nūciam⁹ ⁊ obsecrm⁹ i dnō
ihu xp̄o. ut cū silencio opan-
tes suū panē manducēt; Su-
ū. h.ꝫ. suo labore patū ⁊ ad
quisitū; Et tn̄ ne illos q̄n-

tm̄is iquietos· nichil opan
tes· curiose agētes· nom̄ tm̄
dn̄i inuocatū sup se hn̄tes
q̄n expoliusse uidet̄ ɫ abiecisse;
statim intulit dicēs; Vos at̄
fr̄es· nolite d̄ficē· bn̄facietē
i x̄o ih̄u dn̄o nr̄o; Ac si dicet̄
Et si illi p̄seuerāt/ i neglie
cia sua· uos tm̄ insistētades
illis nolite deficē a bn̄facie
cia ur̄a; Cū g̃/ seuerissīē su
pi⁹ denūciauit/ nō mādūca
dū nō uolētib; opari· post/
modū uo· nō nolentib; opa
ri· s; nichil opātib; aliq̄nto

se exhibuit clemenciorē; Possemus dicere secundū textū uboꝝ eiꝰ n̄ oīo abhorrere auero: nō uolūtibꝫ ꝗ̄uicis ualentibus· īte̅tatam ee̅· illā seueritatē· uolētibꝫ uō ꝫ nō ualentibꝫ: indulgenciā istā· Sꝫ cū ī istis deuueret ciet ꝛ obsecret in dn̄o ih̄u x̄· ut cū silencio suū panē manducent/ videntꝰ nō suū panē manducare· n̄ suū eū efficiant· opādo· q̄ntū operari possūt sub testimonio dei· ꝛ ꝯ̄scie sue· Ignosce dn̄e ignosce· excusamꝰ tgiu

sam̄ꝰ· ꝫ nō ē qui se abscondat
a luce veritatis tue· q̄ sic
illūiat ɔuisos· sic ꝯ ferit au-
sos; Nō ē ꝯ occultatū a te os
nr̄m· q̄ fecisti in occulto hōiꝰ
nos aūt nob̄ metipis facimꝰ
illud occultū· q̄ uix ē aliq̄s
qui ī eis que ad te sꝫ expi-
ri uelit quid possit· ꝯ q̄ ꝑm
ptissē ꝑt· quicūq; scdm car-
nē l' scdm· siue timor impu-
lerit· siue cupiditas tx̄it ꝫ;
ꝯ si fallimꝰ hoīes ī scios· nō
nos ꝑmittas· ut qui nolen-
tes falle' te· fallamꝰ nosm̄ꝫ

ipsos; Non laboramus. quia uel non
possumus uel non posse nobis
uidemur. uel a consuetudine ocii
et deliciarum nostrarum. nos non posse
effecimus. Adoremus ergo spiritu et pro-
cidamus et ploremus coram te. qui
fecisti nos. et qui Ihesum Christum peccato
nostro manifesto. iudicio tuo
occulto formasti nos: ut for-
sitan quia non mittitur hoc uolu-
mus non possumus. uel quia uolumus
cum potuimus. cum uolumus non
possumus. uescamur saltem secundum
penam ade panem nostrum. si non pos-
sumus in sudore uultus nostri

in dolore cordis nri i lacrimis
doloris. si nō possum9 i sudore
laboris; Magna hanc iactu-
ram pfessionis nre suppleat
pietas. ac dcuocio oscie humili
tate. Sint nobis lacrime nre
panes die ac nocte. qr diu di
cit anime nre. vbi ē ds tuus
hoc ē qm diu pegnat a dno
deo suo. et a lumie vultus ei9
Vnū quidem erat necessariu9
sz qui. n. i vno figim. n. i mlt
tis excem. i quo ordine ꝯpu
tabim: Vtinā cū illo de quo
apls dicit; Si qui nō opat

credenti autem in eum qui iustificat
impium reputatur fides eius ad
iusticiam. secundum propositum gratie dei;
Utinam cum peccatrice illa. cui
multum dimissum est. quia multum
dilexit. Et beata anima. que hoc
iudicio apud deum meruit iusti
ficari. iudicio diligencium nomen
domini. ut omissa omni iusticia ope
rum. et fiducia meritorum. in hoc
solo iustificetur quoniam dilexit mul
tum. Iam et in diligendo te deus
retribucio magna est diligenti
consciencie. ipsa dileccio tua. deinde in
novo vita eterna; Sic fratres obse-

cro· nō excusem⁹ nos· sȝ accu-
sem⁹ ⁊ confiteam̄· ⁊ qui mag
nomīs vmbrā· ⁊ psonale q-
dam figmētū pfeccōnis ap⁹
homines induim⁹· apud dm̄
ɔsciē nrē ɔgnoscentes pau
ptatem· nō usqȝ qꝫ receda
mus a vitate· ⁊ vitas libe
rabit nos· De animali dīn
docendus ē etiā animal· inci
piens· ⁊ x̄ tirucle· do appin
quare: ut ⁊ ds appinquet
ei· Sic enī admonȝ apłs· App
inquate deo· ⁊ ipe appinqua
bit vobis· Nō solū enī facie

dus ē homo et formandus et ui
uificandus. Primo .n. formauit
deus hominē. dein inspirauit
ī faciē eius spiraculū uite. et factus
ē homo. in animā uiuentem
Formacio hominis. institucio ē
moralis. vita eius amor dei ē
Hunc fides concipit. spes partu
rit. ipse se format. et viuificat.

De amore dei. et amore hominis

Amor .n. dei. id est amor deus. spiritus
sanctus. amori hominis et spiritui se in
fundens. efficit eum sibi. et am
ans semetipsum de homine deus u
num secum efficit et spiritum eius et

amore eius. Sic enim corpus non habet
unde uiuat. nisi de spiritu suo. sic
affectus hominis. qui amore dei non
uiuit. hoc est non amat deum: nisi
de spiritu sancto. Amore ergo dei in homine
ex gratia genitum. lectio lactat.
meditatio pascit: oratio confortat
et illuminat. Animali uero et nouo
in christo homini est ad excitanda eius
interiora. melius et tucius proponi
tur legenda et meditanda rede
mptoris nostri exteriora. et ostendendum
nobis in eis exemplum humilitatis.
prouocacio caritatis. et affectus
pietatis. et de scripturis sanctis.

vel sanctorum auctoritatibus patrum moralia
queque et planiora. Quid novi
cio legendum sit. Proponenda etiam
sunt ei gesta et passiones sanctorum ut
non laborandum sit ei in planicie
historiali et si aliquid occurrat quod
novicii animum excitet ad a
morem dei et contemptum sui. Po
rro alie historie delectant quidem
dem cum leguntur, sed non edificant,
quin potius mentem inficiunt, et in
tempore orationis et spiritualis meditatio
nis inutilia quedam et nova faci
unt scaturire memoria. Lec
cionis quippe modum similiter me

ditacio sequi solet; Difficiliū
ł lectio septuagē. fatigat nō
reficit tenerio͞re animū fri
git intencōnē. hebetat sensū nō
uel ingeniū. De oracione. Do
cendus eciā ē in orōne sua
sursū cor leuare. spūal' ora
re et corporibz. uel corpm yma
ginibz. cū dm cogitat. q̄r lon
ge pt recede. Admonendus
ē quā pt puritate cordis i
tende in eū cui orōnis sue
sacrificiū offt. se ipm attende
qui offt. intellige qd offert.
Quantū enī uidz ł intelligit;

eū cui offert̄· tm̄ ei ī affcū ē· ꝛ
ei amor ipē intellectus ē qm̄
tūcūqꝫ ipē ei ē in affcū· tm̄
sapit ei hoc ipm̄· si dignū ꝺo
ē qꝺ offert̄: ꝛ ī eo bn̄ sibi ē· hui
modi tn̄ hōi oranti· ł medi
tanti· melius at tuci⁹ sic ia
dcm̄ ē· ꝑponit ymago dn̄ice
humanitatis· natiuitatis ei⁹
passiōis· resurrēnis· ut ifirm⁹
anim⁹ qui nō nouit cogitaē
n̄ corpa ꝛ corpalia· habeat
aliquid· cui se afficiat· cui
iuxª modū suū pietatis ī
tuitu inhereat· Est quippe

in forma mediatoris· iuxta quod sicut
legitur in Job· visitans homo speciem
suam non peccabit· hoc est cum inte
ntionis sue intuitum in eum di
rigit· humanam ideo speciem co
gitando· et vero non usquequaque re
cedat· et dum per fidem deum ab ho
mine non dividit· deum aliquan
do in homine apprehendere addiscat
In quo parvulis spiritu et simpli
cioribus filiis dei· tanto primo
solet esse affectus dulcior· quanto
nature humane propinquior· post
modum vero· fide ingruente in affec
tum amplexantes in medio cor

dis sui dulci amoris ample-
xu xpm ihm totu homiez
pp· homiez assuptu· totu dm
pp· assumete dm· incipiut eu
iam no sedm carne cognoscere
qmuis eu n dm sedm deu
plene possint cogitare· et sci-
cando eu in cordibz suis· offe-
ei amant uota sua· que di-
distixerunt labia sua· postu-
laciones· obsecraciones· orões·
p tpe p ca· cogruentes· Sunt
·n· oraciones alie breues et
simplices· sic eas format uo-
luntas· seu ncccitas orantis

p causa incidenti. Alie plixi
ores z ronabiles. sic inq̄si
cōne ueritatis petentes. que
rentes. pulsantes donec acci
piant. inueniāt. apiat eis.
Alie alac̄s. spūales. z secūd.
i affcū feruentis. z gaudio.
gl̄re illūantis. Et ipē sc̄ q̄s
apl's alio ordine dinume
rat. postulaciones. obsecratio
nes. orōnes. g̃ciarꝫ actiones
Quid sit postulacio. Sc̄a post
ulacio ē. qua p̃ma postuim
cca obtinenda temporalia z
necc̄ia aliq̄. uite hui9. i qua

ds postulantis quidē approbās
bona uoluntatē · facit tn̄ quod m
melius ipse iudicat · et dat li
benter seq· bn̄ postulantē · Ipa
ē de qua ps dic · Qm̄ et adh
oro mea in be· cor h ē homi
ē et impior · q̄ oī comiut est
sz marie filior sci huius desi
derare tnqllitatē pacis · sa
nitatē corpis · tēpiem aeris ·
et alia que ad uite huius sp
tant usū et neccitatē · et abu
tentēciū uoluptatē; p qui
bz qui fidelit postulant · qm̄
uis nō ea postulent ñ adhe

necessitatem. tamen et in hoc ipso. volun-
tati dei suam semper subiciunt volun-
tatem. Quid obsecracio. Obsecra-
cio vero est in exerciciis spiritualibus
anxia ad deum instancia. in quibus
donum gracie succurrente. qui appo-
nit scienciam: non apponit et dolorem.
Quid oracio. Oracio vero est hominis deo
adherentis affeccio. et familia-
ris quedam et pia allocucio. et
statio illuminate mentis: ad fruen-
dum quamdiu licet. Graciarum accio
Porro graciarum accio est in intellectu
et cognicione gracie dei. bone volun-
tatis indeficiens ad deum. et in

reflexa intencio · Et si aliquando vel non
sit, vel torpeat · sive accio exterior si
ve interior affeccio · hoc est enim de quo
apostolus dicit · Velle adiacet michi perfi
cere autem bonum non invenio · Ac
si dicat · Semper quidem adest, sed
aliquando iacet · hoc est inefficax est · quia
perficere opus bonum quero: sed non
invenio · Hec est caritas: que
numquam deficit · Ipsa est sine intermi
ssione oracio · seu graciarum accio · de
qua apostolus dicit · Sine intermissi
one orate: et gracias agentes semper
Est enim iugis quedam bonitas
mentis · et bene compositi animi · Et

ad prem dm i filijs dei boni
tatis eius quedā similitudo
orans p omnibz sp. et gras ages
i oibz tot modis in orone uel
gciaz accione. in dm se iugit
respiciens. quot i suis uel ne
cessitatibz ul oslacoibz i pximi
eciā ł copassionibz ł cogtulacio
nibz. causales i hoc matias i
uenit pi affcus. h aut tota
iugit i gciaz accionibz e. quia
qui sic e. sp in gaudio sci spc e.
in postulacoibz g pie ac fideli
ter e orandū. s; nō e ill ptina
cit inherendū. qr nō nos scim

sz pr̄ nr̄· qui ē ī celis· q̄d ī tpa
libz istis necc̄e sit nob· Obsec̄ao
nib' uo· insistēdū ē· sz ī oī hu-
militate ⁊ paciā· q̄ nō affe-
rūt fructus· nisi ī paciā; Non-
nūq̄ n· cū celerius q̄ nō sub-
uenit· fit oranti celū eneum
⁊ tra sua ferea· ⁊ cū relicta sibi
hūani cordis duricia· ad uotū
exaudiri nō meret· anxietas
desiderantis· negari sibi esti-
mat· q̄dq̄d differt. Cūq; sicut
chananea illa p̄teriri se ac
despici ingemuscit· q̄i īmūdi-
ciam carnis p̄tica sibi pecca

sua imputari uel inpperari
ymaginat. Stomachi uero non
sine labore petens accipit
querens inuenit. et pulsanti
aperit. et consolationes ac suaui
tates orationis. inuenit tan
dem aliquando mercede labor obser
uationis. Stomachi tamen puritate orationis
affectus. et bona illa affectionis su
auitas non inuenit. Sed qui in
uenit cum non petente. non que
rente. non pulsantem. et qui ne
scientem gratia preuenit. et tamquam
genus seruorum suscepit in missa
filiorum cum rudibus adhuc. et in

Ite.o

cipiens animus meum gradi
assumitur affectum. qui pro premio
sanctitatis reddi solet meritis pro
fectorum; Et quod cum fit. agitur ut vel
in iudicium suum non liceat nes-
cire neglienti quid negligat
vel ut provocatio caritatis. am
ore in eo gratie ulterius se offerentis
accendat. In quo pro dolor
plurimi falluntur. quod cum pas-
cuntur pane filiorum. iam se fili
os arbitrantur esse. et deficientes
unde proficere debebant. ex visi
tante gratia evanescunt. apostata
sua. arbitrantes se aliquid esse

cū nichil sint. ꝫ d' bonis dni
nō emendant. ſꝫ indurant. ꝫ
fiūt d' quibꝫ ps dicit. Inimici
dni mentiti sūt ei ꝫ e t e insecla.
Et cibauit illos ex adipe frum
ti. ꝫ de petra melle sat eos. Pas
cunt enī a patre deo. aliqn de p
ciosiore gre sibi a servi. ut af
fectent ee filij. ipi uo gra dei
abutentes. efficiunt inimici.
Ut n. abutant. ꝫ. septimus scis
ipcus l' ꝫaupistricis suis. redeū
tes ad eas post orone dicunt si
bi. l' uxoris manue. Si dns nolu
isset nos occidere nō suscepisset sac

ficiū de manibȝ nr̄is Explic
lib' pm⁹:- Incipit lib' scd's:-
Vam dilcā tabnacl'a tua
dn̄e v̄tutū· in quibȝ pas
s' inuenit sibi domū· ꝛ
turt⁹ nidū ubi reponat pul
los suos· Passer inquā nat̄
animal uiciosū· mobile· leue·
inportunū· garrulū· ac p̄nū
in libidinē· ꝛ tutur luctus
amica· opace solitudīs fa
miliaris incola· forma sim
plicitatis· exemplū castita
tis· ille sibi inuenit in eis
domū quietis ꝛ securitatis

illa nidū sibi ubi reponat
pullos suos; Quid sc̄ꝫ: Si isti-
si iuuenū nat̄e calidus san-
gwis · ⁊ stud⁹ anim⁹ · etas la-
bil̄ · curiositas inquieta; vi-
ril' quoqꝫ maturitas · serus a-
nim⁹ · castus sobrius · ꝑtes⁹ ex-
tior⁊ · ⁊ int̄ semetipm̄ qͥetū ꝑt
recondendus semetipm̄: Quo
qͥ altm̄ in tabnaclis dn̄i
v̄tutū · in disc̄l disciplina cel-
lar⁊ inuenit sibi ab omībꝫ vi-
ciis quiete · firmamētū stabili-
tatis · ⁊ mansionē securitatis
Altm̄ vō in secto celle · secciore

recessu conscie. ubi reponat et nu
triat statum affectionum suarum fru
ctus. et spiritualis sensus contemplationis.
Passer solitarius in tecto. hoc est
in altitudine contemplationis. calca
re amat habitationem carnalis
conversationis. Turtur inferioribus
fecundatur. et gaudet in fructibus
humilitatis. Perfecti non quoque et
spirituales. qui turris nomine
designantur. cum ad firmamentum et ro
bur virtutis sue. per virtutem obe
diencie et subiectionis pervene
runt: permittunt se sepe ac deiciunt
in id. quod incipientium est. et unum ista.

se descendunt. iam ascendunt
supra se in humiliando se. magis
proficiunt. Ipsi fructus solitudinis
non arbitrantes esse negligendam
consciam voluntarie subiectionis. usum
suum societatis vite. et dulcedinem fra-
terne caritatis; Ideo spiritualis eciam
corpore suo spiritualiter utens ser-
vitutem eius quam habet animalis pri-
mum coactam. racionalis per consuetu-
dinem subactam accipere meretur ordi-
nalem affectam. ubi illi obedien-
ciam necessitatis. ipse eam habet ca-
ritatis. ubi illi virtutes ipse
eas habet iam mores versas sibi

Illi uo passe's dei sursu nitē
tes ad ea que pfcōr sc̄ nō ela
cōis pāsūpcōe. s3 amoris pieta
te. in paupertate spc̄ sui nō re
pelluntur ut elati. s3 suscipiūtur ut
deuoti. 7 aliqn̄ hoc merentur expe
ri. quo spūales frui. 7 sp affec
tant imitari eor uitā actiūa
ad quor ambiūt ꝯsolom cō
templatiūa. Sicq3 vno spū
lic3 nō vno gressu gradien
tes. eque pficiūt. 7 spūales
in humili. 7 inspientes in sub
limi; Et hec sc̄ cellar bn̄ or
dinatar. scā ꝯmcia studia

venanda· ocia negociosa· q̄
es operosa caritas ordina
ta· mutuo ī silencio sibi col-
loqui· in absencia ab inui
cem se ad inuicē mag̃ frui·
p̄ficere q̄ inuicē· et cū se nō ui-
dent· ad inuicē· ī alio uidē q̄
imitandū ē· ī se ip̄o nō n̄·
q̄ flendū ē· Ego uo sic p̄pha
dic̄· vir uidens paup̄tatem
meā· cū alienas diuicias ·c
puto· ī meme ip̄o erubesco et
suspiro· q̄ q̄ tecto ī alieno
mallem ī ip̄o· De duobz q̄re
mal· tollabili' ē q̄ amā·

nō uidē: qm̄ uidē ꝛ nō hr̄e
Q̄muis nō sic de bonis do
mini. Bona n. dn̄i uide
amare ē: amare uo hr̄e ē.
Jdō nitam̄ qn̄tū possimus ut
uideam̄ uidendo itelligam̄
itelligēdo amem̄ ut amādo
habeam̄. Dn̄e sup hoc an
te om̄e desideriū meū. ꝛ ge
mitus meus a te nō ē abscō
ditus. De aiali ḡ statu trās
euntes ad rōnalez. ut de rōa
li trāseam̄ ad spiūale stando
ꝛ utinā pficiendo. Pimo scīe
delem̄ quia sapia. sicut i lib

nomīs ei⁹ scb̄it ꝑoccupat e
os qui se ꝯcupiscūt· ⁊ occurrit
eis ⁊ ostendit se in uijs
hilarit' sicut in ꝑficiendo· sic
⁊ in meditando· ⁊ in scrtan
do· attingens ubiqȝ· ꝑꝑ· suā
mūdiciaȝ· Adiuuat ·n· ds̄ uul
tu suo se intuente· mouȝ ac
ꝓmouȝ· ⁊ afficit sp̄es summi
boni se ꝯtemplantē· Cūqȝ rō
ꝓficiendo in amore sursū as
cendit· ⁊ amanti ⁊ desidera
ti gr̄a ꝯdescendit unū sepe
[illegible] fiūt· que duos illos stat⁹
efficiūt· que sc̄ rō· ⁊ amor et

⁊ que ex eis efficiunt᷑. s᷑ sapia
⁊ scia; Nec iam possunt alter̄
secus tractari ꝟ cogitari que
ia vnū ⁊ vni⁹ opis. ac v̄
tutis sr̄. ⁊ in sensu intellige
tis. ⁊ in gaudio fruentis;
Quamuis g᷑ alt᷑ distinguend⁹
sit ab altero. tn̄ cū sic se res
obtulit. ⁊ cogitand⁹ ⁊ tractan
dus erit. alt᷑ cū alto ⁊ ī alto
Quia g᷑ sic iam suꝑdcm̄ est
queadmodū in ꝑfectu religi
onis. status animal᷑ uigi
lat circa corp⁹. ⁊ hoiez extiorē
oponēdū ⁊ aptandū studio

uirtutis· sic rōnal· cca animū
agē debz· ul' faciendū si nō
ē· ul' excolendū ⁊ ornandū
si ē; Primo uidendū ē qs ul'
quid sit aīm⁹ ipe· que rō rō
nalem facit· quid ipa rō· q
anīal mortale rōale faciēdo
homīez pficit· Sz primo dicē
dū ē de aīa· **Quid sit aīa;**
Aīa ē res icorporea· rōnis ca
pax uiuificando corpori acco
modata· Hā animales ↄstitu
it homīes· que carnis sūt sa
pientes· sensibz corpis adhe
rentes· Que ubi pfecte;

rōnis incipit eē· nō tm̄ capax
ꝫ ⁊ ꝑticeps· ↄtinuo abdicat
a se nota gn̄is feminini ⁊ effi
cit animꝰ particeps rōnis
regendo corpori accomodatꝰ
l'· se ipm̄ hm̄s xp̄s· Cum diu· n·
anima ē cito ī id qđ carnale
ē effeminatur· Animꝰ uō ꝑ
ꝑ nō· ul' sp̄c· nō n̄ qđ uiri
le ē ⁊ sp̄uale meditatur; Sp̄c
·n· hominis· in appetitu boni
subtilis ⁊ efficacis ↄditus nē
⁊ in arte caritas sapiēte omni
corpore melior· omni ē luce
corporea lucidior ac dignior

D̄ sp̄u hoīs·

ob ymaginē conditoris. ⁊ ca-
pacitatē rōnis. vicio tn̄ car-
nal' originis. implicat' pcti
siuis effectus ē. ⁊ captiuat'
ī legē pcti que ē in mēbris
Nec tn̄ oīo amisit arbitriū. v'
iudiciū rōnis. in iudicando
⁊ discernendo. qʒ q̄m libtatem
eius amisit. in volendo et
agendo. Etiam ī pena pcti. ⁊
testimoniū amisse dignita
tis nat'. positū ē ei in signū
arbitriū. sʒ captiuū. q'. ē. aūs
ūsione. ⁊ libacione volun
tatis nūq̄. pdere pt. ulla au

sione ipi⁹ uolūtatis· In q̄ .ī. cū
eo abutimr̄ ī eligendo malū
p bono· sic̄ dictū ē· melior ē ꝛ
dignior oī corporea c̄atūa nō
in se· ꝫ ī arte c̄atos ueritati
libat᷑ nō uoluntas· qn̄ effi
ca᷑ caritas· cū caritas dei dif
funditᷓ ī cor· n· p spm̄ scm̄ qui
dat᷑ nob· Diffinitio ronis;
Et tūc rō uē ē rō· h̄ ē habit⁹
mentis· p omīa ꝯueniēs ue
ritati· Sic̄ enī libata uolun
tate p libertatē grāꝫ· sp̄c agi
incipit᷑ libā rōne· tunc sui⁹
hoc ē se ipō libē utens efficat᷑

ꝛ sit animꝰ· ꝛ bonus animꝰ
Animꝰ inquantū bonū amans et
perficiens animal· suū· supple
mito libere rōnis· bonus aūt
inquantū iā amans bonū suū
quo bonꝰ sit· ꝛ sine quo nō bo
nꝰ nō animꝰ eē potuit· Sit aūt
bonꝰ animꝰ ꝛ rōnalis diligens
dominꝰ deū suū· i toto corde suo·
ꝛ i tota anima sua· ꝛ in oībꝫ
viribꝫ suis· ꝛ nō nisi i ipō se
ipm· ꝛ primū suū sic se ipm
Sit bonꝰ animꝰ deū timens
ꝛ mandata eiꝰ obsuans· hoc
ē eni omnis homo· Racio uo

Jt̄ diffinicio

sic diffinitur a diffinientibus uel
descriptum a describentibus. Aspectus
animi est quo per se ipsum non per cor
pus uerum intuetur. aut ipsa ue
ri contemplacio. aut ipsum ue
rum quod contemplatur. aut uita ro
nalis. uel ronale obsequium id est quo
contemplate ueritati conforma
tur. Raciocinacio uero est ronis
inquisicio. hoc est aspectus eius
mocio per ea que aspicienda sunt
Raciocinacio querit ro inue
nit. Aspectus hic in rem aliquam
iniectus. cum ea uidet sciencia. cum non
uidet. ignorancia hominis est

h g̃ ē rō ⁊ instrumentū · p q̃ o-
peratur ⁊ opus q̄ operatur · h sp ex-
cen amat in eo q̄ utile · ⁊ ho-
nestū ē · exercicio pficiens · desi-
dia uero · insensim ipsa marcescens
stultū uero dignius · ⁊ utilius
exercitiū ē hoī eam hn̄ti · qm̄
in eo q̄ melius hēt · ⁊ in quo
ceteris animalibz · ⁊ ceteris
ptibz suis pminz · que ē ipa
mens ul' anim̄ · oienti uero
uo ul' animo · cui cetā ps ho-
mīs regenda subdita ē · nc
dignius ē aliquid ad querendū
nec dulcius ad inueniendū

nec utili⁹ ad habendū· qm̄ ꝙ
solū ipa͞z mente͞ sup eminꝫ
qui ē solus deus· ſlet longe ē
ab vno quoqꝫ nr̄m· qm̄ ī ipo
viuim⁹ mouem͞ ⁊ sum⁹ Et
nō sicut ī aere isto· sic in dn̄o
dō nr̄o· ſꝫ ī ipo viuim⁹ ꝑ fidem·
mouem͞ ⁊ ꝓmouem͞ ꝑ spem·
figim͞ ꝑ amore͞· Ab ipo eni͞ ad
ipm̄ cōditus ē rōnal' anim⁹ ut
ad ipm̄ sit ꝯūsio eius ut ipe
sit bonū ei⁹ Sic aūt ex illo
bono bon⁹ ad ymagine͞ ⁊ si
militudine͞ ei⁹ cōditus e· sc͞e
ut quā diu hic viuit ꝗ͞ ipi⁹

potest accedat ad eū similitu
dine. a quo sola recedit dis
similitudine. ut sit hic scūs
sic ille scūs ē. in futuro futūs
btūs: sic ille btūs ē; Denique
h̄ solū magnū ⁊ bonū. mag
nus ⁊ bonꝰ animꝰ suscipit ⁊
miratᷓ ⁊ affectat. q̄ sup̄ eū est
⁊ adherē festinat similitu
dini sue: Deuota ymago. Ipē
.n. ymago dī ē. ⁊ p̄ hoc q̄ yma
go eius ē intelligibile ei fit
⁊ posse se. ⁊ debē inherere ei cuꝰ
ymago ē; Ideoq̄ ⁊ si interius
regit corpus sibi comissū. me

liore tm̄ parte sui· memoria
s· 7 intelligencia· 7 amore· ibi
sp̄ conuisari amat/· vn̄ qa qd ē·
quidqd h͡t/ se nouit accepisse
7 ubi imppetuū se mansur͡z
7 cū plena dei uisione· plenā
similitudinē adeptum· qm̄ er
in hoc hoī spandū ē· spare ei
lic͡z· si bone spei uitā suā nō
negligat/ oformare; Illuc g͡o
spectat/ in̄ tendere plus cū hoī
b͡z omorās· ut uiuific͡z eos ui
ta dei· ad querenda 7 capiēda
diuina· qm̄ ut anim͡z uita ista
mortali· 7 hūana; Sicut/ n·

corpus q̄ animat naāli statu
suo erigit in celū· q̄ nā· ⁊ loco·
⁊ dignitate· ⁊ loca omīa· ⁊ cor
pora omīa supeminz ipm̄ nō
siplr sapiendo· sic spūal' ipē
natūa ad ea que in spūalibz
ꝑtinet· hoc ē ad deū· ⁊ diuīa
erige sp amat· semz ipm̄ nō
siplr sapiendo· ꝫ pie amādo·
⁊ sobrie· ⁊ iuste· ⁊ pie viuēdo
Qui q̄nto altius ē quo nitit
tanto fortioribz exactioꝝ studijs
exercendus ē· ⁊ que eū nō
ꝑtundant· ꝫ itinguāt· sitiꝫ
afficiāt: ul' ꝑficiāt. Studia

uo h. et si litt'is aliqn̄do adiu-
uant̄. et utunt̄ nō tn̄ litterato-
ria sc̄. nō cauillancia. nō des-
putancia. nō garrula. s; sc̄
sp̄ualia. pacifica. humilia. hu-
milibz consencia. que et si foris
extent̄. intus pocius agunt̄
i sp̄u m̄etis. ubi renouat̄ hō.
induens nouū homiez. qui
sc̄d̄m deū c̄atus ē. i s̄citate. et
iusticia ueritatis. Ibi enī fit
anim⁹ ibi fit intll̄ctus bon⁹.
omībz facientibz eū. cū sc̄d̄m
regulā ab ap̄lo datā i oībus
exhibem⁹ nos metip̄os sic di

ministros. in multa paciencia in
tribulacionibus in necessitatibus. in
angustiis. in laboribus. in uigi
liis. in carcere celle. in ieiuniis. in
castitate. in sciencia. in longanimi
tate. in suauitate. in spiritu sancto. in
caritate non ficta in uerbo ueri
tatis. in uirtute dei. per arma iusti
cie. a dextris et a sinistris. per glori
am et ignobilitatem. per infamiam
et bonam famam. ut seductores
et ueraces. sicut qui ignoti et
cognoti. quasi morientes. et ecce
viuimus. ut castigati. et non mor
tificati. quasi tristes. semper autem gaudentes.

tes· sicut egentes multos autem
locupletantes· tamquam nichil
habentes· et omnia possidentes· in
labore et erumpna· in fame et si
ti· in frigore et nuditate· Hec et
huiusmodi sunt studia sancta· exercitia
apostolica· in quibus discutit se ani
mus et invenit et emendat· mun
dans se ab omni inquinamento
carnis ac spiritus· perficiens sanctificatio
nem in timore dei· Studia hec
silencium amant· quietem deside
rant cordis· in labore corporis·
paupertatem spiritus· et pacem in exteri
oribus pressuris· bona consciencia

in omni puritate mentis et cor
dis et corporis. Hii faciunt ani
mum quem habent. Vana non illa nu
gigerula. verbosa contenciosa cu
riosa ambiciosa. et secundum animum
vel iam presentem dissipant vel cor
rumpunt. Hii studia sectantur virtu
tum. non tam flores. quam radices.
non ut luceant. sed ut sint non
ut sciantur. sed ut habeant. vi
ciorum non plus in semetipsis me
tuunt appetitum. quam ab aliis
impetum plus contagium. quam ma
liciam. Sicut enim magno aliquando
labore. et studio perseverancie.

vtutes trhunt in affcm· 7 me
tem bona· sic uicia leuissia
remissiois 7 licencie optu
tate tnseut in ospione· 7 qn
nalia efficiut; Sz nllu ui
ciu nale e; Omis uo vtus
hoi nal· e; Consuetudo tn
ul' nolutatis corrupte· l· in
olite neglientie· plurima se
pe uicia· qn nalia· in negle
ta osta effice solz· Cosuetu
do quippe sic phisici dice so
lent; scda na e; Qis tn ma
lus anim9 pus qm indure
scat malicia ei9 molliri pt

Sz non postquam induruerit despe
randus est; Sz non est maledictio
ade & intra laboris nostri & in
ago ut cordis & corporis nostri ut
noxia & inutilia gratuito
passim ubique proueniat. utili
a & necessaria & salubria cum
labore. Virtus tamen quam nec res
est cum uenit in animum aliquando
non uenit sine labore. sz uenit
in locum suum & sedet fideliter & bene
cum ea nec conuenit. cum nullum
precius premium sit ei. quam in deo
consciencia sui. vicium uero cum
nichil aliud esse debeat quam pura

cio v̉tutis. tn̄ vastitas eius ⁊
enormitas tanta nō nūq̄ q̄i
sentit̉ ut obruat ⁊ opp̄mat
feditas tanta. ut inqn̄z ⁊ i
ficiat. adhesio tam ptinax
ↄsuetudīs. ut vix eā a se ex
cuciat ia. Omis. n. vicij fu
stra siccat̉ riuus: si fons nō
fuit obturatus. Ubi gr̄a. re
missa volūtas. facit m̄etis
leuitatē. ex qua pceūt ista
bilitas m̄etis. īcostancia mo
rū. vana leticia. sepe usqz.
ad lam lasciuiaz carnis. ua
na tr̄sticia nō nūq̄ usqz ad

egritudine corporis · et multa a
lia in negligencia · vel transgressi
one posita ex levitatis vicio
veniencia · Sic et superbia ex vi
sua voluntas · et magna sepe
cordis inopia · tumentem efficit
animum · Unde procedunt vana glo
ria · fiducia sui · negligencia dei · iac
tancia · inobediencia · contemptus ·
presumpcio · et cetere animi pestes
que provenire solent ex timore
et usu superbie · Et in hunc mo
dum omnia genera viciorum ex ali genera
quo male voluntatis affectu
vel male consuetudinis usu sua

singl'a ducit materie originē
que quanto diucius inmolita ē. tanto forcius heret et
forcioribz remedijs eget et
curā requirit diligenciorē
Huiusmodi enim pestes viciorū
usqz i ultimā solitudinē solitariū psequunt'. Et sicut bn congregata uirtus. et fideliter animo
insidens. possessorē suū i media
deserit multitudine. sic uiciū
consuetudinis. possessū suū liberū ēē nō patit' i quibz solitudine. Nam nisi ptinaci
studio. et psenti opere expugn'

nata fuit/ ꝯsuetudo· liniri pt·
ymici vix pt· ⁊ quocūqꝫ mo
do se exponat/ anim⁹· heret et
in q̄uis solitudine sectū ⁊ si
lenciū cordis ēē nō patitur
Cui quo maiorē ꝯtigit/ īēē
vsū ꝯsuetudīs ⁊ volūtatis·
eo nequior ⁊ rebellior· ī eo
īuenitur· nō tā malicia spūa
lis· q̄ꝫ qi· manibꝫ expellēda
mltiplex quedā collectio ⁊
dura corꝑi corpulēcia nec͡ita
tis· Sꝫ redeam⁹ ad laudē vir
tutis· Quid ē virtus? Filia ro
nis ē· ꝫ magis grē· Vis·u·

quedā ex nā· ut aūt ūtus sit
hīt ex grā· vis ē ex iudicio ap
pbantis rōnis· ūtus aūt ex
appetitu illūiate uoluntatis
ūtus .n. ē· uolūtarius ī bonū
assensus· ūtus ē equalitas
quedā uite· p omīa ↄgruēs
rōni· ūtus ē ad iudiciū rōis
usus libere uolūtatis· ūtus
quedā ē hūilitas· ūtus qdā
paciā· ūtutes sꝰ obediā· pru
cia· tempancia· fortitudo· iꝰ
ticia· ꝛ alie qūa plures· ī qbꝫ
singlis· nō ē aliud ūtus qūa
sicut dictū ē· ad iudiciū rō

nis· usus libere uoluntatis· Bo
na .n. uoluntas· origo est in animo
omnium bonorum et omnium mater
virtutum· sic econtrario mala volun
tas· omnium malorum et uiciorum. Ideo
custos anime sue· ualde sol
licitus esse debet circa custodiam vo
luntatis sue· ut prudenter intelli
gat et discernat· quod in totum uelit
uel uolendum sibi sit· sic est amor
dei· quid spiritus sanctus sicut est amor pro
ximi· Ut .n. in illo tuta sit omnis
indiscrecio· in hoc spiritus secundum obediencie
regulas cauta spiritus et prudens de
bet esse discrecio; Indiscrecio que

dei· nō alia rō· alia discr͠cio ē,
n̄ ut sicut ille· cū dilexisset su
os· in fine dilexit eos· sic si
fieri pt· ī infinitū diligamus
eū nos· sic bts uir· q̄ in ma
datis ei9 cupit nimis; Sz cū
nllm fine l' tminū hr̄e debe
at deuocio amatis· tn̄ tminos
suos· ł fines ł regulas· hr̄e
dbeat accio opantis Ubi ne
ercz nimia aliqn̄ uolūtas
nēce ē· ut sp assit· mediante
obedīā· custodiēs uitas· ffil-
ri· in bonū hoīs· in deū pfi
cientis tam sibi ꝯuenit qm̄

voluntas et veritas. hi duo sunt
que sicut dominus dicit. si consense
rint in unum quecumque pecierint
fiet eis a patre deo; set duo hec
in unum perfecte consenserint. omnem
in se continent virtutum plenitudi
nem. sine vicio interveniente omnia
possunt in homine et languente omnia
habent et possident in homine nichil
habente. dant. mutuant. conferunt.
possunt. in homine secum quiescen
te. Gloria et divicie in consciencia boni
viri. illius ex fructibus bone vo
luntatis eius. foris vero non ex vo
non latens. sicut sanctum huius mundi

ꝫ vndiqꝫ eū circūdat scutū ve-
ritatis dei. Hilarē eū ꝟ iocūdū
intus sp̄ efficit. bona uolūtas.
ī exteriore uo actione. serū ꝟ
grauē. tutū ac securū reddit
veritas. Secoqꝫ supgressus hūa
na hō ille. semꝑ ī sēno ē. sitis
Honor de aere illo serūt. q̄ sup globū
lune ē. voluntas nālis quī
dā animi appetit9 ē. Alius
ad deū. ꝟ cca itiora sua. Alius
cca corp9 ꝟ extiora corpalia
ꝫ eū sursū tendit. sic ignis ad
locū suū. h̄ ē eū sociat ueita
ti. ꝟ mouet ad alciora. amor

ē· Cū ut ꝑmoueat· lactat a
gr̄a· dilc̄io ē· Cū apphendit· cū
ten; cū fruit· caritas ē· vnitas
sp̄c ē· deus ē; Ds n· caritas ē
In hiis aūt cū ꝯsūmauit hō
tūc īcipit· q̄r nl'a hor ī hac
vita ꝑfc̄io ē; Cū uō declinat
ī ea que carnis s̄r· ꝯcupia car
nis ē· cū ī curiositatē sc̄li ꝯcu
pia oclor ē· cū ī ambicōnē
gl'e· l' honoris· supbia vite ē;
Quādiu tn̄ ī huiusmodi utilita
ti seu nc̄citati nature suit·
nā ē· l'appetitus ei9· cū uō in
supflua se exponit/ ul' noxia

viciū ē nc̄· ł sui ip̄i⁹· Quoꝝ ꝓ
appetitu· ł accessu· ꝺ temꝛ ip̄o
tibi ħ cape̅ licz argumētū· Cū
ī eis que ad corp⁹ ꝯstant; in
rebꝫ neccessariꝭs· uolūtas ꝓ
mo appetitu finē facit· Nalis
animi appetitus ē· Cū uo in
appetēdo sp̄ ad ulteriora ꝓgdit;
ip̄m se ꝑdit· q2 iā nō tam uo
luntas· qm̄ viciū uolūtatis·
auaricia ł cupiditas· ł aliqd
huiusmodi· uolūtati·n· ī hu⁹
modi cito sat; ē· uiciꝭs uo ei⁹
nl unq̄ satis ē; Ħ in sp̄ua
libꝫ· ⁊ in hijs que ad dm̄ sꝑ·

cū wlt q̄ pt· laudanda ē· cuz
wlt q̄ nō pt· ⁊ plusq̄ pt· regē
da ē· cū nō wlt q̄ pt· excitanda
⁊ p̄uocāda ē. Sepe n· si nō fre
nat· impetū facit· ⁊ agit in
p̄ceps· Sepe si nō excitat dor
mit ⁊ tardat· ⁊ obliuiscit q̄
tendebat· ⁊ facile declinat qr
a latē· in obligacōnes oblate
delcācōis· Ideo sicut in corpore
⁊ solz fieri· meli n· corp hois
ab alio puidet q̄m ipm se ui
deat· in huiusmodi nos meli
sepe uidz alien ocul q̄m nr
⁊ alius ⁊ qui nō ē p̄it i fuoē

eiusdē uoluntatis· rectior sepe iu-
dex est actionis· q2 sepe l' negli-
gencia· ul' priuato amore nr̄i er-
ram9 ī nobis; Bona g° custos
volūtatis ē obedīa· siue impij
illa· siue cōsilij· siue subiectōis
siue solius caritatis· Purius
·n· ac dulci9 sepe scdm aplm· pe
tim ad pares· seu ī ad minores
suos· filij obedīe· castificāt corda
sua in obedīa caritatis· q̄ ad
maiores subigant p obedīam
nccitatis· In illa ·n· sola l' p̄ci
pit· l' cōsulit· ī obedit caritas
hic aūt pena l' tim3· l' minat

impiosa necessitas; Et in illa obe-
dienti sepe debetur maior gloria;
In ista uero inobedienti maior
semper intentatur pena; Ergo in homine
sursum cor habente; propter exteriora sua
regenda. moderanda. componen-
da. palam omnibus est. quam necessaria
sit uoluntati custodia sua. am-
plius autem propter interiora sua; Prio
namque sepe scripsimus. uel diximus cogitan-
ti. uoluntas in omni cogitatione
princeps est. et necessario principi-
um uoluntatis. sequitur omnis te-
nor cogitationis; Tria enim sunt que
cogitationem faciunt; uoluntas ipsa

memoria et intellcs; voluntas
cogit memoriam ut proferat ma
tiam. cogit intellcm ad formandum
quod profert. adhibens intellcm me
morie ut inde formet. intel
lectui uero aciem cogitantis ut in
cogitet. Que quia in unum cogit
voluntas. et facili quodam nutu
copulat. a cogendo cogitacio
nomen accepisse uidetur. Hinc est
quod cogitaciones omnes. alie bo
ne et sancte. et digne deo. Alie ma
le ac prave. que separant a deo;
Alie ociose et vane. a quibus auertit
se deus; Hinc venit dicitur quia prave

cogitaciones· separant a deo· et quia
spiritus sanctus aufert se a cogitacionibus que
sunt sine intellectu; In quibus verbis
advertendum est, quia sine omni intelle-
ctu nullatenus cogitari potest· et nulla
omnino cogitacio· sine omni intellectu
est; Sed alius est intellectus ex vi natura-
lis rationis· Alius ex virtute mentis
racionalis; Intellectus quidem idem ipse
est qui quocumque· seu in bonum· seu
in malum applicatur fuit naturaliter utrique
sed alius invenitur sibi relictus
alius a gratia illuminatus; Ille sciri re-
bus vel seriis· et nugatoriis se non
negat· Hic autem non nisi dignum·

se rebz ⁊ similibz sibi seipm
accomodat; Ille sepe opat sic
sibi relictus. ⁊ vicio infectus
ex ui rōnis. ⁊ uicio corrupte
volūtatis. texens pusas cogi-
tacōnes. quibz semzipm q co-
gitat. sponte sepat a deo. Hic
aūt sp sic illuiat ⁊ vtuti aff-
tus opat pietatē. que cogitā-
tē ꝯiungit deo; Que vō scdo loco
ponūt. cogitacōnes sine itlletu-
ipē sc uarie ille ⁊ ociose neut
itlletu p cogitantis intecōnē
se applicātes. nō repente pime-
tes. sed sensim ⁊ paulatī conū-

pentes· occupantes tp̄e· neccessa-
ria ī pedientes· ⁊ animū īficien
tes· nō tam cogitacōnes· qm̄ ex
uis· l' ymaginariis recordacōib;
simil'ib; quedam cogitacōnū· seu
ip̄e recordacōnes ult° ⁊ mltiplr
de memoria scaturiētes; In qb;
passio quedā uoluūtatis potius
ēē uidet'· qm̄ accio· cū nlla sit
ī eis cogitantis ītencio· cū q'
sponte ebullit de memoria for
mandū se offt' ītll'ctui nō cu
rāti· ⁊ quicqd agit' uidet' pci
agi ī sompno dormiētis· qm̄
ī acie cogitātis; Ut· tam ⁊ si re

pellē a se spm̄ scm̄· nō ē in uoto
cogitātis· fit tn̄ ex culpa negli
gētis· ut sp̄c discipline mito se
aufẛat a cogitacōnibȝ īdiscipli
natis· Que qm̄uis fiat p vim
qdam occultā rōnis· nō tn̄ fiūt
ex rōne ꝛ quāuis in eas ītllc̄tus cū
nllis ī eis fit ītelligētis assensꝰ
Ubi uō serio de rebȝ serijs bn̄ co
gitatr uolūtas libero arbitō d
memoria euocat quocūqȝ opꝰ
ħt: ꝛ intllc̄tū formante me
morie adhibȝ· formatūqȝ qd qd
illud ē· ītllc̄tꝰ adhibȝ aciei cogi
tantis· ꝛ sic pagitr negocium

cogitacionis; Cum vero de eis que de
deo vel ad deum sunt cogitat et volun
tas eo proficit ut amor fiat. conti
nuo per viam amoris infundit se spiritus
spiritus sanctus. et omnia vivificat. adiuvans
seu in opere oracione. seu in medita
cione seu in tractatu infinitate co
gitantis; Et continuo memoria
efficitur sapiencia. cum suaviter ei sapi
unt bona domini. et quod ex eis cogita
dum est. formandum in affectum adhibetur
intellectui. intellectus vero cogitantis ef
ficitur contemplacio amantis. et formans
illud in quasdam spiritualis vel divine su
avitatis experiencias. afficit ex

eis acie cogitantis· illa nō effi
cit⁹ gaudiū fruetis; Et tūc d̄ d̄o
bn̄ cogitat⁹ s̄m humanū mo
dū· si tn̄ cogitacio dicenda ē· ū
nil cogit· nil cogit⁹· s; tm̄mō i
memoria habūdācie suauita
tis dei· exultat⁹· iubilat⁹· 7 ue
sentit⁹ d̄ dn̄o in bonitate· ab
eo qui in simplicitate cordis
quesiuit illū; Sz modus h⁹ co
gitādi d̄ d̄o· nō ē i arbitrio cogi
tantis· s; in grā donātis· scil· cū
sp̄c sc̄s· qui ubi vult spirat· qn̄
vult· 7 quōm̄ vult· 7 quibz vult
i h⁹ aspirat; Sz homīs ē cogi

t' pparac̄ cor· uolūtatē expedi
endo ab affeccōnibz alienis rō
nē l' intellcm a sollicitudibz·
memoriā a negociosis l' ociosis·
nō nūq a neccessariis occupa
cionibz· vt in die bona dnī· et
ī hora bn̄placiti eius· cū audi
erit uocē spc̄ spirātis· ea que
cogitacōm faciūt· cōtinuo libe
concurrant sibi· et coopent in
bonū· et qsi simbolū faciāt in
gaudiū cogitātis· uolūtas ex
hibenda ī gaudiū dnī puraz
affeccōm· memoria materiam
fidelem· intellcs experiencie sua-

nitatem. Sic g° uolu̅tas bona
neglecta facit cogitationes oci
osas. et indignas deo. corrupta
puersas. que separant a deo. recta
necc̅ias ad usu̅ vite hui° p̅ia effi
caces. ad sp̅c fruct° et ad fruend°
deo. Fructus au̅t sp̅c s̅c sic dicit
ap̅ls. Caritas. gaudiu̅. pax. pa
cia̅. longanimitas. bonitas be
nignitas. mansuetudo. fides.
modestia. castitas. continencia;
Et in omi̅ gn̅e cogitacōnis oi̅a
q̅cu̅q3 cogitanti occu̅rut. conforma̅t
intencōni uolu̅tatis. agente in
eis mi̅a et iudicio dei. ut iust°

iustificetur adhuc. et qui in sordibus
est sordescat adhuc. Ideo homini
deum volenti et amanti sinus spiritus
consulendus est animus exami
nanda conscientia. quid sit quod in totum vult
et quid quod vult. quidquid aliud vult spiritus
et odit. quidquid contra illud caro
concupiscit. Incidentes enim quasi ex
trinsecus et decedentes. et preteruoli
tantes voluntates. quibus nunc
vult nunc non vult. nequaquam inter vo
luntates. sed pene inter ociosas de
putande sunt cogitationes. Etiam
et si aliquando fiunt usque ad delectationem
animi. cito tamen se inde excutit animus

compos sui; Quod autem in totum vult
primo considerandum est quod illud sit quod
sic uelit. secundum quantum uelit. et quomodo
uelit. Si quod in totum vult deus est.
Discutiendum ei est deinde quantum. et quo-
modo uelit. utrum scilicet usque in contemptum sui
ipsius omniumque que sunt vel esse possunt
et hoc non tantum ex iudicio rationis sed et
ex affectu mentis. ut iam uoluntas
plusquam uoluntas sit. ut amor sit.
ut dilectio sit. ut sit caritas. sit u-
nitas spiritus; Sic enim diligendus est deus
Magna enim uoluntas ad deum amor
est dilectio. adhesio. siue coniunctio cari-
tas fruitio; Unitas uero spiritus cum deo

homī sursū cor hn̄ti pficientis
in deū uolūtatis ē pfcō· cū iā
nō solūmō wlt· q̄ deus wlt· ſʒ sic
ē· nō tm̄ affectus· ſʒ ꝟ in affec
tu pfectus· ut nō possit velle
n̄ q̄ deus wlt; Velle aūt q̄ wlt
deus· hoc iam simile dō ēē est
Non posse uelle· n̄ q̄ wlt deus
hē ē iam ēē· q̄ deus ē· cui uelle
ꝟ ēē idipm̄ ē· Vn̄ bn̄ dī· quia
tūc plene uidebimꝰ eū sicuti
ē· cū similes ei erimꝰ; hoc ē eni
mꝰ q̄ ille ē· Quibꝫ enī potestas
data ē filios dei fieri· data ē po
testas· nō quidē ut sint deus ſʒ

sint tñ q̄ deus ē· Sint sci· futuꝫ
plene bti q̄ deus est· nc· aliud̄
hic sci· nc ibi futū bti· qm̄ ex
deo ēē q̄ eoꝛ ꝛ scitas· ꝛ btitudo
ē· Et h̄ homīs ē pfcō· similitu-
do dei· pfcm̄ aut nolle ēē deli-
que ē; Et ideo huic affeccōni
nitenda ē ſꝑ uolūtas· amoꝛ
ꝓparand⁹ uoluntas cohibēda
ne ī aliena dissipet· amoꝛ ser-
uand⁹ ne inquinet· ꝓpt h̄ n· so
lū ꝛ cati sum⁹ ꝛ uiuim⁹ ut
deo similes sim⁹; Ad ymaginē
n dei cati sum⁹; Est aut quedā
similitudo dei· quā nemo vi-

uens amittit n cu vita exuit
qm omi homi i testimoniu a
misse melioris & dignioris si
militudis. creator omium homi
reliquit. qm lz & nolis & uo
lens. & qui eam cogitare pt. &
qui tam hebes e. vt eam cogi
tare no possit. scilz qd sic vbiqz
e deus. & vbiqz tot9 e i creatura su
a. sic & i corpore suo omis viues
anima. Et sic qd sibi idissimil
deus idissimilit dissimilia i cre
tura opat. Sic aia hois qm
totu corpus viuificans idissimi
li vita in sensibz tu corporis:

Et in cogitacionibus cordis dissi-
militer operatur assidue dissimilia
Et similitudo dei in homine quantum
ad initium eius nullius apud deum mo-
menti est cum necessitatis non voluntatis eius
sit vel laboris; Sed est alia magis
deo proxima in quantum voluntaria que
in virtutibus consistit. in qua animus
virtutis magnitudine summi boni
quem imitari gestit magnitudi-
nem et perseverante in bono constancia
eternitatis eius inmutabilitatem
Super hanc autem alia adhuc est
similitudo dei. hec vero qua ali-
quanta iam dicta sunt. in tantum proprie

ipsa · ut non iam similitudo sed
unitas spiritus nominetur cum fit
homo unum cum deo · unus spiritus · non
tantum in unitate idem volendi · sed
expressione quadam veritate vir-
tutis · sicut iam dictum est; Aliud
velle non valendi · Dicitur autem
hec unitas spiritus · non tantum quia
efficit eam · sed quia afficiat ei spiritus
hominis spiritus sanctus · sed quia ipsa ipse est
spiritus sanctus · deus caritas · cum qui est
amor patris et filii · et unitas
et suavitas · et bonum · et osculum ·
et amplexus · et quidquid commune
potest esse amborum · in summa illa

vnitate veritatis. et veritate v
nitatis: hoc idem homo suo
modo fit ad deum. quod consubstanciali
vnitate filio est ad patrem. et patri
ad filium. cum in amplexu et oscu
lo patris et filii media quodammodo
se invenit beata consciencia. cum mo
do ineffabili incogitabili fie
ri meretur homo dei non deus. sed tamen
quod est deus. homo ex gratia quod deus est
ex natura: vnde in cathalago spi
ritualium exercitiorum apostolus preponens
interseruit spiritum sanctum dicens: In
castitate in sciencia in longanimi
tate in suavitate in spiritu sancto in

caritate nō ficta· in ūbo ue
ritatis· ĩ ỽtute dei; Vide .n. q̄
modo tanq̄ omīa facientem·
ordinātē· viuificātē ĩ medio
bonar̄ ỽtutū sic̄ cor ĩ medio
corpis ↄstituit spm̄ scm̄; Ipe
ē enī oīpt̄ artifex· c̄ans ho
mīs ad dm̄ bonā uolūtatez
dei ad homīez· faciēs ꝑpicia
cōm· formās affc̄dz· dans ỽ
tutē ꝑspans opacōm· agēs
omīa fortit· ꝛ disponēs sua
uit· Ipe viuificat spm̄ hoīs
ꝛ continz in unū· sicut ille
viuificat ꝛ in vnū ↄtinz cor

pus sinū· homiēs doceāt deū
querere· angli adorare· solus
xpē ē· qui deꝫ inuenire et hrē
et frui. Jpē tn̄ ē et sollicitudo
bn̄ querentis· et pietas in spū
et ueritate adorātis· et sapiā i-
uenientis· et amor hn̄tis· et
gaudiū fruentis; Quidqd
tn̄ de visione et cognicōne dei
hic fidelibꝫ impetit· speculm ē
et enigma· tm̄ distās a futura
visione et cognicōe· qn̄tū a
ueritate distat fides· vel tempꝰ
ab eternitate· nā cū aliqn̄ sitq
qꝫ de eo in libro Job legr· Cum

abscondit lucem ī manibȝ et
p̄cepit ei. ut rursū oriat̄. ⁊ ad
mittat de ea dilecto suo. q̄ pos
sessio eius sit. ⁊ ad eam puenire
possit; Electo .n. ⁊ dilecto dei ali
quā vicissim lum̄ q̄ddam vult
dei ostend'e. sicut lum̄ clausū
ī manibȝ patz ⁊ latet ad arbi
triū tenentis. ut p̄ hoc q̄ q̄si in
tuserit. p' transpuncto uide' pmit
tit. exardescit anim' ad plenā
possessionē luminis etni. ⁊ hedi
tatē plene visionis dei. Cui ut
innotescat aliq̄tenus id q̄ ei de
est. nonnūq̄ q̄si ptransiens gira:

pstringit sensum amantis. et eri
pit ipsum sibi. et rapit in diem
qui est a tumultu rerum. ad gaudi
silencia. et pro modulo suo. ad
momentum. ad punctum. idipsum osten
dens ei uidendum sicuti est. interim
et. et ipsum efficit in idipsum. ut suo
modo sit sicut illud est; Ubi cum di
dicit quid intersit inter mundum et
inmundum reddit sibi. et remitti
tur ad mundandum cor ad uisionem
ad aptandum animum ad si
militudinem. ut si aliquando rursum
sibi admittatur. sit purior ad
uidendum. ad uidendum. et stabilior

ad fruendum. Plusquam enim se
melius deprehendit modus
humane imperfectionis quam in lu-
mine vultus dei in speculo di-
vine visionis. ubi in die qui
est plus et plus videns quid si-
bi deest emendat indies simi-
litudine quidquid deliquit dis-
similitudine. similitudine ei
appropinquans. a quo longe factus
est per dissimilitudinem. Et sic
expressiorem visionem expressior spe
similitudo comitatur; Impossi-
bile quippe est videri summum bo-
num et non amari nisi non tantum a-

mari· inicium datum fuit unde
quousque amor perficiat· in aliqua
similitudinem amoris illius qui
deum similem fecit homini· per hu
miliacionem humane condicio
nis· ut hominem similem deo con
stituat· per glorificacionem huius
ne divine participacionis: Et
tunc dulce est homini conhumili
ari summe maiestati· compaupe
rari filio dei· divine sapientie confor
mari· hoc sencienti in se ipso quod
nota et in christo ihesu domino nostro Hic enim
est sapientia· amor cum timore· ex
ultacio cum timore· cum cogitacio

118

& intellig[itur] deus humiliat[us] us
q[ue] ad mortē· mortē aūt crucis
ut hominē exaltz usq[ue] ad si
militudinē diuinitatis· Hic
emanat flumīs impet[us] leti
ficans ciuitatē dei· memorie
habūdancie suauitatis ill[ius]
eius· Intelligendis· & cogi
tandis circa nos bonis eius
In quo cū ad deū amandū fa
cile hominē adducant· pensa
tata ul' contemplata ei[us] ama
bilia· p[er] seipa ī affcū contemp
lantis elucencia· potencia ei[us]
u[ir]tus ei[us] gl[or]ia· maiestas· boni

tas. btitudo. hoc potissimū a
mantē rapit/ i amabilē. q.
ipē i semetipō ē. quidqd i eo a
mabile ē. q ē totū q ē. si tñ to
tū ē. ubi ps nō ē cū bono
amore ipi9 boni. sic se intē
dit pius affectus. ut nō se iā
revocz. donc unū. l' un9 cū eo
fiat effectus. Q cū i eo fiat
pfcm. iam solo mortalitatis
hui9 uelo diuidit ac differt
a scis scoꝝ. a sūma illa btitu
dine supcelestiū. Qua tñ cū
iā i fide & spe ei9 quē amat
fruit in cōsciencia. iā q sup

ē uite hui⁹ tolâbilior pistola
t̄ pacia. Et hoc ē destinatū so
litarij c̄tamīs. hic finis. hoc
pmīmū. requies labor. cōso
lacio dolor. Et ipa ē pfcō v
ua homīs sapia. omīs amp
lectens ī se. ⁊ cōtinēs vtutes
nō aliūde collectas. sʒ nālr
īsitas sibi. ad similitudinez
illā dei. qua ē ipē. quidqd ē
cū sic ds ē. ta q̄ ē. sic ēta bon⁹
vtutis. habitus bone uoluntatis
ī bona mente sic cōsolidatus
⁊ affectus ē. ut ex ardentis
sima boni īmutabil: adhe

sione· nullatenus iam uideat posse mutari ab eo quod est· Cum enim fit circa hominem dei· assumpcio illa domini· et sancti spiritus regis nostri· sapiens et pius animus per illuminatem et adiuvantem gratiam in contemplacione summi boni speculatur et regulas incommutabiles ueritatis· sequitur ad eas pertingere mentis intellectu amoris· et exinde format sibi modum conuersacionis cuiusdam celestis· et formam sanctitatis· Speculatur enim summam ueritatem· et que ex ea uera sunt· summum bonum· et que ex

eo bona sunt· summam essenciam
et que ex ea sunt· illi ueritati· illi
claritati· se conformans· in istis
se ordinans· illis non superuolitans
iudicando· sed suspiciens deside
rando· nil inherens amando· ista
suscipiens· et eis se coaptans
et conformans· non sine discretio
nis iudicio· non sine examine
raciocinacionis· et iudicio rationis
Ex quo concipiuntur et oriuntur uirtu
tes sancte· ymago dei reformatur
in homine· et vita illa dei or
dinatur· a qua homines quos
dam alienatos esse conqueritur

apl's. 7 colligit^r robur uirtutis p
duo illa in quib; contempla-
tiue uite pfeccio constat et
actiue. d' quib; iuxta antiq's
interptes lg' in Job; Ecce pietas
e sapia; Abstine uo a malis scia
e. Sapia .n. pietas e. hoc cul-
tus dei. amor quo eu uide de-
sideram^9. 7 uidentes in speclo
7 in enigmate credim^9 7 spa-
mus. 7 in h' pficim^9 ut eu ui-
deam^9 in manifestacione. Ab
stinencia uo a mal' scia tpaliu
e in quib; sum^9 in quib; itm
abstinem^9 a mal' inqitu sui-

demus ad bona; Ad hanc sciam
ad hanc abstinenciam. spectare vi-
dentur. primo omnium virtutum ex-
ercicia. divina et omnis artium inte-
rius in qua visam disciplina.
Quorum alterum. i. studium virtutis
respicere potius [illegible] ad superiora
quasi superioris sapientie presencia
virtutem et redolencia suavitatem
Alterum quod etiam corporalia sit exercia
nisi fidei religione religetur. de-
fluit in inferiorum vanitatem. In
quibus cum sciam sit res. sive ratione
sive sensibus corporis comprehensa
et memorie commendata. si vere

ꝑendit᷑ · id ip̄e qr aꝑhendim⁹
sensibꝫ · omīo sciencie depu=
tandū ē · Qr nō ꝑ semetipm̄ rō
ni hui᷈ apphendit · Hoc iam ē
in quo se sibi sciā atqꝫ sapiā
ꝯtinuant · Quicqd eni aliud
discit᷑ · s ꝑ sensus corporis · qi ali
enū ⁊ aduenticiū menti igerit᷑
Qr nō sponte venit in mentem
siue ex ui rōnis · siue īmmuta
biliū legū īmutabilꝫ ueita
tis nāli intelligēncia · ex qua ē
ꝯpissimi homīes nō nūqͣ rec
sime iudicare inueniūt · H
sic ipi iest rōni · ut h ipm ipa

rō sit. nec tam comdat' ei
p doctinā aliquā. ut scīa sit
quā v' alio cōmonēte. v' ipa cō
memorāte. ls ipm sibi icē nā
lit' intllct' ei sit. In quo ls p
tissimū. cū q notū ē d'i. deo
nāle revelante. manifestū
sit ī hoī ipio; Deīn affcūs v'
tutū nāl'. d' quo licuit dicē. eth
nicū poetā. q oderūt pcare
boni virtutis amore. Deīn piq
sicōm rōnacīū quelibz discrecio
rōnabiliū; Infima vo ps est
scīe a deorsū vrgens sensibiliū
animal' expiencia. que fit p. v.

sensus corporis · p concupiscēciā ⁊
experienciā carnis siue oculoꝝ
siue suꝑbie huius vite; Cū ergo ro
sapiē conformata · format sibi cō
sciāz · ⁊ ordinat uitā · ī inferiorib;
sciē · aptat sibi suitute ⁊ suffi
cienciā nē · in icōcinacioībz or
dine uite · ī obtentu ūtutū ·
forma oscīe · sicq; ab inferiorib;
pmota · a supiorib; adiuta · p
gens in id q rectū ē · ⁊ iudicio
rōnis · ⁊ assensu uoluntatis ⁊
mentis affcū · ⁊ opis effcū · eru
pe festinat · in libertatē spc̄ ⁊
vnitatē · ut sicut iā sepe dict9

ē fidel' homo· vnus spiritus ef
ficiat cū deo· ꝛ ipā iam ē deꝰ q̄
paulo añ diximꝰ vita dei· que
nō tam rōnis ē pfectus· qm̄ i
sapiā pfcōis affectus· Hoc ē
enī· quia sapiunt sapientes· q̄
sapiens ē qui pfcūs ē vnus
spc cū deo· ꝛ spūal' ē· ꝛ hi in hac
vita homīs pfcō ē· Jam enī q
hactenꝰ fuit solitariꝰ ꝛ solus· ef
ficit vnus· ꝛ solitudo ei corpis
vtit in vnitatē mentis· ꝛ im
plet in eo q' dnꝰ p discipulis in
clausula ōis pfcōis orauit di
cens· Pat volo· vt sicut ego

et tu unum sumus, ita et ipsi in no
bis unum sint. Hec enim unitas
hominis cum deo vel similitudo ad
deum inquantum propinquat deo, intim
ius suum confirmat suum sibi et
intimum illi, ut spiritus vel anima
et corpus suo modo ordinata
suis locis disposita, suis mi
tis estimata, suis in proprietatibus
cogitentur, ut incipiat homo prefec
te nosse seipsum, et per cognicionem
sui proficiendo ascendere ad cogno
scendum deum; Quo cum primum ex
urgere et aspirare incipit profici
entis affectus in cogitacionis

similitudinis. plurimum cauendus
est error dissimilitudinis. scilicet ut
spiritualibus spiritualia. et diuinis
diuina. operando. non aliter de eis
cogitetur. quam quod res sunt Cogitacionis
quoque animus similitudinem sui et
dei. Primo in hoc formet et aptet
cogitacionem suam. ut omnino fu
giat secundum corpus cogitare
secundum spiritum deum non. non solum non secundum
corpus sicut localem. sed neque
secundum spiritum sicut mutabilem. Que
enim spiritualia sunt tamen diuisa sunt a
corporum qualitate et natura. quamuis
ab omni locali circumscripcione re

mota· Que uero diuina sunt tamen
supereminent omnia et corporalia
loca et spiritualia· quantum ab omni uel temporis
lege· uel· mutabilitatis suspicio
ne aliena· in sue immutabilita
tis manent eterna In quibus
sicut que corporalia sunt discernit
animus per corporis sensum· sic que
sunt rationabilia· uel· spiritualia discerne
non potest nisi per semetipsum· Que uero
sunt dei non nisi a deo queratur uel
existet intellectus· Et quidem de non
nullis que ad deum spectant fas
est et possibile hominem ratione humanitus
aliquatenus cogitare et disquirere.

sicut/ de dulcedine bonitatis
eius. de potencia virtutis &
aliis huiusmodi; Ipm vero id
ipm qd est. id q e cogitari oi
no no pt. n quatu ad hoc
sensu illuiati amoris attin
gi pt. Cre[de]ndus e tam deus
& inquantu spe scis aduenerit
cogitandus. quedam vita eter
na. viuens & viuificans imu
tabil. mirabil. mirabilia
oia immutabili. faciens. itelli
gens & creans omez itellec
tu & intelligente. sapia faci
ens omem sapiente. veri

tas fixa· stans indeclinabilis·
ex quia vera sunt omnia· que vera
sunt in quia sunt eternaliter rationes·
rerum omnium eciam temporaliter Cum
ipsa vita essencia est· ipsa natura cui
vita vivens· ipse sibi est· que
est ipsa divinitas· eternitas ma-
gnitudo· bonitas· et virtus· in
semetipsa existens· et subsistens
excedens omnem locum virtute
nec illocalis· eternitate vero omne
tempus· quod vel racione vel opinione com-
prehendi potest· que longe verius
est· et excellencius quam quilibet
quolibet senciendi senciatur

gnie; Ecius tñ sensu humil
⁊ illuiati amoris. qm̃ quolib; cogita
tu rõnis attigit. ⁊ semp me
lius ē qm̃ cogitat. melius
tñ cogitat quã dicit; Ipa ē
sũma eẽncia. a qua omĩe
eē pficiscit; Ipa ē sũma suba
nõ subiecta pdicamtis uocu
s; rez omĩũ. subsistẽs causale
pncipiũ; In quo eē nrm̃ nõ
morit. itlle nõ errat. amor
nõ offendit. qui sp quit. ut
dulcius īueniat. dulcissime
īuenit. ut diligẽci querat.
Hoc aut īeffabile. cũ nõ nisi

ineffabilit᷑ uideat᷒. qui uult
vide᷑ cor mūdū. qui nulla corpo
ris similitudīe cogitanti nr̄
nulla corporea specie cogitanti
vigilanti. nulla rōnis īdagīe
n̄ mūdo corde. humilit᷑ amātis
uideri pt. v᷑ apphendi; Hec. n.
facies dei. quā nemo pt uide᷑
ↄ uiuē mūdo; h̄ ẓ. spēs. cuius
ↄtēplande suspirat omīs. qui
affectat dilige᷑ dnm dm suū
ī toto corde suo. ↄ ī tota aīa
sua. ↄ ī omībȝ uirībȝ suis;
va Ad qd cū aliqn̄ admitti᷑. ī ipo
cat lumine ueritatis īdubitāt᷑ vidȝ

Ad qꝫ· ꝟ· nō desinit excitare ꝓxi
mū suū· si diligit eū sicut seipm
Ad qꝫ cū aliqn̄ admittit· ī ipso
lumīe ueritatis indubitāter
vidꝫ ꝓuenīetē grām· cū ind̄ re
pellit' in ip̄a cecitate sua intelli
git puritati eius nō ꝯuenire
īmūdiciā suā· ꝛ si amat flere
dulce ē· ꝛ nō sine multo ge
mitu cogit' redire ī consciaꝫ
suā Ad qꝫ cogitandū oīna ip̄a
res sumus· sꝫ ignoscit que a
mam'· ꝟ d̄ quo digne nos nō
posse ꝟ· dicere ꝟ· cogitare cōfitemur
ꝟ tn̄ ut dicam' ut cogitemus

amore eiꝰ· ꝑ· amore amoris eiꝰ
ꝓuocatū v̄ thīm· Cogitatis g
ē· ī omībz humiliare semetipm
v̄ glorificare ī se ipo dnm̄ dm̄ su
ū· In contemplacōe dei· vilesce
sibi· ī amore cratoris· subiectū
ēē oī hūane crature· exhibe cor
pus suū· hostiā scāz vivētez·
deo placentē· rōnabile obseq
ū suū· Poibz aūt nō plus
sapē qm̄ oportz· sz sape ad so
brietatē· v̄ secūdū datā a deo
mensurā fidei· Bona sua nō
pone ī ore hominū· sz celare
ī cella· v̄ recondere ī cōsciēcia· vt

hunc quem quasi titulum vel in fronte
conscientie vel in fronte celle semper ha
beat; Secretum meum michi. secre
tum meum michi; A M E N :—

Expliciunt Epistole beati Bern
hardi ad fratres de monte dei
que liber de vita solitaria
A M E N :

Epistola beati Ambrosii Archi
episcopi de moribus et honesta vita

O dilecte fili dilige
lacrimas. noli differre eas; Tan
tum promptus esto ad lamenta quan
tum fuisti promptus et pronus ad

culpā; Nulla res ꝺ pecc̄o te
securū faciat. Si nō potes irā
vitare, saltē tempa. Magna
gl'a ē si cui potuisti nocē par-
cas. Peccati ite nō retribu-
as p culpā. Sciens qr ī in te
ventū ē iudiciū. Non n. ha
bebis indulgētiā n dederis;
Odiū n. sepat a regno. a celo
subtrahit, ꝛ a padiso eicit. In
omībz actibz tuis imitare bo-
nos. emulare scōꝝ. habeto añ
oculos exempla scōꝝ. Socios
tibi bonos cōiunge qr si fuis socī
bonꝰ cōsuetudinis eris ꝛ virtutis.

Periculosum est cum hiis qui male viuunt
Iurgari; melius est enim malorum odium quam
Consorcium. Vanus sermo cito polluit
mentem. et facile agitur quod libenter auditur
Ex peccatum ex labijs quam aures non pol-
luat audientis. Morem hominis lingwa
pandit. et qualis sermo ostenditur talis ani-
mus. Ex habundancia enim cordis os lo-
quitur. Retine verbum quod non edificat
audientes. quia qui ociosum verbum non re-
tinet cito ad noxia labitur. De malo
alieno os tuum non commoueas. Non
detrahas peccanti sed dole. et quod in alijs
detrahis ita teipsum pertimesce. Fuge de-
trahas si teipsum bene prosperis. Tantum

cura corigē uitā tuā q̄ ꝑspicias a
lienā· ꝑ nllaz fallaciā uitā alicui᷒
defendas· n̄ plaga n̄ mors te terreb᷒
si bn̄ ꝟ pie vixis· Curiositas pericu lo
sa ꝑsūpcō ē· Plus dilige audire q̄
dicē· Plus auscultare q̄m loq̄· Si
mł n̄· obtempat ī malo ei q̄ facit
malū· facientē ꝟ obsequentē ꝑ̄tem
penā astringit· Et q̄d boni cū discre
ciōe fecis· uirt᷒ ē· v̄tus uō īdiscreta
ꝑ uicio reputat̄· Testimoni᷒ tuū nul
li noceat· s̄mo tuus nō sit reprehē
sibil᷒ s̄ ab oībȝ sit recept᷒ ꝟ lauda
bil᷒· Nullius ꝑsone affectu a recto iu
dicio d̄flectaris· an diues an pau

p sit· cam pspice nō psonā· Justi
ciā p sola etna remuneracōe distri-
bue· Qui n· pñcia dona affectat
sutiiaz glaz nō spat· In iudicio
nūq miaz deferas· Impia iusti
cia ē huāne fragilitati nō igno
scē stultū añ iudiciū cōdempne
nullū iudices suspicionis arbitrio
Caue honorem· qs tenē sine cul
pa nō potis· Sblimitas honor
ē magnitudo scelex· In maiori
gradu maior sine dubio culpa
ē· Qui minor ē· venie proximus
ē· Nullus sine pccō terrenas res
admīstr· valde rarū

ē ut qui diuicias possidz ad req-
em tendat. Qui curis trenis se
implicat. a deo se sepat. Nemo pt
amplecti grāz dei simꝰ ⁊ sclī. Dif-
ficile ē celestibz ⁊ trenis pit in-
tēsistē. Difficile ē dm ⁊ mūdū
diligē. Toto animo odi ⁊ dam-
pna q diligit mūdus. Tamq̄
mortuus a labe ⁊ affcū istiꝰ ui-
te te sepa. Sicut sepultꝰ nil
habeas curā de seculo. Tamq̄
defūctus ab omī treno te pua
negocio. Contempne uiuens
que post mortē hrē nō ptes

Dībz? tribue. Non eli

gitas cui miserearis ne forte per
tereas illi qui meretur accipere. In
certum est enim pro quo placeas magis
deo. Non auferas uni ut tribuas al
teri alii ne alieno spolio misericor
dem te ostendas. Condempnatur mi
seracio ista non proficit. Bonum quod
facis misericordie causa non iactan
cia facias facias. Si enim laus que
ritur et hic eciam remuneracio
amittitur. Iustis in celo non intra
merces promittitur. Vide quisquis
hec legis ne quod legendo despicis
viuendo contempnas. Explicit
DEO GRACIAS.

Hic agitur de septem beatis desertis
multiformi speciositate et pretio
sitate refertis. per que pascua beata
beati pauperes incedunt et accedunt
et ascendunt ad summum summeque
beatum desertum quod est regnum celorum.

Quoniam i spu humilitatis et i aio
contrito vitam heremiticam p̄posui
et diam ducē de deserto in desertū
tamqȝ grex tonsaru que ascēdunt de la-
vacro necce ē currere curre Sunt enim sep-
tē gradus speciosi p̄ciosiqȝ deserti: quibus iustis gra-
datim ascendit ad summi summeqȝ beati-
tudinē deserti nō deserti: Est autem p̄mū de-
sertū: deserere desiuē sathane. Scdm: i
mundū mundū mundo corde ↄtempne. Tertium
illecebras carnis impure mortificare
p̄ue. Quartū: carnis insipiētē sapiētē
nescire que facit nō ultra ambulare i
magnis et i mirabilibȝ sup se Quintum
ē parentū curis: curā nō apponere

Sextum est exercicium active vite; Septimum
est vacacio contemplacionis quiete De
rio primo festo; Primum primo festum [illegible]
tasti· matutinum sacrificium offerens domino
quando regeneratus ex aqua· et spiritu sancto: re
spondebas interroganti te: abrenuncias
sathane? abrenuncio; Sed tunc de eo fa
mulum dei misso vehementer vehemoth
vehementer et invitans exire compellitur
qui ab illo· quem contra christum ius possidebat
expellitur; Ideo et vadit et invadit ite
rum virum illum qui evaserat illum· assu
mens secum alios secum immundos spiritus:
ut faciat novissima hominis illius peio
ra prioribus De septem immundis spiritibus

Hij sunt ignei globi qui de naribus be-
hemoth prodire vel ascendere leguntur quorum
uno euanescente alius subsequitur. Hij
sunt septem cornua bestie que in apokal.
leguntur. ignee lampades que ex ore
leuiathan egrediuntur. vel ardentes tede
quibus hostium sampsonis segetes tor-
te fuisse feruntur fere tote. Hij sunt mor-
tiferi fontes aquarum de quibus bestie agri
et volucres celi potari et inebriari glo-
riantur. non saciantur sed sauciantur. Hij
sunt tenebrosa flumina babilonis de quibus
uniuersa stillicidia iniquitatis stillancia
super terram nascuntur. Item uide sunt septem
capitalia vicia integritatem humane

natue corrupencia: a malicia iha
bitanciu i ea; Que n timoris filiat
gladio a semetipis i semetipis puid
tes pdenti resecabit; ex uno mlta.
ex mltis plia. uelud ydre capita
pululabit; Superbia a superbia uitu
tu pciositate in qbz intior ho cfidit
l speciositate hui pue a puse gnato
nis gemitr ee supbia dr. que uiciu
omis pecti fuisse legi. D mat vici
or. Que qundm cu cor hois decepe
rit a cepit - mox illud illa de filijs
suis vni ul plurbz deuastandu
tdit. Quos septe qi duces exitu
tribulis ut castis acies comin sequt

qm̄ ex eis sine dubio vicioꝝ tēpor
tune multitudines oriūt̄. De pug
et expugnacione viciorꝝ. Forciores q̄ue
milites x̄ p̄stata vicia. q̄uqꝫ p̄mūt
īpugnāt. et obsidēt. ꝫ solos pusil
lanimes spū opprimūt. expugnāt.
et possidēt. Verūtn̄ q̄nde p̄iclm̄.
discernē. cōt̄ tot ītā ctāe ctamīta.
pugnaē iugit̄ adūsus adūsariū
nrm̄ dyablm̄. et adūsus vniūsa
vicia terribilia ut castrꝝ acies ma
le ordinata; Sꝫ qd̄ hōi pdeit in
dicatos sibi fuisse dyabolicos cōfli
tus. si nō īdicet̄ eidē qd̄ oporteat
illū facē? ne tandē succūbat a t̄i

pi tpis affliet⁹. Expedit t nosse
norios assultus. ne pdiaris ut
assolz icosultus: Audi denique csi
liu no inutile. et ne dimittas illud
q eit aie tue Consili sancti. Spa i
dno. et fac bonitate custodi innocē
cia et uide equitate. Expecta dn. et cus
todi uias ei⁹. delectare i dno. et pas
ceris i diuiciis ei⁹: Ac sic securi de
tabis uba carminis hui⁹; In te dne
speraui no confundar in eternu. si csi
stat aduersar adusu me castra no
timebit cor meu: Si antiqu hosti
insurgat et exurgat adusu me pre
liu: in hoc ego spabo. q dns ptec

tor vite mee, a quo trepidabo? Qui
cte non deserit sperantes in eo, non da
bit in eternum fluctuacionem iusto;
Audisti consilium, crede mihi si credis ei non
decipieris; hoc fac et vives. hoc fac
et vinces. non solum vives et vinces:
sed et eris gloriosus. inimicum salutis
omnium quem vincis. vinces et fa
cies inimicum iniquum sum tuum. ut si
ne timore de manu inimicorum tu
orum liberatus. liber liberatori tuo ser
vias in sanctitate et iusticia coram ipso. De co
solatore et liberatore nostro. Vir in via co
solo nostra in omni desolacione et solamen
nostra. liberatorque de inimicis nostris na

cu̅dis· ē xp̄c d̄s· dei uirtus· ⁊ dei sapi

Huic uirtus xp̄e· xp̄i ē miseri sp̄

⁊ p̄ce· q̄ misoꝝ misijs· nō solū dig

tus ē ꝯdole· ſ; cū dolore dele· Ipe

nāq; gen̄ h̄uan̄ū a p̄ccīs ⁊ ma

ledc̄is uicijs· ꝯp̄ditū ui uidn̄s·

nō īuidens· ſ; puidēs ad illi9 ta

dē dig̃tus ē descēdē p̄sidiū· secū;

afferēs septiformis sp̄c sufficiēs sb

sidiū· Nec mireis si possit adh9

aduisari9 aduisū te· aduisitates ua

rias excitare· carnis illecebr̄s ici

tare· pccā p ꝯfessionē extincta in

pturis ymaginac̄oib; suscitare·

nā ītua ponit9 potestate· ul' vici·

l' vince. Certe tociens coronam ui- q' i ne
te accipies. quociens illicitos mot' non pccate
commotus nec consenciens sencies. Non sit ul'
n. alicui' criminis discrimen sentit. qui p' uici ul'
ue suggestioni non consentit. sed disse- vice
tit. nec descendit ad effectum. quia uiriliter
respuit effectum. Perfecto ad presens p'
libata questa deliberaueram calamo se
be uelociter scribentis consistere. sed aspex
de silua singularis ferus. et septem alie
ferocissime fere ferebantur occultare. de
sti proris omnia speciosa sine fere. O
portuit g' me prius crudeles atque cete
ras bestias sagittando exagitare. ne
liceat eis uinee domini sabaoth noc-

fructib; abuti. qm qde moliue dm
lni. et racemos cratemae. q. ko d'co
Quomodo uo hec et deci nos secudu de
sui pciositate fructe expone. qr est
ad mudanor affluetus l' effluet
nolle om expone. cu mudis cotep
torib; mudi. paupitate diuicis
hui' mudi pponere caducos hono
res et oniosos postpone. Onus x
honosu et ionosu sup humeros
pone. xpi iugo iugit colli suppo
ne. filior ade grue iugu et iuge
depone. instar scor i ti scos abr
abiectione et subiectione elige pi
ti et dilige. tinnaditeoui e qde
relinque

D vivis mie q tu no [illegible] scelm

quam plures. plurimum deum vel proximum
diliget vel in lege domini meditatur die
ac nocte. qui pro christo pauper est vel
christum in pauperibus suis procurat curat-
sed de proprio vestitu in secundum curam non
curat; Huiusmodi viri sunt omnes
viri qui pro viribus suis se continent et
ab omni crimine tenent et a carnalibus
desideriis abstinent; Attamen mun-
dana que fugiunt velud libera et
nusquam in eodem statu permanent. hic
letantur: multa quidem preter deum michi
tamen plusquam deum non est. ob deum possi-
de delectantur. Itaque lignum fenum.
stipulas edificat dum sic in seculo scla

ne morant: s3 nō moriūt ietn
qui sup fundamētū q̄ ē x hoc faci
unt· q̄ ip̄· sic tn̄ q̄ p igne saluari
mēnt· Volo ne quicq̄ igne nō
timē post morte· Ig· edifica au
rū argentū lapi· p· sup· x fūdam
tū uite· ⁊ si transieris p igne flāma
nō nocebit t· n· odoi igis erit in te:
Sz ē difficillimū tā p̄ciosā ⁊ speciosā
structurā struere· n in ipso deserto supi po
sito· pm ueniis ꝯtemptor mūdi
nō ē quispiā· dni deserat· dñandi
magnificēciā· diuiciarꝫ affluēciā· lib
tate priam· Ecce fini cuius tpler· ⁊
neq̄q̄m quē qui ringit· uita uius
ꝯteptor mūdi

Quani dio tpis á q̄ tu pit sol

non mouetur unquam. Vtquid wlt domina/ri magnificare se homo super terras; Ibi ce/ciderunt qui operantur iniquitatem; Nemo in honore sine onere. sine timore vel tu/more. In placacione. pauci sine ela/cione. In sublimitate. multi ca/rent caritate cum humilitate. Quid fallaces diuicie. Cum labore acquiruntur cum timore possidentur. cum dolore amit/tuntur; In quibus dum affluunt vel effluunt si quispiam tamen ponit vel cor apponit ei a deo male accidit quia incidit in laqueum et in temptacionem dyaboli; Ecce quam ma/le obit qui fallaces diuicias male habet et ambit; Quid remissa libertas.

Quanto quis liberior: tanto fit
remissior. Quanto tucior: tanto dis
tortior; Non nunquam corporis expeditio:
fit anime impeditio: Quanto latius
elatus incedit. tanto longius elatus
a deo salutari nostro recedit. et ad
terram miserie et tenebrarum accedit. Re
spuens quippe miser iugum christi suaue.
nolens et importunus portat graue
iugum filiorum ade; Iuga quoque boum
emit quinque. Sane insanus nimio
dicens: quod dum talia talibus emis;
Animam tuam uenalem non uenalem
esse facis. donato et dampnato cor
pus eius; O miser immiserabilis. curre

spiritus· salubre et suave iugum xpi
quod offerunt gratis tibi· de quo regnum ce
lorum patris mereri: Memento queso
quid creator tuus fecit in te· tulit pro te
qui denique reformans hominem quem
prius formaverat de limo· in limo profun
di pro eo fuit inspuitus· cruci affixus· cla
vis confixus· lancea transfixus· Deterreo
nos quia sunt nonnulli qui nolunt divites fieri
vel subire sive perficere· vel certa sic sibi posi
ta sunt et exposita non acceperunt· sed semper
pauperes esse: sic tamen ut numquam ullo egere
ant gloriantur· vel si non satisfacti non fuerint
murmurabuntur· voluntarie in non esse
fuerunt neque licuit amplius· sed erunt

paupes isti: paupes ficti nō facti
paupes voraces nō veraces · ꝫ sa
tiantur penit⁹. Laudabūt dn̄m ꝫ ꝯfitebūt
ei: dū tanta fecit eis; Sȝ si tetigit
eos man⁹ dn̄i · si subtrāxit aliq̄d de ne
cessariis sibi · statī in amaritudinibꝫ
ūsat eoꝝ oculꝰ neq̄m · ꝫ ponūt in
celū os suū · ꝫ lingwa eoꝝ trāsit ī
t'rā; nesciūt cū paulo · ꝫ paulū e
sui c: ꝫ satis saturari · nesciūt habū
dare · simꝰ ꝫ penurias pati; Timen
dū ē itaq; metuēdū utiq; ne dū
esce eoꝝ herēt ī ore ꝫ ūet eoꝝ: q
ira dei ascendat sup eos ꝫ occidat
pingwes eos. De tercio textu

festinet ergo tantum ingredi dominum in
voce exultacionis et confessionis. quod
est castigare corpus et in servitutem redi
gere cum quinque sensibus corporis. Quando
de hii sunt xpi tamen. qui carnem suam casti
gaverunt cum viciis et concupiscenciis. ipsi
xpi vero et xpo servierunt per penitenciam. nunc est
iterum per iniustis. ut nos offerret deo. in
maculatos qui c. u. a. spiritu. Item Si
spiritu facta carnis mortificaveritis vi[vetis].
Caro quidem tua. ipsa est dalida dolosa:
que cum dolo sine dolore de tua nunc
cium te totum vult delere. dum tibi dormi
enti crines fortitudinis tue nititur radere
teque philisteis vinculatum tradere. Noli quod

delitari. noli miser letari: in eius amp
lexu letali. ne occidat mentis extincto
lumine: ad molam molestius deputatis o
pertus confusione et pudore. Per carnis
putore. Ab illa caue. que dormit in
sinu tuo. non acquiescas ipsius uirulento
consilio. quoniam ipsa est que fornicans formi
cari facit animas a deo. Ergo cum
carnis ne feris in desideriis. sed castiga
corpus tuum. ne caro data cuitis in
adiutorium. tibi fiat ut ad scelus in rui
nam et in laqueum. Cum autem sensis et consen
sis corpus tuum sufficienter attenuatum. et
quod caro non concupiscit aduersus spiritum. tunc
omni omnia custodia custodi cor tuum.

n̄ cedas ei. si dixit: nō aspiciā homi
nꝰ. s; uolabo uolabo sicꝫ pe. n. Sic
audiuiꝰ sic uidimꝰ ī ciuitate dn̄i
uirtutū. ī ciuitate dei nr̄i: nō nullos
ita deceptos fuisse. Qui ambulantē
ī animꝰ ī magnis. ꝛ ī mirabilibꝫ sup
se: scīati sꝫ instabilia ī corde suo ꝛ
ideoqꝫ defecerūt. scīantes sētīnia
Euanuerūt enī ī uanis cogitacō
nibꝫ suis. ꝛ obscuratū ē insipiēs
cor eor. plenū malicie ꝛ uanita
tis: Ita quidē ī hēsim ceciderūt he
retici q̄dā. q̄ noui recētesqꝫ nuper
venerūt: hij plus latitātes ī de
cipientes paucos. ī ciuitatibꝫ m̄l

tis· tandē apparuerunt· et aperuerunt
mitis· ianuā recentis erroris· et ho
roris· heretici isti cautiatas fidē uiā
ambulant que uidentur eē bona· cuius ex
tima ducunt ad mortē Et quia no
luerunt intelligere ut bonum agerent· aspira
tes cōtrate qui nō intelligunt operantur
iniquitatē Quicquid enim ueritatē nō adiu
uat· a ueritate quos possunt auertunt· pplin
icautum caute subuertunt· et in uarios er
rores· conuertunt· ab orthodoxis· et legis spi
tis· se semper diuertunt· veteris et noui
testamenti scripturas peruertunt· Xpm dnm
eē nō animaduertunt· katholicā fidē in
locum horroris et uaste solitudinis uertunt

Jam demum palmites erroris τ usq3
ad mare extendunt. famulis τ famu
labus dei laqueos mortis pretendunt
per semitas que ducunt ad mortem igni
cinere contendunt, se solos hic dei scias
ostendunt. sic nos eruditos corde i
sapientia intendunt. ab his quippe si non
caste caute tamen attendunt. Carnem xpi
qui uere uerus est cibus non edunt. qui
in fatui cum fatuis estate meditabuntur
non manducabunt. In festiuis diebus
non uacant a labore. xpianorum more
xpi amore. Attamen qui in aliqua feria
feriant. ut magis feriant τ sagittent
in obscuro rectos corde. Gens absque

cōsilio ē ⁊ sine pn̄cia· dēlicto dūm
scōre suū· ⁊ re· a deo sa· suo; Et via
illoꝝ scandalū ipīs omībꝫ qꝫ neo
phitis seductis ab ipīs; Interiores
tenebre nūc quidem opiūt corda
eoꝝ· Et exteriores ⁊ eṫne idē expectāt
q̄ opiāt ⁊ coopient aīas eoꝝ· An
geli quoqꝫ dnī· ī die calamitatis
⁊ miserie discoopient īiqtates eoꝝ

De diuinis sectis nō scandis;

Ideo monꝫ apl̄s nō ītēdē genealo
giis ītmīatis· q̄ qōnes adducūt·
⁊ sidē obducūt; Quemadmodū spūs
scūs ū vult spirat ⁊ uocē eius audis
Et· n· n· w· a· q̄· u· ⁊ sic ignat q̄ sit

via spiritus hominis. et quomodo compingantur ossa
in ventre pregnantis. sic nescitis ipse hedi
quidam opera dei universis. De iiij dif
ficultatibus salomonis. Salomon sec
tor dei scitator peritissimus omniumque sa
pientum sapientissimus ut pote qui non di
dicit ab homine sciam sed a deo qui docet ho
minem scientiam. ipse sibi tria fatetur esse dif
ficilia et quartum penitus ignorare. Via aqui
le in celum. via colubri super petram. via
navis in mari. via viri in adolescentia
De prima difficultate. Difficilis utique
via aquile in celum. quam arta est
via que ducit animas ad celum. De
secunda difficultate. Sed nichilominus est diffi

ale ul' cte impossibile reppire
simpl' petrm que e xpc. mcentiua
pcti. q sr vestigia tortuosi colub'
s. dya' D iij difficul'. via nauis pi
clitantis i fluctibz. etas lubrica
iuuenu i hoc sclo. q e mare mag
nu . z spaciosu. plenu reptilibz. qr
no e nus; Jn mari uia nauis.
ipi salomoni fuit ad cognoscend
difficilis. no em e qspiaz adeo sap
ens. ut itlligat. indubitat dubi
fine cuilibz iuuenis. sta sp dubi
finis etamis huis z nichil e tutu.
n pmo carne solutu. Semp eit
psto. qr z obsit z obstet honesto;

De iiij difficultate · Quartam difficul-
tatem ignorat penitus salomonis spiri-
tus industria · scilicet viam viri in adolescen-
cia; Quis putas significatur per huius-
modi virum; nisi christus de quo dicitur Circum-
dabit virum; Scilicet incarnati verbi
misterium · Multum angelorum magnificat
miratur et veneratur · tamen linguis angelorum
ne dum hominum · tam admirabile sacramentum
plenarie non exprimitur · Ignorat itaque
salomon viam adolescentuli viri · quia
filii dei viam a celo in virginis uterum
et deinceps non explicavit verbis · Aliter
quilibet periti viri error quo dum adhuc
sis limus in limo profundi confixus · quia

temeritate conaris inuisibilia di
scrutari. cum paulus raptus uidit et
audiuit que nulli liceat loqui. De ca
uenda scientia que inflat. Audi amice
et exaudi paulum qui quamuis plus sup
omnes docentes se intellexerit tamen non iudi
cauit aliquid se scire nisi ihesum christum et hunc
crucifixum. Si quis autem ille uidetur in hoc seculo
sapiens. non insipiens stultus fiat ut
sit sapiens. Ergo non plus sapere quam
oportet sapere. sed sapere ad sobrietatem. Noli
altum sapere. et nil aliud est quam desipere.
Ab huiusmodi et huius mundi sapientia con
trarium autem que sic fornicatur a deo. sed ad
sapientiam tecum te totum conuerte que facit

inhabitare vim^o morus in domo. Cum
no preciosior e cunctis opibz ⁊ oĩa que
desiderantur no possunt ei cõparari. d'uuis
desto Ideo nequaquam invenitur in homie
vel ab homine nequam. Vis tamen invenire
illa ⁊ habere ut tecum sit ⁊ tecum laboret
in agone corporis mortis huius. Igitur in
gredere quantum dextum: ⁊ pascceris in diuina
is eius sapientia si sapienter delinques tuum. Qui
sensit non ambulans in magnis et
in mirabilibus super te. Dominus fons sapientie
aqua sapientie salutaris potabit ⁊ irrigabit
cor tuum humile. De diminucione salu
taris sapientie causa cure pruritum. Hec
sapiencia diminucione non diminu

tuā patit᷑· q̄rens aliq̄d ex p̄ntiū amo
re carnali carnalit᷑ patit᷑· verūtn̄
sūt pleiq̄z· qui semꝫ veracit᷑ despiciūt
ad ea que ī mūdo ī mūdi possederāt
nō respiciūt· affcū v effcū mūdana
relinquūt· ꝯ tn̄ ꝑ inordinatis affcib᷒
ꝓpinquoꝝ· libtatē intime q̄etis libn̄
ꝯ delinquūt· Pfecto cū pfcis ꝯtēptori
bꝫ mūdi hui᷒modi ꝯtēptores nun
n̄ minime nūabūt v nūnabūt
don̄ curā cuius ꝓpinquoꝝ addicē· ꝑ
dīn dedignēt· De q̄nto desid̄io· Et hoc
ē q̄ntū desiū· ubi inuenit᷑ māna
absconditū· q̄ nemo scit· nisi qui
accipit· Audiant ꝛ letent᷑ qui d̄c

tum istud inhabitare delectant. Qui
dixerit patri et matri suis et filiis nescio
vos. hii custodierunt eloquia domini

De propinquorum carnali familiaritate
vitanda. Ille namque deum familiarius nempe
appetit scire quam propter eum seculares propinquos
contulare desciet. quos utique pusillanimes
nequiunt nisi querunt nescire. Si vocato
si electo discipulo non permittit dominus se
pelire patrem suum putas ne liceat tibi
relaxare seruum sancte contemplacionis ocium
propter propinquorum negocium mortiferum
Si habes aures audiendi nota verba
oris mei sed post meum verba verbi dei
Si quis venit ad me et non odit patrem

et matrem et cetera. Adhuc autem et animam suam
non potest meus esse discipulus. Dicit deus dominus
locutus est hec. In quibus patenter ostendi-
tur dum propinquorum odium odio anime nostre sub-
infertur quia sicut propinquos sic nosmet-
ipsos odire precipimur. Debemus itaque tem-
perata arte discretionis eos reiciendo dili-
genter et salubriter odire et ad eterna nobiscum
trahere inquantum possumus et expedit. Consortium
carnale generis postponere cum expedit. **De
capitulacione.** Exterminato sic hoste sa-
lutis humane cum septem capitalibus vi-
ciis. Contemptis mundanis illecebris. Ex-
tinctis carnalibus desideriis. Devitatis
periculosis secretius remotis denique

curis deprimquis carnalium caris. Ecce
parasti tibi quasi quoddam nouale sufficien
ter nouatum scilicet actiue uite geminans
et fructiferum desertum. multa speciosita
te et speciositate uestitum. *De vi dextro.* Iam
extirpasti tibi spinas vepres tribulos
et carecta. ceteraque frutecta infruc
tuosa. que suffocare solent quasi bo
na seminancium semina. Ergo non solum
manibus. sed totus totis uiribus labora
seminans in agro isto. qui in tempore
messis non fraudaberis a desiderio tuo.
De multiformi semine vi dextri. Oculis
semina lacrimas. auribus audicionem dei.
facie sudorem. ore uerbum edificacionis.

corde oratione gula ciborum et potius ab
stinenciam labiis continenciam pedibus
gressus pacis manibus opera pietatis.
Verum vas divicias quas acquirunt
fortes inculturam ex cultura huius agri
n(ot)a acquirere possunt et egeni. Et si enim alius
quam seminat multum alius modicum
non tamen discrepant in mancipium meten-
cium dum idem fuerit affectus seminanci-
um semen eorum ab omni mordaci sollici-
tudine et a zizania negligencie fuerit
mundatum vel mundum et ab iu(m)enta gehe-
nna purgatum septuplum. De vita activa
Nole quod despicias excitacionem active
vite quoniam est ipsa sit virtutis habundans

in la. domi tue; sicut soliū ē uita
uitis. & oliua fructifera in domo
dnī. Ps vij desto; Ipa deniqz ē uia
que ducit ad altitudinē ɔtēplatiue
que ē viz. deitius septiformis spiritus
dulcedinis sicut adipe & pinguedine
pingue; Jacob Rachel concupiscens p
us liam duxisse legitur. quia quispiā ad
contemplacionis desiderans prius in acti
ue uite laboribus laborare cogitur; Post
amplexus lie iacob ad rachel ingreditur
qr pfcus quisqz post actiue uite fru
tificacionē ɔtēplatiue qetē diudū ex
optatā pcipe ɔcedit. Contēplatiua
deorsū atqz seorsū incipit. & sursū in

celo pficit; Cum igs amoris diui
ni qui hic ante inchoat / i amore
qde omib ignescz cu ipm uidit
que amat. De bonis septi desti

Quam pciosa sit omi gustanti et
speciosa huius desti pigmitaria fra
glantia simul i flagrantia. Ibi namqz
uirtutu omi aromata. ispabilit
fraglantz. v sci spc carismata idest
nectar flagrantz. Ibi sidez areola oro
nu. scola v scala uirtutu. fons ortoz
orthodoxoz. puteus aqz uiuentis. pi
etatis oleu effusu. padisus delitiaz
meratissi9 vinu. granatoz maloz
d quo nos potas. in putas du pta

cuilibet odium: recordatur que te fece-
rit malorum; Sed uide ne fias spiritus ua-
dens et non rediens **De compassione
erga proximum;** Ab altitudine namque
contemplacionis te condescendere misericor-
diter oportet ut portes si potes et po-
tes lacte consolacionis infirmum qui pas-
cere non potest vino si preoccupatus fuerit homo
in aliquo delicto. u. q. s. e. t. huiusmodi;
Hoc tamen est iter quo itur ubi sine specu-
lo et enigmate uidebitur quem nunc credimus
et ueneramur. scilicet patris et filij et spiritus sancti una
eademque diuinitas. equalis gloria. coeter-
na maiestas. Si sic feceris. si sic uixeris
et in talibus uita spiritus tui. procul dubio spiritu

dei bonus. spiritum tuum bonum liberabit
de corpore mortis huius et deducet te in
terra recta et pasceris in diviciis ter-
ra viuencium et firmum et confirmatorium
desertum ubi felix et suauis refectio a-
nimarum ac sine consumpcione consuma-
cio virtutum omnium. De viii desto. Hoc quod
desertum super omnia cogitum non incongre
ponitur hic octauum et post septimum. Quo-
niam hac vita se finita que per septe-
narium ideo significatur quia septem dierum re-
peticione consumitur statim incipiet illa
octaua quam scilicet optauit quilibet sanctorum
et nunquam ingredietur istud octauum et ex-
optatum desertum simul cum corpore sanctorum

Hoc desertū dictū ꝰ rectū a rectis
corde tm̄ ē dilīm ꝛ eltm ꝺ hoste antiq
Ideoqꝫ tortuosius draco victus et
fremebundus leo · nō leo de tribu Juda
ſꝫ leo tribuū Jude scariothis · ꝰ exac
tor nequā · nequaquā tante btitudis
locū ingredit · nec ut ingrediat a
gdit · Ipse enī prius · post lucifer factus
nūc omēs lucē odit · ut lipp ꝰ lipp
Hic autē in padiso padisi gregem
pusillū ꝰ primitiuū · ꝰ adā ꝰ euā
decepit ꝰ cepit · interrogās eos cur
eis dñs ne comederēt de lignis
omībꝫ pcepit · Unde dolū ꝰ dolo
rē in homīe cōcepit · q̄ ꝑ chaim

abel innocētē cepit· vn̄ dig̃ fc̄is· fc̄us
homicida cham suscepit· Dyabolus
itaq̃ malor̄ omniū īcentor incestus·
ac tocius iniquitatis pr̄ nō celestis
s3 scelestus in vir̄ pditis destis lic3
nichil pficiens dn̄i gregē qetū īqe-
tat inqetus; s3 in supiori desto o-
ues illas nō seducit n̄ obducit qs
ī bonitate sua bon⁹ pastor ad etne
btitudīs pascua reducit ⁊ īducit
Et deus pr̄ pastor clemēs īcpabilit
bone ineffabilr̄ sūme īcphēsibilit
cui⁹ eē sūmū bonū· cui⁹ opus quid
bonū· Qui uē quos amas corrigis
lapsis manū tuā porrigis ⁊ erigis

et dirigis misericors tuus gressus eorum
ut non moveantur a via que ducit ad
firmum celestium pedes eorum; huius celesti dil-
ecti dilectus et electus grex est unitas
rex veritas, lex caritas que facit ut
omnibus sit cor unum et anima una;
Verum pax multa diligentibus legem istam
et non est illis scandalum; Sane quicquid
sana mente huius celesti speciositate
dicere possimus, pene nichil est ad laudem
illius. Sed non in cor hominis gloriosa tam
gloriosi celesti sufficit premeditari, nedum
lingua loqui. Ad que bona nos per-
ducat, qui nos amans, nos emit et
redemit sanguine preciosissimo. [illegible] san-

gtioñe ut inimici a nob expellet po
testatē & peccor̄ nr̄or delet amarissi
ma amaritudine; Ih̄c xp̄c qui ventu
rus ē iudicare vivos & mortuos &
sclm̄ p ignē. Expliciūt vii desta pl
chra. Am en

De Sampsone & de septē crinib; & dalida. & gremio ei? de rasore dolo sa radente cū dolo crines singlos sin gulis novaculis. De fabro & fer ro & de singlis singlor novaclar opariis. de cote rplica & de corrigi ad exacuandū novaclar acutā de mola & columpna. de septē co lumpnellis et cetera ;—

ocasum ignominiosum. sampsonis
nominatissimi viri. legen
tes et lugentes. ceteri degentes viri-
ribus suis nimis. minime confidant,
dum valeant, lapsum in recogitantes
fortissimum hominum ab hoste qui nunquam
novatur, ire pugnatum. expugnatum in
Quis non doleat, pre timore tepens et
stupens. quociens rememoratur. huius modi
virum angelico oraculo conceptum. cum na
zareis nazareum. quondam progatum
a plebe cunctum exceptum. atque iuxta
iussum ipsius domini preceptum plebis sue pe
culiaris defensorem robustissimum et accep
tum. tandem tam turpiter solis solius me

tenile suavibus suasionibus deceptum:
Nisi quia domini iudicia abyssus multa. et
quia nichil accidit in terra sine causa. Anxi
atus est valde spiritus meus: super hominis hu-
anxietatibus. Qui utique et prius quam in
utero formaretur: a deo fuit electus di
que dilectus. postea vero muliebri laqueo
laqueatur. nec laqueus contritus est nec ille li
beratus: sed ponitur in similitudinem gen
tibus ut in eo cap. i. per hostibus; Etenim me
tus astucie laqueum paraverunt pedibus
huius et incurvaverunt animam eius. cui
culpabili et inextricabili illecti et inimi
cis domini cum subsannacione et derisu subi
ti. Proh dolor qui manibus inarmatis

leonē suffocauit, in frusta: cōtᵃ mu
lierculē astucias uir fortis ⁊ p̄ces
fctus ē frustra; Imo sicq̄d ē ipo sexu
fragili fragilior inde ipe fuit. quē
fragilis sexus modico luctamīe de
uicit ⁊ vinxit: Ciuitatū q̄mlibʒ for
ciū expugnator fortissīe; q̄m tam
cito [illegible] cecidisti. accedens ⁊ detens
meretrici expeditissime: Labia dolosa ⁊
linguā magniloquā. cur nō fregisti
ł saltē assultus muliebres cur nō
fugisti? cur te nō abscondisti. a ca
lore ul' colore. meretris huiᵒ auertes
oculos tuos ne uideris uanitatē
eius: vbi ē nūc uictoria tua? for

titudo tua ? lausque tua ; Qui solus
fueras in isrl' urbs fortitudinis. absorpta
e uictoria tua in confusione et in obprobriis
fratribus tuis ; Uersa est in luctum et dedecus :
uirium tuarum mirabilis decor et decus. Et
enim ipsos cines fortitudinis tue impune
et sine pugna rapit et diripit/ diuidens
singulis prout uult/ ignobilis mulier
una ; Omnemque preciositatem et speciositatem
domus tue tollit a te dalila sola licet
sis prius. qui nuper hostiles populi depo
pulaueras terras tinas et absens destru
tis et tostis illorum segetibus et uitibus fe
totis fiom .n. copiosum exercitum uistus est
sampson conducem et ducem secum illo : set

formidolose wlpes pugnauerit adver-
sus adversarios eius prelio; Ve tibi da-
lila que lingwe gladium acutum non va-
luit et noluit, fortissimus ille frangere
vel fugere. qui contra falanges armatas
non armatus audens et gaudens sole-
bat fugare. qui mille viros mandibula
asinaria peremit solus. fugientibus illis
quorum non est numerus; Nonne fuit iste plus
ferus quam fortior ferocior feris. vel
quam quibus alia ferocissima fera. Hunc
enim et sine ferro ferunt fecisse arma
totos feroces fere invincibiles. et quos
volebat vincere vel vincere valebat; Res
miranda nimis hostiles acies con-

fidentes in armis solus fugabat, i
ermis: Ergo de sampsone ueraciter
fero q̄ in hostes fuit ferocior ferocissi
mo fero: Plus feris ille fero. plus
pardo. plus q̄ leone; Sic fuit absque
fe plus feris ille feris: O decus
robustor: et robur. Qui portas por
tans ciuitatis inter hostiles acies
pertransierat illesus: a te mulier in mun
da sine ferro sine pugno. sine pug
na. turpiter e illusus et illusus; Qui
quidem excecauit predicte oculos eius istio
nes. eruunt tandem philistei oculos eius
miabiles de exteriores uiri. cui fortitudine mi
rabatur uniuersus orbis orbus depu

tatur aut molestius ad molam quam
noluit te dalila facere molestiam; sed
usquequo domine deus superabit inimicus
sampsonis sampsoni? qui facies:
ut tua facies placatior sit adhuc
illi: verumtamen non est oblitus sampsonis
miseri miserei miserator et misericors
dominus cui proprium est misereri misericordia
Etenim de inimicis suis fecit sampson in
gloriosum gloriosissime triumphum qui multo
plures quam ante vivus occiderat: occidit
dum moritur Mor. Pretaxata siue
prelibata hystoriam satis scitum litera
turam qui legunt intelligunt. Sed iuxta
misticum sensum nam omnis omnia

forsitan capiunt que cupiunt. Ipse uero
cuius a sapientia conditi sumus et prudentia
gubernamur. qui doces homines scientiam et in
tellectum dat pr: a cottidianis insidiis in
sidiantis dalile nos faciat sapientes at
tendere et intendere quot et quibus noua
culis facientibus dolum crines nostri sampso
nis dalila dolosa dolose machinetur o
ccare et locare cum immundis spiritibus; Nec
pl. barba non opere pretium est indagare quis sit faber
nouacule et operarii eius et que sit terra
de qua tollitur ferrum fabrice huius. Quis autem
tonsor infelix dextera cuius sampsoni se
tim rasit septem crines capitis eius; Pro
inde cuius modi cote et corrigia noua

culaꝝ acumie magis ac magis
exacbet[ur] et de mola ad quā uilite[r]
deputatus fuisse putat[ur]. Postmo
de columpna cui innixus de īimica
suis inauditā uictoriā cōsecutu
ē. At tū que coactus et rogatus
exili stilo aggredior p[er]scribē sine p[re]iu
dic[io] ... illoꝝ accipiant[ur] qui s[u]
... subtili[us] et utilius ad edi
fi... catōne moꝝ p[er]scrips[er]e. De s[an]c
te
p[ro]p[ri]e uoluntatis et de p[ro]pria uoluta[te].
Quod aut[em] exp[re]ssius exprimi p[otes]t p[er] da
lilam; quia p[ro]pria uoluntas sine q[ua]
nemo fornicat[ur] adeo que si mea n[on]
fuit domiata te i e eu e a ... marito

significat dalila

Audiant qui inutiles sui voluntatis
proprie cum serviunt nil aliud est quam deservire
Si quis secundum verbum edificationis predicat
vel inter gentes opera dei annunciat et tamen pro-
prie voluntati non abrenunciat sane
contraria sunt ei singula que de deo denun-
ciat. Ceterum immunda mundi huius et con-
temptibilia contempnere [illegible] conte-
ptibilius aliis predicat quilibet [illegible]
corpus suum proprie voluntati [illegible] ti-
dedicat et ea que docet non debere fieri
facere non abdicat. Ergo iuxta institutum
ipsius salvatoris exemplum quod docet qui
docet faciat potius et prius quam di-
cat. Alioquin valde sibi magis officit

qui more phariseorum dicit et non efficitur
vnde suam miserabilem animam inficit
quando prauis moribus impudenter ipse
se inficit. Et auditoribus non obliuio
sis perfecto proficit. Ergo fugite fugite fugi
tate voluntatem prauam que variis pe
nis pene totum mundum afficit. que
numquam a nequam opere deficit cui omnes
omnium suorum suorum malignorum malicia
non sufficit quando orbis terrarum et omnis ple
nitudo eius non reficit. Adeo namque
miserabili fame cupiditatis saucia
tur quod et si totus mundus influat in os
ei necessarium: nequaquam satiatur. Vnde ista
pessima filiarum sanguisuge dicit patri

que sic salomo testat̃ n̄o cessat clamare affer affer. verũtñ inuiabili viciorũ incestus cetus ita de ista procedit. q̃ ab eis execrabili et insaciabilis matis minime recedit sed sp cũ illis velud ferocissimã fera furibũda incedit et ad omne pessimũ opus iuitima nũquã accedit omniũ rerũ ipsorũ ipsos actus n̄alit procedit. Etiã ipm̃ domini maiestatis q̃ ẽ terribile dictu presumit deseuire cui iure debueat spõte potissimũ desuire. Coronã regiam exceptis dñitarat regibus ipmi sibi regio iure nullus homo petit. Sic voluntas ppa deo viuo et vero non

homīb₃ competit; Ergo qui volūta
tem ppriam adimplē appetit deo q̄si
coronā suā auferre violent̄ expetit
teste scā sc̄ptura: supbia fuit om̄is
pecī initiū. cupiditas radix omniū
malor̄. et p invidiā mors intrauit
in mūdū; Attñ memorāte ppria vo
lūtate fuit conceptū et īceptū to
tū opus carn̄ neq̄m et ī mūdū; Vn̄
scā ē ut ita dicā ī ruinā angelor̄
angelicida. in lapsū pmi homici hoīs
da; proind̄ q̄ntū ī ipa ē fit cottidie
dicā; Certū ē enī q̄ qui volūtatē
ppriam mortal̄ pagē dn̄i verbū ip
sū vult; peccā sua nō intelligē vl

intellcta sp̄ impunita tege͛ & ea nō
posse puniēdo detege͛. Ergo volt
ille illū nō deū ēē: quē sine iustī
volt ēē. & cui iusticiā exoptat de
esse. aut a quo desiderat omipotē
ciā abēē. Solius eni intest dei
omnia pscie. iniusticiā punie. omi
bꝫ pēē. omnia posse. Pinde qd d̄
ipis dicat audiat xp̄e volūtatis
cōtemptores & deleti. De cōtēpto
rib' xp̄e volūtatis Gloria & ho
nore coronati corā districti iudicis
consistorio cōsistunt. qui xp̄e volū
tati. que sp̄ inimica sit anime for
titer resistent & a bono pposito dū

vita comes fuit, non desistent, sed
in ympnis et confessionibus vigiliis
et orationibus ceterisque virtutibus domino virtu
tum servientes extiterunt; Ceteri quoque fideles
divissimi demoniorum dominium non
effugiunt quam quam sampson ad dalile
gremium: sic ad proprie voluntatis detes
tabile refugium confugiunt ut illam
tamquam ferocissimam feram fugant vel fu
giunt. Eternum regnum celorum ingredi quisque
propria fuisset nititur. dum semper ea qui dilec
tus semper dilectam nititur que cottidie
multifarie multisque modis multi
formis malicie et nequitie fetus
enititur; Unde omnis voluntas propria

vocari ipse ipsa que dinoscitur esse a
voluntate dei priuata; In cuius gremio
sampson uictus et vinctus sentit re-
sistit. consciens interior homo carnalium ille-
cebrarum sensualitatis suauitati consentit
non dissentit. Qua ipso compunctionis
compassionis deuocionis; cum triplicis un-
guenti suauissimam suauitatem percipit non
sentit; Hec tria aromata necesse est emat
si deum ungat et amat. omnis humana anima
dum corpus humanum animat; Primum
emitur recordacione delictorum lauacro con-
fessionis deletorum; Secundum exhibicione
bonorum operum; Tercium puritate medi-
tacionum et oracionum; Porro caro lub-

ce viuenciū· ipa ē tra ferrū ferēs fer
rū· i· cor homīs ferugineū mltiplici
viciositate· ferreū obstinacione· plenū
malicia ⁊ uanitate; huiusmodi ferrū
de facili nō frangit· v' flectitur· in loricā iusti
cie· l' galeā salutis· ce cor neqm̄ uix
aut nūqm̄ calescit/ ⁊ liq̄scit/ ī sagit
tas potētis a· c· c· d· Superbia tn̄ ē q̄ cū
studio sine tedio mltiformē mltisq3 mo
dis· mltiformē fabricā iniq̄tatis ex
hoc ferro sup obstinacōis īcudē cudit
ve ē superbia· que nūq̄ nouisti ul' fo
nouisti fabricare· nisi uasa mortis· ⁊
ut armaturas malitie ⁊ nequicie sagit
tas q̄ sagittāt/ ī ocul· ⁊ cor· De superbi

Superbia quidem in angelis lucis primam
primum nevum iniecit et eundem a facie
dei deiecit hominem de paradiso volupta
tis eiecit montes et colles sibi subiecit
ipsum quoque mediatorem dei et hominum
temptare adiecit non illos utique post
manum missam ad aratrum in baratrum
precipitavit; Nonne superbia pulchritudinem
angelorum corrupit? Set quam ab eis pro
rupit in hominis puritatem irrupit laqueos
tendens quos tandem humilitas
rumpit; Superbia in angelis habuit
initium in paradiso dominium in pseudoxpia
no fit demonium. Audiant superbi et
mutentur. Illos salvabit humanitas

Ideo assumpcio in quorum cordibus
non est superba presumpcio sed peccatorum humi
lima consumpcio. virtutumque laudabilis
consummacio. Superbia non natione cele
stis cum angelis et in angelis spiritus
atque scelestis per cogitato scelere cele
riter de loco celesti scelesta cecidit.
Ergo qui cecidit stabilis non erat il
le gradu. Que quidem sine tempore con
cepta concepit dolorem et peperit iniquitatem. Et
tunc iniquia cum non nullis operariis i
niquitatis inique septem novaculas
fabricare incepit quibus sequuntur radunt
ur septem crines sampsonis quem dali
da decepit et cepit. De septem crinibus

Prim⁹ t̄cius spn̄e mūdū· Sc̄ds
spn̄e nullm; Tcius spn̄e seipm
Q̄rtus spn̄e se sp̄ni xp̄i dnm;
Quītus caritas q̄ t̄cius sigtlm nō
ē deo placenciū; Sextus p̄simo
nia expugn̄tr̄ vicior; Septim⁹
ē castitas· sine qua nemo vide
bit deū De tonsore Hoc enim tō
sor l' rasor adūsari⁹ n̄r· sathanas
dici pt̄· q̄ qciens cupia bona
q̄ fecerit auffert· q̄ crines fortitudīs
illi⁹ illi radit l' tond̄· qm post
corpis et anime dissolucōne īet
nū et ult⁹ tuitetur; Sz hoc dampn
tūi· ad nutū dalide fit tm· Qm

in illos tamen potis est hostis iste se
verus seue seue qui pro voluntati ga
dent et student servire. De novaculis
Novacule septem in manibus tonsoris
huius sunt illi septem in mundi spe eius
qui tirennit faciunt militum novissima
peiora prioribus; hij sunt ignei globi
qui de naribus leuiathan prodiet et ante
de sequitur quorum uno euanescente a
lio statim subsequitur et plerumque pocius
virum iustum qui crucifixum crucifixum dominum se
quitur; hij sunt septem cornua bestie que
in apokalipsi legitur hij sunt mortiferi
fontes aque de quibus bestie agri et
uolucres celi et stulti Atque sirpbi po

tan atq; inebriari contendunt nec
saciant sed sauciant; Inde sunt tenebro
sa flumina babilonis de quibus uni
uersa stillicidia iniquitatis stillancia fo
tiram idesinenter nascuntur. De vij criminalibus peccatis; Haec itaque sunt septem capitalia
7 uastatoria uicia integritatem humane
nostre corrumpencia. a malicia inhabitantium in ea; Que nisi timoris 7 amoris
domini gladio a semetipsis vel in semetipsis
prudentes potenter resecabunt. ex uno
multa ex multis plura uelud ydre capita pullulabunt; Caueat igitur ab hiis
vicijs vir iustus 7 purus ne quando fiat
spurcus ut porcus; Hec namque ignitum

possint capillū ī capite sampsonis diu crescere nō sinunt· imo ī usqȝ ad necem· ꝛ in nece ꝛ post necē nocētibȝ hominibȝ nocere nō desinunt· Superbia uero huius fatue fabrice· fabrū id dixi quia ipsa ē inicium omīs pcti· generacio cui peruersa ē· ꝛ infideles filij; De vij filijs superbie; Quorum primus ē inanis gła; Secundus inuidia; Tercius ira· Quartus accidia; Quintus auaricia; Sextus castrimargia; Septimus luxuria; Inanis gła ē mercede laborum auferre molitur atqȝ laborum· Inuidia simul deū ꝛ proximum Ira deū· proximum atqȝ se ipsum· Accidia omne spirituale gaudium· Auaricia· operantium

opa mie diuinu brauiu; Gulosita
ocone et ieiuni Luxuria stimonia
sine qua nemo uidebit dm d pma
nouacula et de iiij op. In fabicando
pma nouaclaz que e humanus fa
uor operatos iniqtatis adhibz sibi sup
bia iiij s ypocrisim uestiu preciosita
tem l' speciositate nouitatu psup
cione sapiencia ad ostacone De
pmo erie: Hac quippe nouacula
tonsor iniqus pmu crie sampsoni
radit qcrens in temptacoibz mu
di mudanus fauor et honorosius ho
nor ad cor redit et rodit falso na
qz mudu aspnat qz qs i hui

mundi gloria gloriatur. Ab hac racione ca
ue monuit dominus discipulos suos di
cens eis; Ezechias cuius preces multi
farie multociens a domino fuerant exau
dite quia inanis glorie cupidus fuit
quod nolebat audiuit: Auferentur omnia
que in domo tua sunt in babilone;
Nabuchodonosor fenum quasi bos come
dit quia sibi non deo gloriam dare noluit
Qui propter inanem gloriam librum edificacio
nis perficit uel elemosinam pauperi confert
siue super altare munus suum offert aut
iniurias libenter sufferet quam ei quispiam
violenter infert sicut diuina pagina
testatur virtutem in illud vicium transfert

[margin:] inanis gloria

Attendite ne faciatis iusticiam vestram coram
hominibus ut videamini ab eis

q illi bona pparata nō solū amisit
s; eūdē añ districtū iudicē districte desti
t accusat. De ij nouacla i inuidia
& de operis ei9 Grae nouaclās i
inuidiā supbia fabricat cū iiij^or opari
is indefessis. qui sunt elatio mētis. cupi
ditas fallacis felicitatis. odiū fr̄ne
psperitatis. gaudiū alterius aduersitatis
De sco ene; Talis nouacula nō ino
uat caput homīs. s; demolit' man
me tm̄ sm ene sampsonis. nō tm̄
radere s; eradicare molit'. & uirtutē il
lam que docz uirū iustū. ne q̄mpi
am & cōtemptibilem cōtempnat
& iustū; De inuidia Inuidia q̄dē

paupertate spiritualem humilitate ambitione
subiectione et cetera bona huiusmodi non repu-
dit sed ad quelibet alia et quibuslibet vilia
quasi milvus alas expandit et expendit
meliora quoque spernit vel rependit. Ergo qui vitium
istud quod singula concupiscibilia quasi sin-
sitiat tamquam finem suspendit largitor
bonorum omnium obsequium magnum impedit.
Alterum sicut quidam sapiens ait. Iustius
invidia nichil est que primitus ipsum auc-
torem rodit discruciatque suum. Invidus etenim
cum fratri sui digna suscipit ab ipso vel in
ipso, notam invidie concipit laborem et
dolorem de ipso vel in ipso concipit, postquam
ille quempiam decipiat ipsum invitum iste

in iudicia recipit. Qui talem hospitem nequam
nequam intra ea que dei sunt percipit. De
iij nouacula que dicitur ira. & de iij operationibus
Ideoque diuina pagina nobis hoc uicium
fugere & fugare precipit. Multiloquium suspi
cio contumax reprehensio responsio fatui
sunt operationes tercie nouacule que dicitur ira. pre
cipiente & precipitante eos eorum ma
gistra superbia. Huius nouacule acumen
exacerbat omnino furor mentis. iniuri
arum memoria. zelus ulcionis & in
dignatio. De tercia enim hec nouacula
tam enim sampsonis acuti occati sunt u
tute illa que docet sapientem sapienter
se seruare ne detrimentum sui faciat. Non

cum se salubriter corripit: qui eum cuius irator

forte fuit odit; Ergo sol non occidit su-
per iram. De ira; Ira enim viri iusticiam dei
non operatur; Immo per iram multifarie vi-
tiisque modis delinquitur: per quam iusticia
tremens derelinquitur; Disciplina semper in-
ordinate ab eo quem ira exagitat agitur
nichilque rationabiliter ab hiis quos ira
precipitat percipitur; Per iram antique amo-
ris vinculum cito rumpitur et inimicum in-
sulte recipitur; Non utique serui iter secus
secus secum illum admittitur et in precipicium
iratus iratum ire permittitur quem ira
plena odio sibi submittit; Per iram
enim etiam vir iustus iusticiam iniuste

q̄uās remittit. Ira nō solū bn̄ op' a
ri q̄spiā obmittit; s; ē m̄ltiplex in
malū sine delibatione committit. [
si nocē negat; saltē se nocitur' mīnā
do pmittit. ac semp īniuā nō time
mor de corde malo u'ba detractōis e
mittit. que tamq̄ sagittas acutas
in eū quē īiquo odio odit, imittit.
Et qz sic dn̄s ait, debitoribz suis nō
dimittit. prīs & filij & spc̄ sc̄i grām pd'
dolor amittit; Sz ē ira q̄dam īuinci
bilis. que nolente uiro ꝯbat īuiro
mitis assem: tamū freno rōnis reti
net' ne imꝑat ad effcm. Cito flāmā
facit; s; stati in fauillā frigescit. Hec

ꝗꝛ nō ē in hōis ꝑtāte· dr̄ uenial' ee̅

D iiij nouacla q̄ dr̄ accidia· ꝛ dam̄· opā

Quarta nouacla · accidia· caput sap-
sonis oīno deformat· quā ad libitū su-
ū sup̄bia latens latent' deformat hūs
secū pusillanimitatē sp̄c· ꝛ tantorē
torporē ꝛ uagacōnē: nō uacacōnē
Dū tū sicit hꝫ nouacla sup caput tu-
ū· laudacōnē dm̄ nō loqͥt' os tuū;
nec ꝓcedet de ore tuo in ūida detora
ꝗ laudatio Descripcio accidie· Ē enī
accidia ex cōfusione mētis nata tristi-
cia· cui' amaritudo amaritudia· l' religi-
osē cōsuasionis ꝛ cōsulacōis· in tm̄ te-
diū· ꝑturiens dsp̄acōē· l' cōtēptū bōꝝ

De p[er]fana p[ro]le accidie: Q[uia] accidia

nitela cu[m] multitudine uicio[rum] pusillanimis

i[n]co[n]stantia p[ro]cedit, id[est] fi[n]is sub iugo

xpi p[er]seuerare no[n] co[n]cedit. Nullu[m] itaq[ue]

bonu[m] p[er]fectu[m] fi[n]is accidit u[e]l succedit.

Quicu[m]q[ue] e[ni]m uarijs te[m]ptac[i]o[n]ib[us] ille[cebris]

cedit. tot[us] a deo recedit. sp[ir]us tristis in

cedit. n[on] ut exaltet d[eu]s ad cor altu[m]

accedit, h[oc] g[enus] uiciu[m] om[n]ia uicia ne

q[ui]tia neq[ui]t[ia] excedit; Vi[n]tu[m] calam[us]

scribe ueloc[ite]r scribentis cito no[n] exp[ri]

mit, q[uan]t[um] [et] q[uo]ta mala ueniat, [et] in

ueniat cu[m] q[uu]m tristis accidia p[re]mit

[et] obp[ri]mit. D[e] iu[dicio]: d[omi]ne Quat[enus] tu[us]

campsonis [con]t[ra] [con]p[re]ne se sp[iri]ni q[ua]nto

rarior· tanto preciosior et speciosior
sibi aliis supra positis et expositis
Credimus autem esse non nullos· qui mundum
spernentes spernunt nullos aspernantur se
ipsos· Sed est rarissima avis interius que
spernat ab omnibus sperni: Item est enim pa
pium precipue radix radicitus accidia
nititur· Per quam iocunditas anime sepius
extinguitur; et mens a salute desperans
subvertitur· Vincatur accidia· Item hoc
vicium vincitur exercicium boni operis in
stancia orationis studium lectionis· me
ditacio eterne beatitudinis· et cogitac
cio mortis brevis sit vita hominis· et quanti
repleatur miseriis· De v° novacula· i· a

uaricia et de operacijs · Consanguinitati
inordinata dileccio · finē dileccionis ab
olicio · eterne felicitatis oblivio · falla
cis et infelicis felicitatis fallax et
īfelix appeticio · Quinta nouaclam
i · auariciā q̄ timendo pducit n̄
tam eam ad exoptate cōsūmacio
nis finē usq; pducit · Porro quē
admodū scintille emicantes de fō
candente feriente desup malleo
euolant haut secus de auaricia car
bones īniquitatis īnique fuentes in
iqūs corda inuolant; Enim de aua
ricia pdit pdicio · furtis mendatiū
piuriū falsū iudiciū · obduracio

Ple aua ricie

violencia· rapina· furtū homicidi
multiplx inquietudo· Tercius modus no
uacula sophistice tonsor· q̄tum· cuīe
⁊ caritatē succidit Que tm̄ nūq̄ ex
cedit· n̄ q̄ntū ad eū cui sic misabili
accidit· q̄ ĩ sine dissolucōe corporis
⁊ anime occidit· sic· n ē longe crua
rius a morte ĩterno qr nō diligit ma
ne& in morte· Huic taliter tonso ton
sor p̄dictus· vinū tforme p̄pinat
de quo q̄stiuez p̄t· q̄ntū p̄t potat ĩ
ebrians multas gentes· ⁊ apostatare
faciēs ĩ sapiētes De tplici uino sa
thane Primū uinū concupia car
nis Scđm concupiscēcia oculo꜃·

Tciū supbia uite · Pmū poterē potā
tē inqnat; Scdm īqnatū ligat; Tcā
ppolluc̄m ligat' enerat; Pm' retrudit; fatuū
infra se Scdm ſtit hoīes ext̄ se
p ambiciōnē · Tca extollit; homīem
sup se p elacōne; Pmū ītemiat
filij alieni more quoꝝ sepe īuenit
īndacī · Scdm filij belial · spantes
īmicto diuiciaꝝ · Tca imitatores
illi' q sedē suā pone' posuit cont'
deū Aliter de uino sptu vel Pmū
vinū ē facultatē ꝑam īmodate
retīne; Scdm caducū ꝛ oriosum
honorē sup modū appete · Tciuz
sapiaz ad oītatōne cōcupisce ;

fel draconum vinum tale et venenum aspi
dum insanabile et insatiabile. Vinum
fex eius non est exinanita bibunt omnes
peccatores terre. Infelix homo qui ex hoc
genimine vitis inebriari desiderat
de quo qui amplius bibit amplius siti
multiplicatur. Multa mala fecit avaricia
nec tamen tantam incurrit faciendi miseriam in
se homo. Sed quia eius gustu bibere nolens de vi
no ire dei avaricie; Gustatum gustu fundi
tus et cito calix iste vini mortis ple
nus mixto: Hic enim naboth lapidibus ob
rui fecit; Giezim lepra infecit; Judam
ut christum venderet seduxit Symonem
magum contra Symonem petrum adduxit

Innumabile predam auar(us) latr(o) fortis
ar. deduxit in domo dei sicut latrone
et mercenarios iam pridem conduxit. Dagon
quoque iuxta federis archam frequenter repo
nit. et domui orationis speluncam latro
num imponit. De auaricia Audiat
auarus cum cetera proximi decerit. Nam quo
modo iudicium dei fiet in illo: sine misericordia
Qui habuit substantiam mundi: et pauperibus
non subueniet. dum oculi eius in pau
peres respiciunt sine misericordia inuenient
quando dominus ad iudicium de inferioribus partibus mundi
goth et magoth conueniet cum quibus
auarus coram iudice iudicandus a iudi
ce. l. cetera iam iudicatus. sine venia. —

venet· qm̄ pluriꝰ modi nͬ hō nͬ ange
lis inueniet· que opꝰ pietatis tam
qm̄ nūcius ab eo p̄missa an̄ tribunal
nō p̄ueniet· D· vij nouacla .i. d̄ gula·
P d iiijᵒʳ oparijs· Non nulla p̄t hec tes
testimonia sup hoc potiumꝰ addic̄e s3
ē hora diuino mun̄e nos ī uictris ī
gluuiem· q̄ ē nouacla penultima pe
nitus insurge; Porro supni cōuiuij
fastidiū ī cura mēdis abstinēciū
uarius appetitꝰ ciboꝝ· frequētac̄e m̄
sas diuitū· sꝫ huiꝰ opis oparij cum
ipa supbia magistͬ coꝝ p̄le gulosi
tatis; De sio fluente fluentes sem
talle nō reditne discitur· sꝫ de uetis

ingluuie sciurilitas · inepta leticia scur-
tiloquium tamq̃ꝫ scintille procedunt ⁊ ad
ipsum usqꝫ semp retinuit. hinc uenimus
risus hinc paup conuiua suumit. hinc
nimius iurbis discordia maxima exciti;
D vj^o cne hec nouacula sexto enim pocc
insidiatur ⁊ uituti psimonie sine qua vi
cior numina non expugnantur Tanta
mala de gulositate venimit. Tali
nouacula primos parentes nros dolentes
atqꝫ dolendos dolose dolosus tonsor de
padiso pch dolor erasit. eor que nato
etiam non dum natos terribili leto letus ad
dixit; sloe quiom uenda detexit; Esau
a debita progatiua ⁊ bndictone patna

p̄mauit sup isrl: quē de ipso barbaro
deus suus eduxit, nam eum de ītāe
itē adduxit. qn temptauit deū ī cor-
suis ut pe. e. a. fuis; Pmaria cā sodo
mitice subuersionis fuit saturitas pa-
nis. Pma culpa fuit filiorū heli. q
carnes īmolatas cruabant antequam
sibi pararī; Ionathas ipsa patina ma-
nu ip liquorē mellis extingwet ū
falanges isrl' eidē opitularent' ptō-
nes amalechite; Amon fili dauid
Godolias. Symō machabeus cū filijs
et qm plures alij. quorū nō ē nūs. īt epu-
las ul' ip epulas uitā pdidisse legūt
r. Sed speciosus et spaciosus orbis

unior; i mox ierosolimita urbis ab
humilitate fundatur sed a principe coco
non numquam funditus funditur. fecundi cali
ces cibique multiformes. et lautissimi precipu
um preparatum illius itineris lati qui ducit
ad atria leti; Ubi quippe nulli sed leti
nulli loti sed polluti. ut pote confixi in
stagno ignei luti Ecce quia ydiotas diu
potentes potant calices fecundi fatu
os faciunt non iocundantes ut putant
Bachus convictus cereri. stetit celeriter
cedit; Cor quod epula et ebrietate gravatur
turpiter amat venerem et venatur: Ad
huc habeo multa vobis dicere contra cemen
et discrimen castrimargie: sed festino vibire

diuini ubi meditabile silui. cor tupi
dis toxicatu telu. De vii nouacula i. lu
xuria vel de vii crne. Ecce septi nouacu
la cui acutu acutissime tupi dturpat
caput sampsonis qciens ei radit sep
timu crne i. castitate. sine q nemo
uidebit dm. Ponitur aut h nouacula
no i ordine septi v ultima qua septi
formis spc gratiar poti exacebat cuim
alia peccata supius posita v exposita
vn. solo remanebit spc nus in hoie
qr caro e. De .x. opariis. Hanc aut
i formate sulphurea i ciderut et i reduit
discurrente int eos v int suphia cu
ra carnis i desiderijs. colloqui mulieris.

remissa libertas corporis. frequencia co
messacionis et potacionis hinc scin
tille innumerabiles velut acutissime sagit
te facile prosiliunt sed difficile in familiam
extingescunt. precipue talibus plagis letali
bus ab extralibus usque ad radicem non numquam
infelix homo quam crimine vulneratur ergo
est peius de tali vulnere letali letatur. **Quan
ta mala facit luxuria.** Videntum quot et
quanta mala ante legem et sub lege et post
legem iste spiritus immundus huic mundo intu
lit. vel que bona idem eidem abstulit
non est qui numerare valeat. preter illum qui
numerat multitudinem stellarum. hic enim
eius deum exacerbavit. qui genus humanum

aquarum cathaclismo submisit, qui in
sodomiticum ignem sulfureum ignem
immisit, qui tribum beniamin totam fe-
rocitur ferro gladio primi permisit,
qui in populum peculiarem iratus nimis
fuit in deserto donec stetit finees qui
placavit et cessavit. Quod hic tot ma-
culis inficit, quot vanitatibus afficit.
Qui huic credit, a deo recedit. Sicut
dicit hic sensum dum illi prebet assensum
sed est sicut equus et mulus quibus non est intellectus. Et
qui vivit secundum spiritum porcum perdit
puerum panem angelorum. Cristo nuncupat pre-
cio quo duo passeres veneunt. Cum
vero quam vitam contempnit ducere pudicam

nō euadi: dyā nimiū mordacē pe-
dicā; hoc uiciū inmūd⁹· mūdū to
tū īpugn̄t· mūdiq; maximā ptem
tēpit⁹ expugn̄t; Dilcūs a deo ⁊ hōib;
qui fortit̄ ei repugn̄t· sic tale uitiū
nomīnet⁹ in nob oīmb; nob aplīs p̄
cipit; siā q̄ tale hospitē apud se re-
cipit· ullaten⁹ in tīm ea que dī s-
pcipit; s; fornicās adeo male decipi
t⁹ ⁊ decipit· s; dolorē laborē ⁊ dolo
rē miq; concipit· ea nō que ptinēt
ad salutē abhorr; ⁊ eripit; Pēdo
lor: nō solū ab eos q̄ in domib; reg̃
sc̄i ⁊ in delicijs mortui s; uiuūt uad̄
⁊ inuadit; s; mēdicanciū sedorē se-

inicias et alienum quanto tardius tan-
to sepius corrumpit et diripit. Absor-
bebit fluvium et non mirabitur sed habet fi-
duciam quod influat Iordanis in os eius. Utinam universi sape-
rent et intelligerent quod qui tam turpi turpi-
tudini se submittit patriam et eternam
hereditatem amittit et certa bona que deus
diligentibus se promittit. Sed huius temptationis
discrimen non sentit qui libidinose sugg-
estioni non consentit. Sic et descendit ad
effectum qui in illicitis respuit affectum. For-
tiores siquidem milites Christi impugnat
premit et obsidet sed pusillanimes spiritu
expugnat opprimit et possidet. Hec de
septem novatiis dictum sit sufficiat

tuicas· pditus · et maledict⁹ tōsor q̄

explici cote suggestione· cōsensū· de

lectatione· actione nō cessat· De explici

cote et corrigia ad actiones nou

icia· Inobediā nā· qz p̄mū p̄mos

parentes nr̄os· pellitea ueste uestiū

ideo iure· cū tn̄ nō sit sine iure

pt uocari corrigia· q̄ nouaclos no

uat actum· et exacuat et ūtit· Que

quidē in eruptiua multa multos mil

militandos subiūtit· et a sinam iugo

xp̄· collū eorum diiūtit; Verūtn̄ grāde pi-

culū· magnū discrimē· tam crebros

imo ptinuos hr̄e cōflictus· cōtra tot

dyabolice fraudis assultus· cōtra septē

capitalia vicia terribilia ut castrorum acie
male ordinata. Caueat ergo vir fortis
ne quando caput suum super cubiculum dalide
reclinet. ne cito dominus iratus ab illo re-
dat. Clamet ergo Inclina cor meum deus
in testimonia tua et non in dalide gremium. ne
similiter exarescant omnia ossa mea sicut
cremium. Sed sicut testa per ignem fit fortior
sic intus mea fit adversa atque pressa so-
lidior. De viro prudenti. Vir utique prudens
et pudens. ne stulte senciat et stat in
dalide gremium. sed premissum fugit
descensum. regnique celorum arduum
esse eligit ascensum cor suum divino
amore accensum. Homini quoque scelarius

fugit et odit ocium ac semper in
eodem statu permanet concupiscens.
et loco. locorum non appetit ociosum discursum
Sic enim mater multorum viciorum dicitur ocium
su recta esse. Consilium salubre. faciamus
et nos similiter dum in nobis manet
ut manat mortalis vita. ne se ab
sit perventum eternaliter ab eterna vitali
quia vita sic subito peccamus multi qui
flos a facie frigoris in vite. dum no
bis licet licitis uti transitorie vite.
vitemus vetitum et iucundatum geminus
dalide. i. voluptatem voluntatis prope
De dalida; Adhuc enim male viget
dalida. que quidem non casta sed

cauta· caute cum incauto sampsone
de sampsonis fortitudine disputat;
Et quia illam amicam suam putat· uirium
suarum omnes ueritate illi reputat· cui dor
mienti crines tonsor confestim amputat
Philisteus autem eundem utique lumine
priuatum ad molam deputat· Sed quid
faciat quispiam uir fortis forte iam
soporatus depratus crinibus fraudatus
uiribus et ad molem seruitium et ad circu
re uolubilium deditus et philisteorum
et demoniorum dono mancipatur De colump
na; Adest utique columpna cui innixus
erigere: per inimicos suos in eodem loco si
mul interimere Sampson tamen uisus est

otiu' insipienciu*m* moriu*m* cu*m* ill' retri
buens sibi vindicta*m* ex illis. q*uod* tali
obitu obierit est in eternu*m* nime atq*ue* reg
nare. Que est aut*em* ista columpna? Illa
utiq*ue* cui fuit i*n*nix*us* p*ro* nob*is* et q*ua*m ba
iulare co*n*siliit nob*is*. no*n* ille filius
manue a dalida decept*us* et tonsus.
s*ed* ip*s*e fili*us* virginis marie: a synago
ga tunsus et tensus. Ista itaq*ue* co
lumpna c*ristu*s est ue*re* p*ri*ncipalis sup*er* om*n*ia lig
na silvar*um* b*e*n*e*dicta. De vii colu*m*pnell*is*
et de obedi*enti*a septifor*mi*. Hanc utiq*ue* circu*m*
dant undiq*ue* ta*m*q*ua*m flores rosar*um*
et lilia *con*vallium septe*m* colu*m*pne .i.
septe*m* p*re*cipua dona virtutu*m* et co*n*tricio

cordis· accusacio oris· maceracio car
nis· assiduitas or̄onis· sanctitas me
ditacōnis· opa pietatis· obedia̅ sep
tiformis· Est aut̄ pma forma obe
die obedientē op⁹ suū cū humilitate
semp condē frequt̄ abscondē· Sapi
ens enī opa bona q̄ cōdit ne pdat
sepi⁹ abscondit· Sc̄a forma op⁹ rect⁹
qr nō ē obedia̅ cont̄ deū· Tcia op⁹ bn̄
uolūtariū· nā qdqd fit sine bona uo
lūtate ē nō bonū· Qrta op⁹ pur· si
n· simplex ē ocul⁹ totū corp⁹ ē lucidū
Qnta op⁹ discretū· q enī recte offt s
rcte nō diuidit pccat michi· Sexta
op⁹ nō morosū· ne d die in diē diffe

rat· q̄ ē hodie faciēdū· Septima opus
cōsumatū· q̄ solis pseuerātib; reddi-
d's mercede labor̄ scōr̄ suor̄; Illū sine
dubio q̄ colūpne tali talit' īmixta īsi
stit saluabit ꝯ dn̄s q̄ d'o pr̄i p nob'
asistit· sine quo nichil existit· ī quo
nullū bonū desistit· q̄ supb' semp
resistit· humiles ī reḡ suo pr̄i suo
sistit; Enim xp̄c d's d' d'o· lum d' lu
mine cū p̄pū ē miserei sp̄ ꝛ pce
misoꝛ ꝯ miseris misicordit' cōdo
lere· v' dele genus humanū a septē
pdictis capitalib; vicijs cōdolent' cō
peditū iri· dignatus ē ideo carnē assu
mē sine semie uiri secū afferens

et conferens septiformis spiritus munus anti-
dotum atque sufficiens subsidium. Christe igitur
filius virginis et virgo qui non venit face-
re voluntatem suam sed patris qui misereri mi-
serat illum nobis largiri dignetur et omni-
bus credentibus in illum voluntatem propriam
ita relinquere prestet illum ut preve-
nire denique valeamus ad illum et regna-
re cum illo et in illo et per illum. Qui vivit
et regnat per omnia secula seculorum in omni. E V A

Explicit vii [illegible] et tractatus de crinibus
sampsonis.

K K
LYCEAL
BIBLIOTHEK
ZU
LAIBACH

K K
LYCEAL
BIBLIOTHEK
ZU
LAIBACH

KODAK Color Control Patches
©Eastman Kodak Company, 1995
Kodak
Inches
Centimetres
Blue
Cyan
Green
Yellow
Red
Magenta
White
3/Color
Black